

SONG MINH

Biên soạn

HỌC ĐỆM PIANO

CƠ BẢN

1

TIẾT ĐIỀU VALSE - MARCH

NXB DÂN TRÍ

PHẦN ĐỆM SOẠN CHO GIỌNG NỮ VÀ GIỌNG NAM

MỘT SỐ BÀI ĐỆM HỢP VỚI GIỌNG THIẾU NHI

CÓ ÍCH CHO NGƯỜI ĐỆM ORGAN

TẶNG KÈM CD-ROM

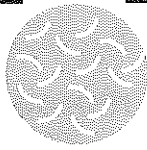
SONG MINH

Biên soạn

HỌC

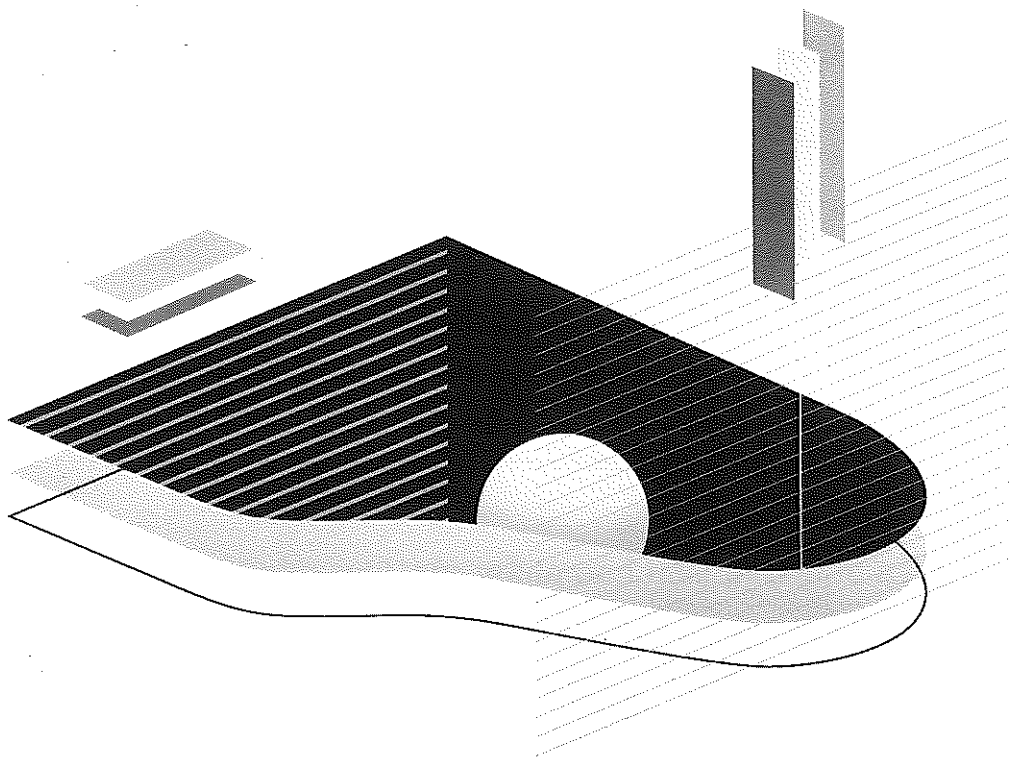
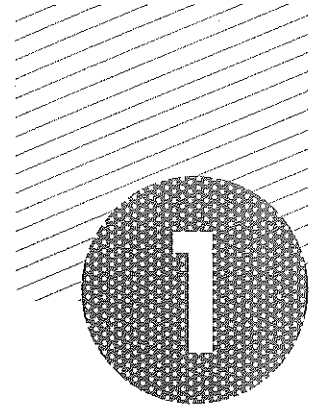
ĐỆM

PIANO

CƠ BẢN

TIẾT ĐIỆU VALSE - MARCH

PHẦN ĐỆM SOẠN CHO GIỌNG NỮ VÀ GIỌNG NAM

MỘT SỐ BÀI ĐỆM HỢP VỚI GIỌNG THIẾU NHI

CÓ ÍCH CHO NGƯỜI ĐỆM ORGAN

TẶNG KÈM CD-ROM

NXB DÂN TRÍ

HỌC ĐỆM PIANO CƠ BẢN

Phần 1

TÁC GIẢ GIỮ BẢN QUYỀN

Nghiêm cấm sao chép dưới bất cứ hình thức nào, dưới bất cứ định dạng nào, bằng bất cứ phương tiện gì, dù là điện tử, cơ khí, chụp hình mà chưa được sự cho phép trước bằng văn bản của tác giả.

Copyright

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form, or by any means, electronic, mechanical, photocopying, or otherwise, without the prior written permission from author.

Bản quyền Tiếng Việt xuất bản và phát hành tại Việt Nam theo thỏa thuận giữa tác giả và Công ty TNHH TM & DVVH Phương Bắc.

Biên mục trên xuất bản phẩm của Thư viện Quốc gia Việt Nam

Song Minh

Học đệm piano cơ bản / Song Minh b.s. - H. : Dân trí ; Công ty Văn hoá
Huy Hoàng. - 30cm

Ph.1: Tiết điệu Valse- March. - 2017. - 155tr.

ISBN 9786048842789

1. Đàn piano 2. Đệm nhạc

786.2147 - dc23

DTH0052p-CIP

LỜI GIỚI THIỆU

Ở Việt Nam hiện nay, cây đàn piano ngày càng phổ biến và là một trong những nhạc cụ được nhiều người theo học. Song song với việc chơi các tác phẩm cổ điển, thì việc tự đệm hát dần trở thành nhu cầu phát sinh một cách tự nhiên của nhiều người chơi đàn piano chuyên nghiệp cũng như không chuyên. Tuy nhiên, trong nhiều trường hợp, mặc dù có kỹ thuật chơi piano tốt nhưng người chơi piano không thể tự đệm được các bài hát quen thuộc. Để có được kỹ năng tự đệm các bài hát còn cần phải nắm vững những kiến thức tổng hợp của âm nhạc như: nhạc lý, tai nghe hòa thanh, khả năng ngẫu hứng, dịch giọng... Vì vậy, phần lớn những người muốn tự đệm được đều phải bắt đầu từ việc từng bước cải thiện các kỹ năng âm nhạc này của mình. Đây là quá trình lâu dài, đòi hỏi có sự kiên trì, bài bản bởi nếu không, người học có thể sẽ chơi sai ngón tay, đặt sai hợp âm, lãng phí công sức mà không phát triển được khả năng tiềm ẩn của mình.

Nhằm cung cấp cho độc giả bộ tài liệu tham khảo có độ tin cậy, chúng tôi trân trọng giới thiệu xuất bản phẩm “**Học đệm piano cơ bản**” do tác giả Song Minh biên soạn. Bộ sách gồm 3 phần:

- **Phần 1:** Học đệm tiết điệu Valse, March

- **Phần 2:** Học đệm tiết điệu Boston, Slow Fox

- **Phần 3:** Học đệm tiết điệu Ballad, Slow Rock, Boréro-Rumba, Tango

Có thể nói đây là bộ sách có phương pháp trình bày khá cụ thể và dễ học, với lượng kiến thức cơ bản có thể giải quyết được những đòi hỏi cấp thiết của người học đệm piano. Học viên có thể luyện tập từ bất cứ phần nào vì các bài tập trong mỗi cuốn sách đều khởi đầu từ trình độ cơ bản và được sắp xếp từ dễ đến khó (một cách tương đối). Về mặt thẩm mỹ âm nhạc, phần phối âm cũng thể hiện sự kết hợp khéo léo giữa hòa âm cổ điển với những nét trẻ trung của hòa âm nhạc nhẹ. Đặc biệt, mỗi cuốn sách đều có **CD-ROM tặng kèm**. Đây là những minh họa cụ thể nhất giúp người học tham khảo trước phần đệm mẫu của tất cả các bài được giới thiệu trong cuốn sách, qua đó có thêm hứng thú luyện tập. Ngoài việc học đệm, những thông tin tổng hợp xuyên suốt bộ sách sẽ giúp bạn phần nào cải thiện tư duy hòa thanh, kỹ năng chuyển dịch tông cũng như kiến thức về lý thuyết âm nhạc cơ bản.

Chúc các bạn thành công!

PGS-TS Tạ Quang Đông

Giảng viên Khoa Piano

Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam

CÁCH ĐỆM ĐIỆU VALSE

1. Dẫn nhập

Để làm chủ được cây đàn piano- một nhạc cụ đàn phím với nhiều tính năng phong phú, đòi hỏi người chơi cần có kỹ thuật khá hoàn chỉnh. Và lẽ đương nhiên, trước khi học đệm, người chơi cần phải nắm chắc nhạc lý, đã trải qua một thời gian luyện tập các tác phẩm piano cổ điển, có kỹ thuật ngón tay tương đối linh hoạt, có kỹ năng thị tấu và khả năng cảm nhận âm nhạc,... Nói cách khác, kỹ thuật ngón tay cũng như những kiến thức, kỹ năng âm nhạc cơ bản chính là cơ sở nền móng cho khả năng đệm hát, còn các kỹ năng nghe và tư duy hòa thanh, dịch giọng, phản xạ đệm,... đòi hỏi một quá trình dài học tập có phương pháp. Với độ giả của cuốn sách này, chúng tôi khuyên bạn vừa luyện tập, vừa không ngừng củng cố kỹ thuật ngón cũng như các kiến thức, kỹ năng âm nhạc. Đọc được bản nhạc (*thị tấu*) là điều kiện tối thiểu để bạn tiếp cận được với nội dung của cuốn sách. Nếu chưa thông thạo, bạn có thể xem mục *Một số kiến thức nhạc lý bổ trợ* ở cuối sách hoặc tham khảo cuốn “**Tự học nhạc lý cơ bản**” do nhóm tác giả *Tiến sĩ* Phạm Phương Hoa, Trương Ngọc Bích, Cù Minh Nhật biên soạn.

Bạn cũng cần hiểu rằng việc học đệm khác với việc đọc tấu một tác phẩm cổ điển. Khác ở chỗ, khi đọc tấu một tác phẩm, bạn chỉ cần nhìn là chính (*thị tấu*) để tập trung xử lý giai điệu, tiết tấu, cường độ, sắc thái,... của tác phẩm sao cho tốt. Còn với việc đệm hát, bạn phải nghe là chính (mình hát hoặc người khác hát) để luyện tập kỹ năng kết hợp giữa tiếng đàn và tiếng hát sao cho hài hòa, nhịp nhàng.

Giống như nhiều nhạc cụ khác, đệm piano là cách khéo léo bắt chước các *tiết điệu* âm nhạc để sao cho một cây piano có thể thay thế một cách tốt nhất chức năng cơ bản của cả dàn nhạc nhẹ.

Trong dàn nhạc nhẹ, khái niệm *tiết điệu* được hiểu là sự chuyển động có quy luật, có chu kỳ của bộ gõ (các loại trống phách) kết hợp cùng các loại nhạc cụ khác như: guitar lead, guitar chant, guitar bass, piano, electric keyboard (đàn phím điện tử), kèn saxophone,... Cũng xin lưu ý, trong một số tài liệu, người ta còn dùng các từ “phong cách”, “kiểu cách” (style) hay “tiết tấu” (rhythm), “nhịp điệu”, “tiết điệu”, “điệu nhạc”,... để chỉ *tiết điệu* nhạc nhẹ. Chú ý nghe các ca khúc nhạc nhẹ, chúng ta sẽ thấy bộ gõ là nhạc cụ đóng vai trò rất quan trọng để tạo nên tiết điệu âm nhạc. Nó như xương sống để các nhạc cụ khác tô vẽ nên một phong cách âm nhạc. Một phong cách nhạc nhẹ thường được tạo nên bởi sự kết hợp của cả dàn nhạc. Bạn cũng nên biết rằng cách bắt chước tiết điệu nhạc nhẹ trong nghệ thuật đệm piano không hoàn toàn giống như cách bắt chước của dàn guitar.

Ở cây đàn guitar, người ta thường dùng cùi chỏ thúc vào thùng đàn thay cho tiếng trống; gảy vào phần trầm thay cho guitar bass; gảy vào các dây phía dưới tạo hợp âm (accord), kết hợp giữa hai bàn tay tạo ra tiếng nhấn thay cho tiếng trống dây (crash) của bộ gõ,... Đàn guitar vốn là thành phần chính của dàn nhạc nhẹ, những âm sắc và tính năng của nó khi vang lên đã rất thích hợp với màu sắc cơ bản của dàn nhạc nhẹ, với khả năng chơi hợp âm theo chiều dọc, nó có thể mô phỏng tiết tấu của dàn nhạc và bộ gõ khá sinh động. Chính ưu điểm này khiến đàn guitar mô phỏng được nhiều tiết tấu nhạc nhẹ hơn so với đàn piano.

Trong khi đó, piano là một nhạc cụ của âm nhạc bác học, nếu bắt chước một cách máy móc theo các tiết tấu nhạc nhẹ thì có thể không thích hợp và không phát huy được những lợi điểm của loại nhạc cụ này. Lợi điểm chính yếu của đàn piano là khả năng diễn tấu tốt sắc thái từ nhỏ đến to, chơi được giai điệu, hòa thanh cả theo chiều dọc và hàng ngang. Chính nhờ lợi thế chơi được đa âm, đàn piano có thể phát ra âm hưởng dày dặn hơn tất cả các nhạc cụ cổ điển khác. Với âm vực rộng, người chơi phải sử dụng cả hai tay cho nên rất thuận lợi để có thể vừa thể hiện phần bè trầm ở tay trái, vừa phối hợp với tay phải để thực hiện các nét chạy diatonic, chromatic, rải hợp âm (arpeggio) tạo nên các đường lướt, đuổi rất ấn tượng ở âm vực trung và cao. Bên cạnh đó, người chơi piano có thể dễ dàng vừa nhấn hợp âm đệm vừa thực hiện các câu nhạc chen mang tính phức điệu để dẫn dắt, kết nối cho giai điệu hòa thanh thêm sinh động và giàu sức hút. Ngoài ra, nhờ có hệ thống bàn đạp (pedal), người chơi piano còn có thể thay đổi màu âm hoặc khiến cho nhiều âm thanh ngân dài cùng lúc tạo nên nền hòa âm khá dày dặn và phong phú về màu sắc. Đây là những điểm ưu việt cần được người học phát huy để nâng cao trình độ diễn tấu của mình.

Tuy vậy, ở trình độ cơ bản, việc học đệm piano vẫn phải khởi đầu theo cách mô phỏng các tiết tấu nhạc nhẹ, ta có thể dùng tay trái chơi bè trầm thay cho guitar bass, tay phải đi hợp âm thay cho phần accord của dàn nhạc.

2. Cách đệm điệu Valse

Valse là cách viết theo tiếng Pháp (tiếng Đức: **Vanx**; tiếng Anh: **Waltz**). Đây là tiết tấu có nhịp điệu uyển chuyển, lời cuốn. Các bản Valse thường được viết ở loại nhịp 3 phách (nhịp 3/4 hoặc 3/8) dùng để diễn tả những tình cảm êm đềm, lãng mạn.

Trước bất kỳ điệu nhạc nào, người học cần nắm vững các âm hình đệm cơ bản. Âm hình đệm là một nhóm tiết tấu được lặp đi lặp lại theo chu kỳ.

Trên đàn piano, tiết tấu đệm cơ bản nhất của điệu Valse có thể tạm mô phỏng qua hai âm hình dưới đây, chúng ta cùng tập:

2.1. Âm hình 1

Bài tập 1:

* Hướng dẫn:

- Quan sát tổng thể âm hình 1 chúng ta thấy, cấu trúc chung của âm hình tiết tấu Valse gồm âm trầm (bè khóa FA) vang lên ở phách 1 và ngân dài, nối tiếp sau đó là chồng hợp âm nằm ở phách 2, phách 3 (bè khóa SON) tạo nên một chu kỳ tiết tấu đều đặn, nhịp nhàng II: Bùm chát chát bùm chát chát :II. Sự đều đặn ở đây có nghĩa là khoảng cách giữa các phách phải bằng nhau về thời gian giống như tiếng tích tắc của kim đồng hồ. Lúc đầu, sự đều đặn nhịp nhàng của tiết tấu có thể sẽ bị gián đoạn mỗi lần bạn chuyển từ hợp âm này sang hợp âm khác. Để khắc phục, bạn cần tập đi tập lại âm hình tiết tấu trên với tốc độ thật chậm. Mỗi lần chuyển hợp âm, bạn bấm nốt trầm của hợp âm kế tiếp trước, trong khoảnh khắc ấy, các ngón còn lại phải nhanh chóng đặt vào thế bấm hợp âm mới để không ảnh hưởng đến nhịp độ đều đặn cần thiết.

- Các chồng hợp âm ở phách 2 và phách 3 thường phải chơi gọn nẩy (staccato), nhất là các bản nhạc có tốc độ nhanh. Riêng những bản nhạc hoặc phần nhạc chậm, tính chất nhẹ, trữ tình ta có thể giảm độ nẩy cho phù hợp với tính chất và tình cảm của từng bài, từng phần nhạc. Số ngón tay cũng cần được sắp xếp khoa học để thuận lợi trong việc chuyển hợp âm (xem thêm **mục 3** trang 9).

- Các âm trầm cần giữ ngân dài để làm nền, tạo độ dày âm hưởng cho hợp âm đệm.

- Các điểm nhấn góp phần tạo nên đặc trưng riêng của mỗi loại tiết điệu. Với tiết điệu Valse, trọng âm luôn rơi vào âm trầm, phách 1, ký hiệu bằng dấu >.

- Bạn cần tập âm hình đệm nhuần nhuyễn tới mức vừa đánh đúng âm hình đệm vừa có thể phân tâm để nghĩ đến một việc khác, chẳng hạn như việc “sáng tác” một giai điệu theo tiết tấu và hòa âm của phần đệm.

- Với phần đệm dành cho giọng nữ- giọng thiếu nhi, chúng tôi soạn bè trầm đơn âm. Tùy khả năng và độ dài của ngón tay, người học có thể xoạc rộng bàn tay trái, dùng các ngón 5 và 1 bấm thêm cho bè trầm một âm nữa cao hơn (hoặc thấp hơn) âm sẵn có một quãng 8.

Bài tập 2:

Am Dm E7 Am

chát chát chát chát

Bùm Bùm Bùm

* *Lưu ý:* Tham khảo thêm nguyên tắc viết bè trầm ở cuối *mục 5* trang 15.

2.2. Âm hình 2

Nếu để ý ta sẽ thấy, phần lớn các ca khúc thường có cấu trúc 2 đoạn (a-b), trong đó đoạn 2 (đoạn b) thường là điệp khúc. So với đoạn 1, đoạn 2 thường có tính chất âm nhạc sôi nổi, nồng nhiệt hơn. Chính vì thế, với mỗi điệu nhạc, người học cần tập ít nhất hai âm hình đệm nhằm tạo sự khác biệt giữa hai phần của bài hát nhằm tránh sự đơn điệu, nhàm chán, tạo cảm xúc phong phú cho toàn bộ phần đệm. Kể cả đối với các bài hát có cấu trúc một đoạn, chẳng hạn như các ca khúc thiếu nhi, chúng ta cũng nên thay đổi luân phiên các âm hình đệm trong mỗi lần đệm hát nhắc lại. Dưới đây là một trong những âm hình rải hợp âm của điệu Valse (*âm hình 2*) có thể dùng để luân chuyển đan xen với *âm hình 1* đã học.

Bài tập 3:

Am Dm E7 Am

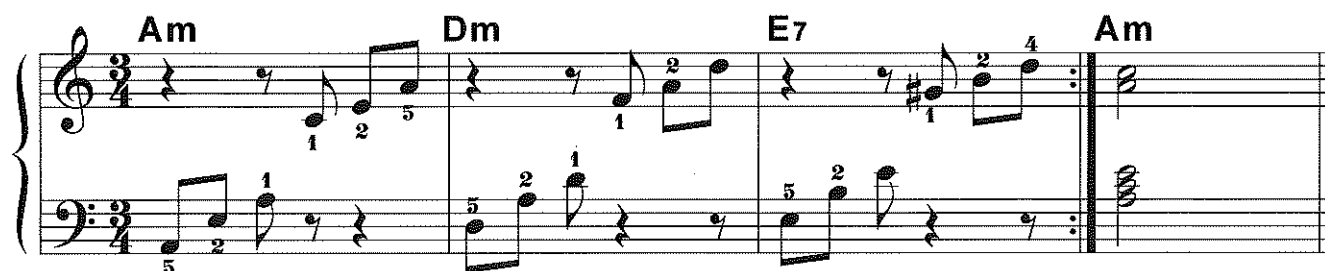
* *Hướng dẫn:*

- Cần chơi nốt trong hợp âm liền tiếng (legato).
- Hơi nhấn vào các nốt đầu phách.
- Khởi đầu bài tập với tốc độ chậm, giữ nhịp độ đều đặn.
- Các hợp âm cũng cần được nối tiếp một cách liền mạch như một dòng chảy. Có thể dùng bàn đạp (pedal) nhưng không nên để các hợp âm đứng cạnh dính vào nhau.

- Tập tốt bài này rồi mới chuyển sang bài khác.

Trong cuốn sách này, có một biến thể của *âm hình 2* được sử dụng, đó là kiểu rải mà tay trái xoạc quãng rộng hơn.

Bài tập 4:

** Lưu ý:*

- Cách xếp ngón tay giữa hai kiểu rải hơi khác nhau. Hai kiểu rải giống như bài tập 3 và 4 có thể sẽ được sử dụng đan xen trong cùng một bài đệm.

- Trên nền cấu trúc tiết tấu của các kiểu rải trên, để sáng tạo cho phần đệm thêm phong phú, người học có thể nghĩ ra các kiểu rải hợp âm khác, chẳng hạn như giai điệu hòa thanh của tay phải chuyển động gấp khúc hoặc ngược hướng với bè tay trái,... (tham khảo các kiểu rải hợp âm điệu Boston trong cuốn **Học đệm piano cơ bản - phần 2**).

3. Cách thị tấu phần đệm

Để giúp các bạn hình dung hòa âm của mỗi bài đệm, trong cuốn sách này, chúng tôi trình bày bài đệm gồm 3 dòng nhạc liên kết lại với nhau, ví dụ:

Hãy quan sát ví dụ trên (trích đoạn bài *Happy birthday*) và lưu ý:

- Dòng 1 là phần giai điệu-lời ca của ca khúc. Nếu chưa thuộc giai điệu, bạn cần tập xướng âm riêng cho thật thuộc để khi học đệm không bị phân tâm, còn phần lời ca chúng ta có thể hoàn thiện sau.

- Dòng 2 và dòng 3 là phần đệm piano, trong đó dòng 2 là bè đệm tay phải, dòng 3 là bè đệm tay trái, trừ khi có các ký hiệu chuyển tay (*MD. MS. hoặc RH. LH.*). Trong bộ sách này, ký hiệu chuyển tay rất ít dùng, nếu dùng chúng tôi sẽ ký hiệu *RH.* : tay phải và *LH.* : tay trái.

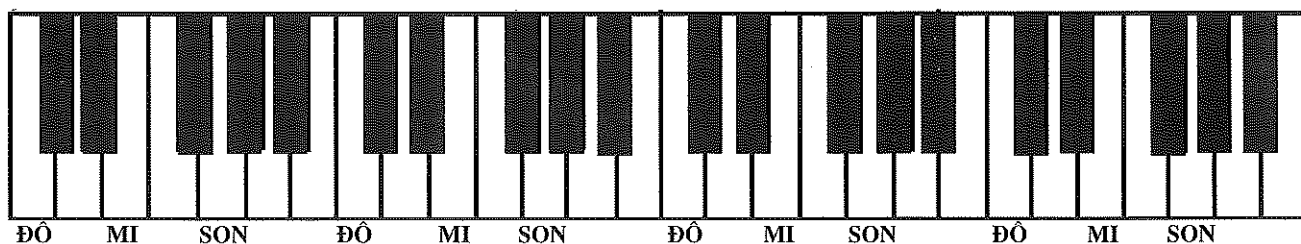
Như vậy, cùng với việc hát lời ca, các bạn cần nhanh chóng phối hợp hai tay chuyển hợp âm để không làm ảnh hưởng đến nhịp độ đang diễn ra đều đặn của âm hình đệm và giai điệu.

Trước mắt, chúng ta hãy thi tấu một cách máy móc, có nghĩa là trên bản nhạc có nốt nào, chúng ta chơi đúng như vậy (hát giai điệu bè 1, đánh đúng phần đệm ở bè 2 và bè 3).

Lưu ý: Trong phần *nhạc dạo* (có thể là cả ở phần *nhạc nổi* hoặc *nhạc kết*) vì không có giai điệu lời ca nên trong một số trường hợp chúng tôi cắt bớt một dòng, chỉ còn hai dòng nhạc dành cho đàn piano chứ không dùng cả ba dòng như trong phần nhạc dạo bài *Happy birthday* ở bên (trang 8).

4. Cách xếp ngón tay

Trong phần đệm, trừ một số trường hợp cần thiết, chúng tôi hầu như ít ghi số ngón tay vào nốt nhạc vì có thể gây rối mắt người học khi thi tấu, đồng thời để cho người học đệm rèn luyện kỹ năng sắp xếp ngón tay. Trước hết, bạn cần nắm được vị trí của mỗi hợp âm trên mọi tầng bậc cao thấp của âm thanh. Chẳng hạn khi nhìn thấy hợp âm C, chúng ta đã có thể đặt ngay ngón tay vào vị trí các nốt trong hợp âm ở cả thể gốc lẫn thể đảo và trên bất kỳ tầng bậc nào của đàn piano; hoặc khi nhìn thấy hợp âm C, bạn có thể chơi ngay một nét rải hợp âm trên tất cả các âm của hợp âm.

Tuy nhiên, để làm được điều đó người học cần nắm chắc một số nguyên tắc chung để tự sắp xếp ngón một cách khoa học, trước là để không bấm tùy tiện, sau là để thuận lợi cho các thế bấm kế tiếp.

- Với bè piano tay phải, chúng ta cần sắp xếp ngón tay bấm hợp âm sao cho hợp lý. Chẳng hạn như trong ví dụ trang 8 (bài *Happy birthday*) tại ô nhịp 6, tay phải ta có thể bấm hợp âm ĐÔ-FA-LA theo hai cách, có thể bằng nhóm ngón 1, 3, 5 hoặc 1, 2, 4; tuy nhiên nên lựa chọn phương án bấm ngón 1, 3, 5 để có thể chuyển đến hợp âm ĐÔ trưởng (ĐÔ-MI-SON) ở ô nhịp tiếp theo thuận ngón hơn.

- Với bè piano tay trái, nếu bè trầm đơn âm thì ta xếp ngón tay theo nguyên tắc 5 ngón-5 nốt, nếu bè trầm chồng quãng 8, ta bấm bằng nhóm ngón 5-1.

Như chúng ta đã biết, mỗi hợp âm ngoài thể gốc còn có các thể đảo. Với loại hợp âm có cấu tạo gồm 3 âm, ngoài thể gốc còn có hai thể đảo; những hợp âm có cấu tạo gồm 4 âm, ngoài thể gốc còn có ba thể đảo. Để đệm cho ca khúc, người học đệm cần từng bước nắm vững cấu tạo của các loại hợp âm, sau đó hai tay ta phải bấm linh hoạt được các loại hợp âm ở thể gốc và thể đảo của chúng. Sau đây, chúng ta hãy cùng nghiên cứu cách sắp xếp số ngón tay của ba loại hợp âm thông dụng nhất đó là trưởng, thứ và bảy (át) để tìm ra nguyên tắc xếp số ngón tay chung nhất cho cả hai tay để có thể chơi hợp âm theo chiều ngang và chiều dọc.

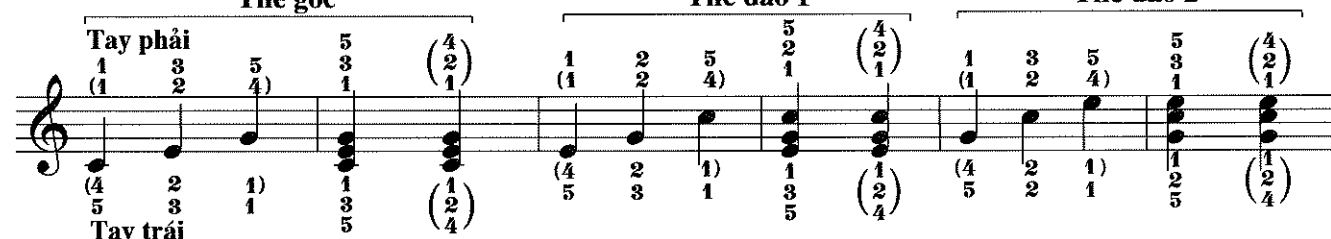
4.1. Cách xếp ngón tay các hợp âm trưởng và thứ

Ví dụ dưới đây là thể gốc và các thể đảo của hợp âm ĐÔ trưởng với hai phương án xếp số ngón tay cho cả tay phải và tay trái.

Hợp âm C (thể gốc)	Hợp âm C (thể đảo 1)	Hợp âm C (thể đảo 2)
		

Diễn giải bằng nốt nhạc:

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2

Tay phải Tay trái

Ta thấy dù rải hợp âm theo chiều ngang hay chồng cột dọc thì mỗi thể của hợp âm đều có hai phương án xếp số ngón tay, trong đó phương án 2 ghi trong dấu ngoặc đơn.

Ta hãy so sánh thế bấm ngón tay của hợp âm **C** (không có nốt bấm trên phím đen) với các hợp âm **B^b** (phím đen, trắng, trắng); hợp âm **D** (phím trắng, đen, trắng); hợp âm **Bm** (phím trắng, trắng, đen); hợp âm **F[#]m** (phím đen, trắng, đen); hợp âm **B** (trắng, đen, đen) và hợp âm **E^bm** (cả 3 nốt bấm trên phím đen) để tìm ra những điều chung nhất cho các thế bấm hợp âm trưởng và thứ.

Hợp âm B^b

Thế gốc		Thế đảo 1		Thế đảo 2	
Tay phải	1 3 5 (1 2 4)	1 2 5 (1 2 4)	5 2 1 (4 2 1)	1 3 5 (1 2 4)	5 3 1 (4 2 1)
Tay trái	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)

Hợp âm D

Thế gốc		Thế đảo 1		Thế đảo 2	
Tay phải	1 3 5 (1 2 4)	1 2 5 (1 2 4)	5 2 1 (4 2 1)	1 3 5 (1 2 4)	5 3 1 (4 2 1)
Tay trái	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)

Hợp âm Bm

Thế gốc		Thế đảo 1		Thế đảo 2	
Tay phải	1 3 5 (1 2 4)	1 2 5 (1 2 4)	5 2 1 (4 2 1)	1 3 5 (1 2 4)	5 3 1 (4 2 1)
Tay trái	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)

Hợp âm F[#]m

Thế gốc		Thế đảo 1		Thế đảo 2	
Tay phải	1 3 5 (1 2 4)	1 2 5 (1 2 4)	5 2 1 (4 2 1)	1 3 5 (1 2 4)	5 3 1 (4 2 1)
Tay trái	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)	(4) 5 3 1 (5 3 1)	(1) 2 3 5 (2 3 5)

Hợp âm B

Thử gốc Thử đảo 1 Thử đảo 2

Tay phải Tay trái

Hợp âm E^bm

Thử gốc Thử đảo 1 Thử đảo 2

Tay phải Tay trái

Nhìn vào các hợp âm trên ta thấy tuy rằng các hợp âm **B^b**, **Bm**, **B** có thêm một phương án bấm nữa cho tay trái ở thử đảo 2 nhưng về cơ bản các hợp âm trưởng, thứ khá giống nhau về số ngón tay. Do đó ta chỉ cần ghi nhớ thế bấm hợp âm ĐỒ trưởng và các thử đảo là có thể giải quyết được thế bấm cho khá nhiều hợp âm trưởng và thứ khác. Trên cơ sở những nguyên tắc chung nhất, ta có sự lựa chọn ngón bấm một cách linh hoạt, miễn sao các ngón tay của thế bấm không vẹo vọ mà cần song song với phím đàn.

4.2. Cách xếp ngón tay các hợp âm bảy át

Với các hợp âm bảy át, thế bấm giữa các hợp âm đôi khi không đồng nhất. Trong cuốn sách này, để người học dễ tiếp cận, chúng tôi thường chọn những tông giọng ít dấu hóa theo khóa. Bởi vậy, chúng ta thường gặp những hợp âm **C7**, **D7**, **E7**, **G7**, **A7**, **B7** chứ ít gặp các hợp âm thăng giáng bảy. Sau đây chúng tôi tổng kết thế bấm ngón tay các hợp âm kể trên cùng thử đảo của chúng để các bạn tra cứu và bấm cho đúng.

Hợp âm C7

Thử gốc Thử đảo 1 Thử đảo 2 Thử đảo 3

Tay phải Tay trái

Hợp âm D7

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2 Thế đảo 3

Tay phải
1 2 3 5 1 2 4 5 1 2 3 5 1 2 3 5

Tay trái
5 3 2 1 (4) 5 3 2 1 5 3 2 1 5 3 2 1

Hợp âm E7

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2 Thế đảo 3

Tay phải
1 2 3 5 1 2 4 5 1 2 3 5 1 2 3 5

Tay trái
5 3 2 1 (4) 5 3 2 1 5 3 2 1 5 3 2 1

Hợp âm F7

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2 Thế đảo 3

Tay phải
1 2 3 4 (5) 1 2 (3) 5 1 2 3 5 1 2 3 5

Tay trái
5 3 2 1 (4) 5 3 2 1 5 3 2 1 5 3 2 1

Hợp âm G7

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2 Thế đảo 3

Tay phải
1 2 3 5 1 2 (3) (4) 5 1 2 3 5 1 2 3 5

Tay trái
5 3 2 1 (4) 5 3 2 1 5 3 2 1 5 3 2 1

Hợp âm A7

Thế gốc Thế đảo 1 Thế đảo 2 Thế đảo 3

Tay phải
1 2 3 5 1 2 4 5 1 2 3 5 1 2 3 5

Tay trái
5 3 2 1 (4) 5 3 2 1 5 3 2 1 5 3 2 1

Hợp âm B7

The image shows the B7 chord in four positions: gốc (root), đảo 1 (first inversion), đảo 2 (second inversion), and đảo 3 (third inversion). Each position includes fingerings for both the right hand (Tay phải) and the left hand (Tay trái). The fingerings are as follows:

- Thế gốc:** Tay phải: 1, 2, 3, 5; Tay trái: 5, 3, 2, 1.
- Thế đảo 1:** Tay phải: 1, 2, 4, 5; Tay trái: 5, 3, 2, 1.
- Thế đảo 2:** Tay phải: 1, 2, 3, 5; Tay trái: 5, 3, 2, 1.
- Thế đảo 3:** Tay phải: 1, 2, 3, 4; Tay trái: 5, 4, 2, 1.

Tóm lại, tất cả các hợp âm trưởng và thứ cùng thể (gốc hoặc đảo) thường có nguyên tắc xếp ngón tay giống nhau; các hợp âm bảy thì giống nhau theo nhóm, chẳng hạn **D7**, **E7**, **A7** xếp ngón giống nhau vì cùng có âm 3 thăng hay **C7**, **F7** giống nhau vì cùng có âm bảy giáng,... Còn với các hợp âm khác, chúng ta cần tùy theo quãng và số lượng nốt để sắp xếp thế bấm sao cho hợp lý, tránh để các ngón tay phải xoạc quá rộng, vừa nhanh mỗi, vừa không linh hoạt trong việc chuyển tới các hợp âm kế tiếp.

Muốn bấm hợp âm được thuần thục, ngoài nắm chắc nguyên tắc lý thuyết về hợp âm, tăng cường chơi các tác phẩm âm nhạc cổ điển, người học cần tập thêm một số bài tập kỹ thuật ngón tay để bổ trợ cho khả năng chuyển hợp âm và xếp ngón tay. Ngoài ra, người học cũng nên luyện thêm một số bài tập rải hợp âm các loại (rải dài, rải ngắn, rải gấp khúc) và tập chạy gam quãng ba.

5. Về phần đệm dành riêng cho giọng nữ và giọng nam

Trong cuốn sách này, với mỗi bài hát chúng tôi đều soạn riêng phần đệm cho giọng nữ và giọng nam. Tuy nhiên, điều này chỉ mang tính tương đối vì cấu tạo âm vực của các giọng cùng giới tính nhiều khi cũng không giống nhau. Hơn nữa, trong phần đầu cuốn sách, chúng tôi cũng thường chọn những giọng có ít dấu hóa theo khóa để bạn khởi đầu theo trình tự từ dễ đến khó cho nên âm vực của các bài đệm đôi khi không đồng nhất. Với giọng nữ, chúng tôi thường soạn để giọng hát lên cao nhất từ nốt LA đến nốt ĐÔ, còn với giọng nam thì từ nốt RÊ đến nốt FA. Do đó, người học cần thử trên đàn xem mình có thể hát cao nhất là nốt nào rồi so sánh với nốt cao nhất trong giai điệu bài nhạc. Cũng có thể một giọng nữ cao hợp với phần đệm của giọng nam, hoặc một giọng nam trung lại phù hợp với bài đệm của giọng nữ.

Trong quá trình luyện tập, mục tiêu chính của chúng ta là nắm được nguyên tắc của âm hình đệm và hòa thanh nên yếu tố tông giọng chỉ là thứ yếu. Bạn cần cố gắng luyện tập để có thể đệm thành thạo cho tông giọng của mình và nên tập đệm bài đó ở tông giọng khác, qua đó rèn luyện sự linh hoạt trong các thế tay chuyển

hợp âm và tư duy dịch giọng. Còn lúc cần biểu diễn, bạn nên chọn một tông giọng phù hợp nhất. Trong trường hợp này, bạn có thể tra cứu bảng dịch giọng ở cuốn “**Học đệm piano cơ bản - phần 2**” và làm theo hướng dẫn.

Bước vào phần thực hành, đầu tiên chúng tôi trình bày một phần đệm ca khúc dành cho tông giọng nữ không dùng kỹ thuật giả thanh và tông giọng thiếu nhi (gọi chung là **giọng nữ**), kế tiếp sau đó là phần đệm soạn cho chính ca khúc đó nhưng dành cho **giọng nam**. Người học đệm khi đã tập tốt phần đệm của mình sẽ dễ dàng hơn nhiều khi tập phần đệm ở giọng khác. Lưu ý sự thay đổi tông giọng cũng kèm theo sự thay đổi của các âm, nhất là các âm trầm trong chiều chuyển động lên xuống. Trong điệu Valse, phần đệm giọng nam có bè trầm chơi đồng âm quãng tám nên khi chuyển sang phần đệm giọng nữ, người học cần tự viết thêm âm cho bè trầm và coi đó như một bài tập về hòa thanh.

Nếu bạn tự viết thêm bè trầm, bạn nên lưu ý rằng không nên để bè trầm lên quá cao hoặc quá thấp. Nên dao động trong biên độ từ nốt *ĐÔ lớn* đến *LA nhỏ*, bắt đầu đi xuống tới nốt *SON trầm* cũng như cao nhất là nốt *MI 1*. Thông thường, người mới học nên chọn một trong các âm thuộc hợp âm, an toàn nhất là âm gốc (âm 1) của hợp âm đó. Ngoài ra, tùy vào sự hiểu biết về hòa thanh, người chơi cũng có thể chọn âm trầm khác để dẫn đến hợp âm kế tiếp. Các âm trầm nên chuyển động quãng 2, quãng 3, quãng 4, quãng 5 và quãng 8; hạn chế nhảy quãng 6 và không nên tiến hành quãng 7 và các quãng lớn hơn quãng 8.

6. Những lưu ý quan trọng khác

Hãy tập thật tốt các âm hình đệm của tiết điệu bất kỳ. Khi đã tập đệm thành thạo một tiết điệu, bạn sẽ dễ dàng hơn trong việc thực hành các điệu nhạc tiếp theo. Hãy làm tốt phần cơ bản để tạo nền móng vững chắc cho sự sáng tạo và ngẫu hứng sau này.

Để tiện chỉ ra những điểm cần lưu ý cho mỗi bài đệm, chúng tôi thường đánh số ô nhịp ở đầu mỗi khuôn nhạc, trên đỉnh các khóa nhạc. Trước khi luyện tập một bài đệm bất kỳ, bạn nên đọc mục **chú ý** ở cuối bài. Sau khi luyện tập xong, bạn cần liên hệ, phân tích, so sánh, tổng hợp để từ đó rút ra những bài học cho riêng mình, nhất là việc cảm nhận và khám phá những quy luật về hòa thanh.

Trong quá trình học, các bạn nên nghe tham khảo các bài đệm trong CD tặng kèm để bắt chước. Khi đã thuần thục, các bạn có thể sáng tạo cho phần đệm thêm sinh động và đạt hiệu quả nhất.

Nếu bạn đã sẵn sàng, hãy bắt đầu từ các bài đệm thuộc tiết điệu Valse.

CÁC BÀI TẬP ỨNG DỤNG ĐIỀU VALSE

MẸ HIỀN YÊU DẤU

(dành cho giọng nữ)

Track 1

Trích đoạn *Maman oh maman!*- J. Larriaga

Lời Việt: Sưu tâm

Soạn phần đệm: Song Minh

Am E7 % Am A7 Dm

Nhạc dạo.... Mẹ hiền yêu dấu mẹ đã cho đời con.
Mẹ hiền yêu hỏi, những lúc mẹ cười vui.

G G7 C Am

Vòng tay âu yếm khi gót chân còn son. Mẹ hiền có biết khi
Mặt trời trên cao, mưa bão không còn rơi. Mẹ hiền có biết khi

A7 Dm E7 Φ 1. Am

lớn khôn lên rồi. Con sẽ nhớ hoài bóng dáng Người.
lớn khôn ra đời. Con sẽ nhớ hoài bóng dáng... 1.

19 Am A7 Dm

Mẹ hiền yêu hỏi, mẹ thấu cho lòng con.

23 **G** **G7** **C**

Nguyễn cầu on trên ban phước mẹ bình yên.

27 **Am** **A7** **Dm**

Và con sẽ đến chia sót nỗi ưu phiền.

31 **E7** **Am** Φ **2. Am**

âu yếm hôn vàng trán mẹ hiền. ...Người.

36 **E7** **Am**

Con sẽ nhớ hoài bóng dáng Người.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7 và ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7.
- Dấu hóa bất thường trong đường dẫn MI FA[#] SON[#] LA của bè trầm tại ô nhịp 16, 32 và 37.
- Ở phần đệm rải hợp âm từ ô nhịp 19 đến nhịp 32 tay trái nối tiếp liên tiếng với tay phải; riêng tại ô nhịp 25 và 32, hai tay nhấn so le nhau. Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

MẸ HIỀN YÊU DẤU

(dành cho giọng nam)

Trích đoạn *Maman oh maman!* - J. Larriaga

Lời Việt: Suu tầm

Soạn phần đệm: Song Minh

Chorus:

Đm A7 % Đm D7 Gm

Nhạc dạo....

Mẹ hiền yêu dấu mẹ đã cho đời con.
Mẹ hiền yêu hỏi những lúc mẹ cười vui.

C C7 F Đm

Vòng tay âu yếm khi gót chân còn son. Mẹ hiền có biết khi
Mặt trời trên cao mưa bão không còn rơi. Mẹ hiền có biết khi

Đ7 Gm A7 1. Đm

lớn khôn lên rồi. Con sẽ nhớ hoài bóng dáng Người.
lớn khôn ra đời. Con sẽ nhớ hoài bóng dáng... 1.

Đm D7 Gm

Mẹ hiền yêu hỏi, mẹ thấu cho lòng con.

23 C C7 F

Nguyễn cầu on trên ban phước mẹ bình yên.

27 Dm D7 Gm

Và con sẽ đến chia sót nỗi ưu phiền.

31 A7 Dm

âu yếm hôn vàng trán mẹ hiền.

...Người.

36 A7 Dm A7 Dm

Con sẽ nhớ hoài bóng dáng Người.

* **Chú ý:** Dấu hóa ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7 và FA[#] thuộc hợp âm D7. Dấu hóa bất thường trong đường dẫn LA SI^b ĐÔ[#] RÊ của bè trầm tại ô nhịp 16, 32 và 37. Ký hiệu cộng thêm âm quãng tám cho bè trầm cùng ký hiệu nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối. Ở phần đệm rải hợp âm từ ô nhịp 19 đến nhịp 32 tay trái nối tiếp liên tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào. Tham khảo CD-ROM (track 1).

TÌNH NỒNG CHÁY

(dành cho giọng nữ)

Track 2

Nhạc bài *Over and over* - N. Mouskouri

Lời Việt: Suu tâm

Soạn phần đệm: Song Minh

System 1: The piano accompaniment starts with a series of chords: Am, E7, Am, E7. The vocal line begins with a rest, followed by the lyrics: "Nhạc dạo..."

System 2: The piano accompaniment continues with chords: Am, E7. The vocal line has the lyrics: "Em không mơ hoang kiếp sống trên cung Hằng. Em không tham Anh hay chẳng anh nước mắt em vui đây. Anh nghe chẳng".

System 3: The piano accompaniment continues with chords: Am, F. The vocal line has the lyrics: "lam anh điểm phúc trên thiên đàng. Làm sao em nói cho anh những tiếng em thở dài. Gọi tên anh mãi trên".

System 4: The piano accompaniment continues with chords: C, Dm, E7. The vocal line has the lyrics: "hết những tâm tình. Ước mơ khiêm nhường có anh bên gối chân kỷ niệm. Chỉ nghe trong lòng tiếc thương âm".

20 Am Am E7

minh. Anh yêu anh yêu có những đêm đơn lạnh.
thăm. Như bao cây xanh trước gió đông cây vàng.

26 Am

Hồn anh trong mơ thấy xót xa riêng mình. Tình trong đôi
26 Xa anh hôm nay thấy giấc mơ hoang tàn. Vòng tay âu

31 F C Dm E7

mắt xưa ấy nay đâu rồi. Mất anh đêm này là
31 yếm em ngỡ như thiên đàng. Đến nay chỉ là

36 1. Am 2. Am E7 Am

mất anh muôn đời.
36 giấc mơ hoang... tàn.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7. Dấu hóa bất thường trong đường dẫn MI FA[#] SON[#] LA của bè trầm tại ô nhịp 19, 28 và 36.

- Ở phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liên tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào; riêng tại ô nhịp 28 và 36, hai tay nhấn so le nhau.

- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối hoặc có thể hát nhắc lại câu “Vòng tay âu yếm em ngỡ... ..giấc mơ hoang tàn” thêm 2 lần với âm lượng nhỏ dần để kết.

TÌNH NỒNG CHÁY

(dành cho giọng nam)

Nhạc bài *Over and over* - N. Mouskouri

Lời Việt: Suu tâm

Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a male voice and piano. It consists of four systems of music. The first system is an instrumental introduction in 3/4 time, marked 'Nhạc dạo...'. The second system contains the first line of lyrics. The third system contains the second line of lyrics. The fourth system contains the third line of lyrics. The piano accompaniment is written in a simple, harmonic style, often using block chords. The key signature has one flat (B-flat), and the time signature is 3/4.

System 1: Instrumental Introduction

Chords: Dm, A7, Dm, A7

System 2: First Line of Lyrics

Chords: Dm, A7

Em không mơ hoang kiếp sống trên cung Hằng. Em không tham
Anh hay chẳng anh nước mắt em vui đây. Anh nghe chẳng

System 3: Second Line of Lyrics

Chords: Dm, Bb

lam anh điểm phúc trên thiên đàng. Làm sao em nói cho
anh những tiếng em thở dài. Gọi tên anh mãi trên

System 4: Third Line of Lyrics

Chords: C, F, Gm, A7

hết những tâm tình. Ước mơ khiêm nhường có anh bên
gối chân kỷ niệm. Chỉ nghe trong lòng tiếc thương âm

20 Dm Dm A7

mình. Anh yêu anh yêu có những đêm đơn lạnh.
thắm. Như bao cây xanh trước gió đông cây vàng.

26 Dm

Hồn anh trong mơ thấy xót xa riêng mình. Tình trong đôi
Xa anh hôm nay thấy giấc mơ hoang tàn. Vòng tay âu

31 B \flat F Gm A7

mắt xưa ấy nay đâu rồi. Mất anh đêm này
yếm em ngỡ như thiên đàng. Đến nay chỉ là

36 1. Dm 2. Dm A7 Dm

mắt anh muôn đời.
giấc mơ hoang... tàn.

* **Chú ý:** Dấu hóa bất thường ĐÔ \sharp thuộc hợp âm A7. Dấu hóa bất thường trong đường dẫn LA SI \flat ĐÔ \sharp RÊ của bè trầm tại ô nhịp 19, 28 và 36. Ở phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liên tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào; riêng tại ô nhịp 28 và 36, hai tay nhấn so le nhau. Ký hiệu cộng thêm âm cách quãng 8 ở ô nhịp 20, 21, 36, 37, 38, 39, 40. Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối hoặc có thể hát nhắc lại câu “Vòng tay âu yếm em ngỡ... ..giấc mơ hoang tàn” thêm 2 lần với âm lượng nhỏ dần để kết. Tham khảo CD-ROM (track 2).

GIÀN THIÊN LÝ ĐÃ XA

(dành cho giọng nữ)

Track 3

Nhạc bài *Scarborough fair* (dân ca Anh)

Lời Việt: Phạm Duy

Soạn phần đệm: Song Minh

Am E7 Am

Nhạc dạo...

Am Em Am

Tôi nghiệp thằng bé nhớ thương mãi quê nhà.
 Đây nàng hồi! Nhớ may áo cho người.
 Tìm một miếng đất giúp cho gã si tình.
 Giờ là lúc đã tan ánh mặt trời.

F D Am

Giàn thiên lý đã xa đã rồi xa.
 Giàn thiên lý đã xa xa tít mù khơi.
 Giàn thiên lý đã xa xa mãi ngàn xanh.
 Giàn thiên lý đã xa mãi người ơi!

F C

Đứa bé lỡ yêu, lỡ nhớ cô em
 Tấm áo đất cát, ngay, với chiếc khăn
 Miếng đất cát hố, hoang, vẫn vắt bên
 Lấp đất, tôi, với chính đôi tay

17 **G** **Am** **G** **Em7**

rồi. mà. đường. nàng. Tình Là Miền Thì đã chiếc sẽ hãy quên chân ru chôn, mỗi đáp chung tiếng trái sớm hát bên mai lặn ngày trùng buồn...

Am 1.,2.,3. 4. **Am**

trôi. qua. dương. ...thương.

1.,2.,3. **Nhạc nối....** 4. **Am**

26 **Am** **G** *Rall.* **Em7** **Am**

Thì hãy chôn, trái tim non buồn thương.

26 *Xoa* * *Xoa* * *Xoa* * *Xoa* * *Xoa*

*** Chú ý:**

- Dấu hóa bất thường tại các ô nhịp 3, 11.
- Tại ô nhịp 16, hai tay nhấn so le nhau.
- Từ ô nhịp 21 đến ô nhịp 25 là phần *nhạc nối*, cứ đếm hết một lời thì chơi đoạn nhạc nối rồi bắt vào lời kế tiếp.
- Từ ô nhịp 26 đến cuối là phần nhạc kết, ta đếm rải hợp âm và nhấn bàn đạp (pedal) ở đầu nhịp và nhắc lên ở cuối nhịp, lưu ý từ giữa ô nhịp 27 xử lý tốc độ chậm dần (*Rall.*). Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối (kỹ thuật glissando) và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặn đi.

GIÀN THIÊN LÝ ĐÃ XA

(dành cho giọng nam)

Nhạc bài *Scarborough fair* (dân ca Anh)

Lời Việt: Phạm Duy

Soạn phần đệm: Song Minh

Em B7 Em

Nhạc dạo...

Em Bm Em

Tội nghiệp thàng bé nhớ thương mãi quê nhà.
 Nay nàng hỡi! Nhớ may áo cho người.
 Tìm một miếng đất giúp cho gã si tình.
 Giờ là lúc đã tan ánh mắt trời.

(G) C A Em

Giàn thiên lý đã xa đã rồi xa.
 Giàn thiên lý đã xa xa tít mù khơi.
 Giàn thiên lý đã xa xa mãi ngàn xanh.
 Giàn thiên lý đã xa xa mãi người ơi!

C G

Đứa bé lơ yêu, lơ nhớ cô em
 Tám áo cát ngay, với chiếc khăn mượt
 Miếng đất cát hoang, vãn sát bên giáo
 Lấp đất hố tôi, với chính đôi tay

17 D (B7) Em D Bm7

rồi. mà. đường. nàng. Tình Là Miền Thì đã chiếc sẽ hầy quên chân ru chôn, mỗi đáp chung những ngày trái tim bên non trùng buồn...

21 1.,2.,3. Em 4. Em

trời. qua. dương. Nhạc nổi.... ...thương.

26 Em D Rall. Bm7 Em

Thì hầy chôn, trái tim non buồn thương.

* **Chú ý:** Dấu hóa bất thường tại các ô nhịp 3, 11, 17. Hai tay nhấn so le nhau ở ô nhịp 16. Tại ô nhịp 9 và 17 có xuất hiện hợp âm (B7) trong dấu ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm **D** trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn. Từ ô nhịp 21 đến ô nhịp 25 là phần *nhạc nổi*, cứ đệm hết một lời thì chơi đoạn nhạc nổi rồi bắt vào lời kế tiếp. Từ ô nhịp 26 đến cuối là phần nhạc kết, ta đệm rải hợp âm và nhấn bàn đạp (pedal) ở đầu nhịp và nhấc lên ở cuối nhịp, lưu ý từ giữa ô nhịp 27 xử lý tốc độ chậm dần (**Rall.**). Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối (glissando) và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặng đi. Tham khảo CD-ROM (track 3).

(dành cho giọng nữ)

Nhạc bài *Spring song*- Mozart

Phỏng dịch lời Việt: Tô Hải

Soạn phần đệm: Song Minh

29 xuân yên vui lại đến sẽ thấy muôn hoa đẹp xinh.
29 như ngày niên thiếu cắt giấy xây ngôi nhà xinh.

35 Đây thời gian ơi do những tháng năm đợi chờ đến
Bầu trời tự do thăm thiết mãi trong lòng bước.

40 đây ta đang mong chờ. Dù... tình.

45 Nhạc kết...

*** Chú ý:**

- Bài *Khát vọng mùa xuân* được soạn ở nhịp 3/8. Trên nguyên tắc, tốc độ của nhịp 3/8 sẽ phải nâng lên so với nhịp 3/4, tối đa là gấp đôi. Tuy nhiên, trong bài tập trên, yêu cầu về tốc độ chỉ là thứ yếu, mục đích chính là học cách đệm tiết điệu Valse.

- Dấu hóa FA[#] bất thường tại ô nhịp 33 và ở phần nhạc dạo, nhạc kết.

- Trong phần **nhạc kết** (ô nhịp 51 đến cuối) chơi chậm dần (**Rall.**). Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặng đi.

KHÁT VỌNG MÙA XUÂN

(dành cho giọng nam)

Nhạc bài *Spring song*- Mozart

Phỏng dịch lời Việt: Tô Hải

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

11 F C7

Này mùa xuân ơi đến mau đây về cho thêm
(Dù rằng mùa đông đã sang rồi ngàn muôn bông

17 F

xanh lá cây rừng. Trở về dừng bên suối trong
hoa tuyết đang rơi. Cuộc đời yên vui vẫn đang

23 C7 F C7

lành nhìn hoa đang hé tung bông. Khao khát mùa
trôi tuổi thơ vui sống êm đêm. Ta muốn được

29 F B \flat G7 C

xuân như yên vui lại đến sẽ thấy muôn hoa đẹp xinh.
như ngày niên thiếu cát giấy xây ngôi nhà xinh.

35 F C7

Đây thời gian ơi do những tháng năm đợi chờ đến.
Báu trời tự do thăm thiết mãi trong lòng bước.

40 1. F 2. F

đây ta đang mong chờ. Dù...
đi thiết tha bao... ...tình.

45 C F C F C F C

Nhạc kết...

* *Chú ý:* Bài *Khát vọng mùa xuân* được soạn ở nhịp 3/8. Trên nguyên tắc, tốc độ của nhịp 3/8 sẽ phải nâng lên so với nhịp 3/4, tối đa là gấp đôi. Tuy nhiên, trong bài tập này, yêu cầu về tốc độ chỉ là thứ yếu, mục đích chính là học cách đệm tiết điệu Valse. Dấu hóa SI \flat bất thường tại ô nhịp 33 và ở phần nhạc dạo, nhạc kết. Trong phần nhạc kết (từ ô nhịp 51 đến cuối) chơi chậm dần (*Rall.*) Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặn đi. Tham khảo CD-ROM (track 4).

CHỈ CÓ MỘT TRÊN ĐÒI

(dành cho giọng nữ)

Track 5

Nhạc: Trương Quang Lục

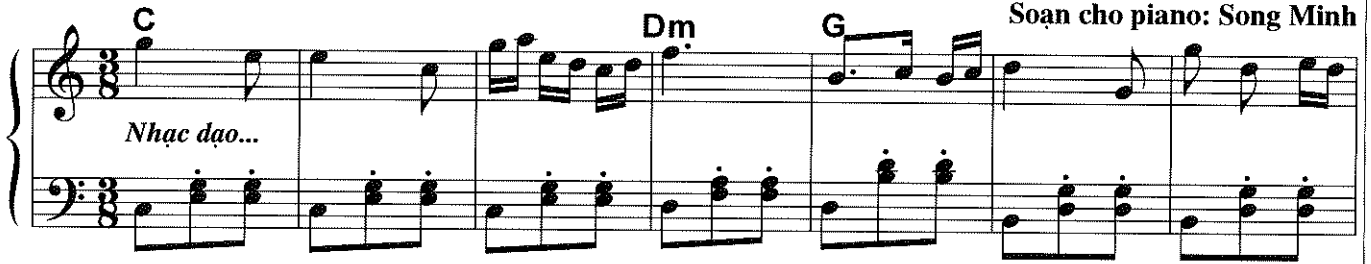
Lời: Ý thơ Liên Xô (cũ)

Soạn cho piano: Song Minh

Chorus introduction:

Chords: C, Dm, G

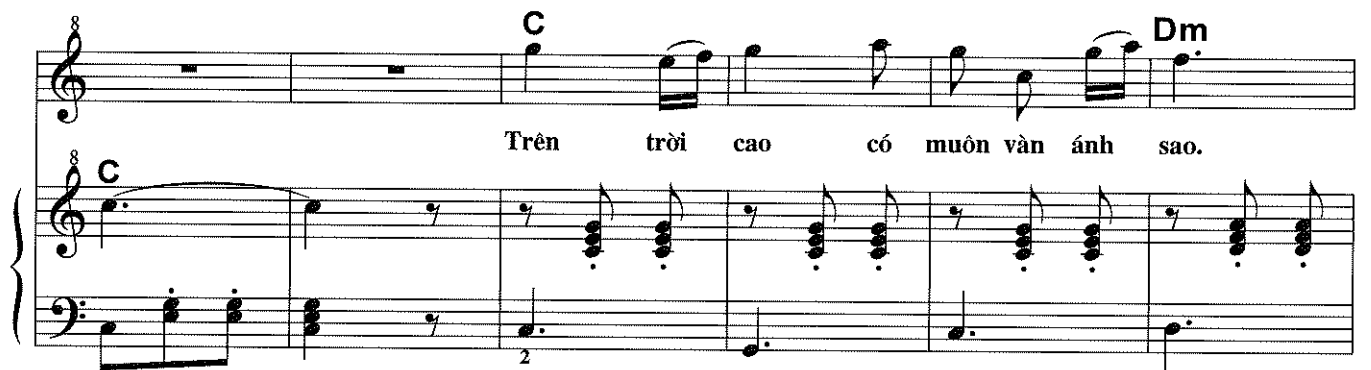
Lyrics: Nhạc dạo...

Verse 1:

Chords: C, Dm

Lyrics: Trên trời cao có muôn vàn ánh sao.

Verse 2:

Chords: G, C, Dm, G

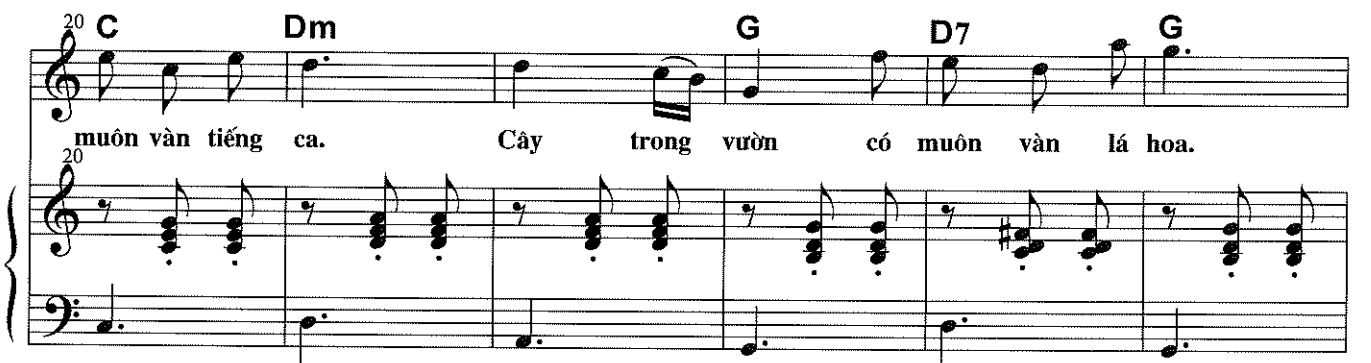
Lyrics: Trên đồng xanh có muôn vàn cây lúa. Con chim rừng có

Verse 3:

Chords: C, Dm, G, D7, G

Lyrics: muôn vàn tiếng ca. Cây trong vườn có muôn vàn lá hoa.

26 F Dm G C C
A a a a a a a. Riêng mặt trời chỉ

32 Dm G C
có một mà thôi. Và mẹ em chỉ có một trên đời.

38 Dm G
Riêng mặt trời chỉ có một mà thôi. Và mẹ em chỉ

44 C G C
có một trên đời. Có một trên đời

*** Chú ý:**

- Dấu hóa FA[#] bất thường thuộc hợp âm D7 tại ô nhịp 24.
- Phân đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 30 đến cuối bài) đàn tay trái nối tiếp liên mạch với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào.
- Có thể xử lý tốc độ chậm dần từ ô nhịp 47, đến ô nhịp cuối thì đàn lướt (glissando) hợp âm cột dọc và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặng đi.

CHỈ CÓ MỘT TRÊN ĐỜI

(dành cho giọng nam)

Nhạc: Trương Quang Lục
Lời: Ý thơ Liên Xô (cũ)
Soạn cho piano: Song Minh

Nhạc dạo...

Trên trời cao có muôn vàn ánh sao.

Trên đồng xanh có muôn vàn cây lúa. Con chim rừng có

muôn vàn tiếng ca. Cây trong vườn có muôn vàn lá hoa.

26 B \flat Gm C F F
A a a a a a. Riêng mặt trời chỉ

32 Gm C F
có một mà thôi. Và mẹ em chỉ có một trên đời.

38 Gm C
Riêng mặt trời chỉ có một mà thôi. Và mẹ em chỉ

44 F C F
có một trên đời. Có một trên đời.

* **Chú ý:** Dấu hóa SI $^{\flat}$ bất thường thuộc hợp âm G7 tại ô nhịp 24. Phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 30 đến cuối bài) đàn tay trái nối tiếp liền mạch (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào. Có thể xử lý tốc độ chậm dần từ ô nhịp 47, đến ô nhịp cuối thì đàn lướt (glissando) hợp âm cột dọc và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặn đi. Tham khảo CD-ROM (track 5).

NGÀY MÙA

(dành cho giọng nữ)

Track 6

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for piano accompaniment in 3/4 time. It consists of four systems of staves. The first system shows the initial chords: C, Em, Am, Em. The second system shows G and C chords. The third system includes lyrics: "Ngày mùa vui thôn trang lúa reo như hát mừng. Lúa Nhớ (Ngày) mùa vui thôn trang cũng như trên cánh đồng." and chords C, G, Am. The fourth system includes lyrics: "không lo giặc về khi mùa vàng thôn quê. Ngày công ơn già Hô khi mùa vàng thôn quê hương. Ngày" and chords Dm, G, C.

19 C7 F Dm Em

mùa vui thôn xóm dặt đồng giáo với guom, sủng
mùa quân du kích đặt từng gánh trước sân. Dân

23 Am Em F C

tì tay anh đứng em ngừng liềm trông sang.
làng vui như Tết qua mùa này không lo.

27 F Dm Em Am

Lúa lúa vàng đồng lúa bát ngát trời.
Gánh thóc vàng từng lớp lớp gánh về.

31 Dm D7 G

Bao tay liềm từng nhánh lúa thơm rơi. Ngày
Gánh thóc vàng từng sớm nắng trên đê. Ngày

35 C Em Am Em

mùa quân du kích đứng im trông lúa đập đòn. Người
vui quân du kích đứng im trông lúa đập đòn. Rồi

39 G 1. C

người qua gánh lúa nón nghiêng nghiêng cười ai.
rời sang xóm khác nhớ lúc ai nhìn...

43 2. C Em G

Ngày... ...theo. Rồi rời sang xóm khác nhớ lúc

47 F G C G C

ai nhìn theo.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SI^b bất thường thuộc hợp âm C7, dấu FA[#] bất thường thuộc hợp âm D7.
- Trong phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 27 đến cuối bài) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào.
- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

NGÀY MÙA

(dành cho giọng nam)

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Song Minh

(Nhạc dạo...)

Ngày mùa vui thôn trang lúa reo như hát mừng. Lúa
(Ngày) mùa vui thôn trang cũng như trên cánh đồng. Nhớ

không lo giặc về khi mùa vàng thôn quê. Ngày
còn ơn già Hồ khi mùa vàng quê hương. Ngày

* Chú ý: Tham khảo CD-ROM (track 6).

19 **G7** **C** **Am** **Bm**

mùa vui thôn xóm đây đồng giáo với gươm, súng
mùa quân du kích đặt từng gánh trước sân. Dân

23 **Em** **Bm** **C** **G**

tì tay anh đứng em ngừng liềm trông sang.
làng vui như Tết qua mùa này không lo.

27 **C** **Am** **Bm** **Em**

Lúa Gánh lúa thóc vàng đồng lúa bát ngát trời.
Gánh thóc vàng từng lớp lớp gánh về.

31 **Am** **A7** **D**

Bao tay liềm từng nhánh lúa thơm rơi. Ngày
Gánh thóc vàng từng sớm nắng trên đê. Ngày

*** Chú ý:**

- Dấu hóa ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7, dấu FA^b bất thường thuộc hợp âm G7.
- Trong phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 27 đến cuối bài) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào.

35 G Bm Em Bm

mùa quân du kích đứng im trông lúa đập đờn. Người
vui quân du kích đứng im trông lúa đập đờn. Rồi

39 D 1. G

người qua gánh lúa nón nghiêng nghiêng cười ai.
rời sang xóm khác nhớ lúc ai nhìn...

43 2. G Bm D

Ngày... ...theo. Rồi rời sang xóm khác nhớ lúc

47 C D G D G

ai nhìn theo.

*** Chú ý:**

- Trong phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 27 đến cuối bài) cần đàn tay trái nối tiếp liên tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào.
- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

CON KÊNH XANH XANH

(dành cho giọng nữ)

Track 7

Nhạc và lời: Ngô Huỳnh

Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written in 3/4 time. It consists of four systems of music. The first system shows the vocal melody and piano accompaniment with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. The piano part includes a 'Nhạc dạo...' (Intro) section. The second system continues the piano accompaniment. The third system introduces the vocal melody with the lyrics 'Con kênh xanh xanh những chiều êm ả nước trôi.' The fourth system continues the vocal melody with the lyrics 'Đêm đêm trăng lên theo dòng buồm căng gió xuôi.' The piano accompaniment provides harmonic support throughout.

System 1: Piano accompaniment. Chords: C, A7, Dm. *Nhạc dạo...*

System 2: Piano accompaniment. Chords: F, G, C.

System 3: Vocal melody and piano accompaniment. Chords: C, A7, Dm. Lyrics: Con kênh xanh xanh những chiều êm ả nước trôi.

System 4: Vocal melody and piano accompaniment. Chords: G, C. Lyrics: Đêm đêm trăng lên theo dòng buồm căng gió xuôi.

22 **C** **A7** **Dm**

22 Con kênh xanh xanh những mùa sen nở khắp nơi.

27 **G** **C**

27 Bao câu thơ duyên dạt dào tim ai thấm tươi.

33 **C** **Em** **F** **C**

33 Thuyền ai lướt qua hàng chuối với bờ kênh.

37 **Dm** **G7** **C**

37 Thuyền ai lướt qua bông lúa thướt tha.

41 **G** **Am**

41 Tiếng ai hò khoan vắng đưa những câu tình ca.

45 Ngã nghiêng hàng trăm vang hòa tiếng hò xa xa.

G C

49 Chiến khu bừng vui ấm bao lòng dân quê tôi.

A7 Dm

54 Tiếng ai già bàng nhịp nhàng như tiếng lòng tôi.

F G C

60 Con kênh xanh xanh những chiều êm ả nước trôi.

C A7 Dm

65 Ghi sâu nơi tôi bao ngày tranh đấu nổi sóng.

G C

70 **C** **A7** **Dm**

Con kênh xanh ối khi mùa sen nở khắp nơi.

75 **G**

Bên nhau ta xây trọn bài tình ca

79 **C** **G** **C**

thắm tươi.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7 tại các ô nhịp 3, 15, 25, 51, 63, 73.
- Trong phần đệm rải hợp âm từ ô nhịp 33 đến 59 (đoạn b) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào.
- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

CON KÊNH XANH XANH

(dành cho giọng nam)

Nhạc và lời: Ngô Huỳnh
Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Con kênh xanh xanh những chiều êm ả nước trôi.

Đêm đêm trăng lên theo dòng buồm căng gió xuôi.

22 **G** **E7** **Am**

22 Con kênh xanh xanh những mùa sen nở khắp nơi.

27 **D** **G**

27 Bao câu thơ duyên dạt dào tim ai thắm tươi.

33 **G** **Bm** **C** **G**

33 Thuyền ai lướt qua hàng chuối với bờ kênh.

37 **Am** **D7** **G**

37 Thuyền ai lướt qua bông lúa thốt tha.

41 **D** **Em**

41 Tiếng ai hò khoan vắng đưa những câu tình ca.

45 **D** **G**

Ngả nghiêng hàng trăm vang hòa tiếng hò xa xa.

49 **Am**

Chiến khu bừng vui ấm bao lòng dân quê tôi.

54 **C** **D** **(D7)** **G**

Tiếng ai già bàng nhịp nhàng như tiếng lòng tôi.

60 **G** **E7** **Am**

Con kênh xanh xanh những chiều êm ả nước trôi.

* **Chú ý:** Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7 tại các ô nhịp 3, 15, 25, 51, 63. Trong phần đệm rải hợp âm từ ô nhịp 33 đến 59 (đoạn b) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào. Tại ô nhịp 57 có xuất hiện hợp âm (D7) ghi trong dấu ngoặc đơn, ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm D trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

65 Ghi sâu nơi tôi bao ngày tranh đấu nổi sóng.

70 Con kênh xanh ơi khi mùa sen nở khắp nơi.

75 Bên nhau ta xây trọn bài tình ca.

79 thắm tươi.

* **Chú ý:** Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7 tại ô nhịp 73. Kéo dài ca từ “ca thắm tươi” và nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối như trên hoặc có thể kết theo phương án lặp lại tiết nhạc “*Bên nhau ta xây trọn bài tình ca thắm tươi*” thêm 2 đến 3 lần với âm lượng nhỏ dần. Tham khảo CD-ROM (track 7).

WE WISH YOU A MERRY CHRISTMAS

(dành cho giọng nữ)

Track 8

Nhạc nước ngoài

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

We

wish you a mer-ry christ - mas. We wish you a mer-ry christ - mas. We

wish you a mer - ry christ - mas and a hap - py new

year! We... ..year! Good ti - dings to you wher -

The musical score is written for a female voice and piano. It begins with an instrumental introduction in 3/4 time, marked 'Nhạc dạo...'. The key signature has one flat (B-flat). The melody is simple and festive. The lyrics are in English. The score includes a repeat section with first and second endings. The piano accompaniment consists of chords and a simple bass line.

16 G7 C F

ev - er you are. Good ti - dings for christ - mas and a

20 Bb C7 F Bb

hap - py new year. We wish you a mer - ry christ - mas. We

24 G7 C A7

wish you a mer - ry christ - mas. We wish you a mer - ry

27 Dm Bb C7 F C7 F

christ - mas and a hap - py new year!

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SI^h bất thường thuộc hợp âm G7 và ĐÔ[#] thuộc hợp âm A7.
- Tập nhiều lần chi tiết chuyển nhanh hợp âm B^b - C7 - F ở các nhóm ô nhịp 11 - 12, 20 - 21 và 28 - 29.
- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

WE WISH YOU A MERRY CHRISTMAS

(dành cho giọng nam)

Nhạc nước ngoài

Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a male voice and piano accompaniment. It is in the key of B-flat major (two flats) and 3/4 time. The score is divided into four systems, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are in English.

System 1: The vocal line starts with a whole rest, followed by a half note G4. The piano accompaniment starts with a whole rest, followed by a half note G4. The lyrics are "We".

System 2: The vocal line starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The piano accompaniment starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lyrics are "wish you a mer-ry christ-mas. We wish you a mer-ry christ-mas. We".

System 3: The vocal line starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The piano accompaniment starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lyrics are "wish you a mer-ry christ-mas and a hap-py new".

System 4: The vocal line starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The piano accompaniment starts with a half note G4, followed by a quarter note A4, a quarter note Bb4, a quarter note C5, a quarter note Bb4, a quarter note A4, and a quarter note G4. The lyrics are "year! We... year! Good ti-dings to you wher-".

16 C7 F B \flat

ev - er you are. Good ti - dings for christ - mas and a

20 E \flat F B \flat E \flat

hap - py new year. We wish you a mer-ry christ - mas. We

24 C7 F D7

wish you a mer - ry christ - mas. We wish you a mer - ry

27 Gm E \flat F B \flat F B \flat

christ - mas and a hap - py new year!

* **Chú ý:** Dấu hóa FA $^\sharp$ bất thường thuộc hợp âm D7 và MI $^\sharp$ bất thường thuộc hợp âm C7. Tập nhiều lần chi tiết chuyển nhanh hợp âm E \flat - F - B \flat ở các nhóm ô nhịp 11 - 12, 20 - 21 và 28 - 29. Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối. Tham khảo CD-ROM (track 8).

CHO CON

(dành cho giọng nữ)

Track 9

Nhạc: Phạm Trọng Cầu
 Lời: Tuấn Dũng
 Soạn phần đệm: Song Minh

Sheet music for the first system of "CHO CON". The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The piano part begins with a series of chords: F, Bb, C, F, Gm, and C. The vocal line starts with a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note A4. The piano part has a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The text "Nhạc dạo..." is written below the piano part.

Sheet music for the second system of "CHO CON". The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The piano part continues with chords: F, Gm, and C. The vocal line has a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note A4. The text "Ba sẽ là cánh chim đưa con bay thật" is written below the vocal line.

Sheet music for the third system of "CHO CON". The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The piano part continues with chords: F, Gm, C, and F. The vocal line has a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note A4. The text "xa. Mẹ sẽ là cành hoa cho con cài lên ngực. Ba" is written below the vocal line.

Sheet music for the fourth system of "CHO CON". The system consists of a vocal line and a piano accompaniment. The key signature is one flat (B-flat), and the time signature is 3/4. The piano part continues with chords: Gm, C, F, Bb, and Am. The vocal line has a whole rest, followed by a half note G4, and then a quarter note A4. The text "mẹ là lá chắn che chở suốt đời con. Vì con là con ba con" is written below the vocal line.

26 Gm C B \flat Am C F

của ba rất ngoan. Vì con là con mẹ con của mẹ rất hiền.

32 F7 B \flat C

Ngày mai con khôn lớn bay đi khắp mọi miền. Con

37 Gm C 1. F

đừng quên con nhé ba mẹ là quê hương. Ngày...

42 2. F C B \flat F C F

...mẹ là quê hương.

* **Chú ý:** Dấu hóa MI \flat bất thường thuộc hợp âm F7 ở ô nhịp 33. Cũng tại ô nhịp này, tay trái và tay phải nhấn so le nhau dẫn vào phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 34 đến cuối bài), phần đệm rải hợp âm cần đàn tay trái nối tiếp liên mạch (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào. Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

(dành cho giọng nam)

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

The musical score is written for voice and piano. The voice part is on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The lyrics are: "Ba sẽ là cánh chim đưa con bay thật". The piano accompaniment consists of two staves, a treble and a bass clef, with a key signature of two flats. The melody is simple and melodic, with a clear harmonic structure. The lyrics are written below the voice staff, and the piano accompaniment is written below the voice staff.

20

Cm F B \flat E \flat Dm

mẹ là lá chắn che chở suốt đời con. Vì con là con ba con

20

26 Cm F Eb Dm F Bb

của ba rất ngoan. Vì con là con mẹ con của mẹ rất hiền.

32 Bb7 Eb F Bb

Ngày mai con khôn lớn bay đi khắp mọi miền. Con

37 Cm F 1. Bb

đừng quên con nhé ba mẹ là quê hương. Ngày...

42 2. Bb F Eb Bb F Bb

...me là quê hương.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa LA^b bất thường thuộc hợp âm B^b7 ở ô nhịp 33. Cũng tại ô nhịp này, tay trái và tay phải nhấn so le nhau dẫn vào phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 34 đến cuối bài), phần đệm rải hợp âm cần đàn tay trái nối tiếp liên tiếng (legato) với tay phải diễn tả tình cảm dạt dào. Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối. Tham khảo CD-ROM (track 9).

HAPPY BIRTHDAY

(dành cho giọng nữ)

Track 10

Sáng tác: Patty Hill & Mildred J. Hill
Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a female voice and piano accompaniment in 3/4 time. The key signature has one flat (B-flat). The score is divided into four systems, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are in Vietnamese and follow the standard 'Happy Birthday' melody.

System 1: The piano accompaniment begins with a series of chords: F, Bb, F, and C. The vocal line starts with a rest, followed by the lyrics "Nhạc dạo..." (Introductory music...).

System 2: The vocal line begins with the lyrics "Hap - py birth - day to you!". The piano accompaniment provides harmonic support with chords F, F, and C.

System 3: The vocal line continues with "you! Hap - py birth - day, hap - py birth - day, hap - py birth - day to". The piano accompaniment uses chords F, F7, Bb, and G7.

System 4: The vocal line concludes with "you! Hap - py birth - day to you! Hap - py birth - day to". The piano accompaniment uses chords C, F, and C.

17 F F7 B \flat C

you! Hap-py birth - day, hap-py birth - day, hap-py birth - day to

21 1. F 2. F F7

you! Hap - py... ...you! Hap - py birth - day, hap - py

24 B \flat Rall. C F

birth - day, hap - py birth - day to you!

*** Chú ý:**

- Dấu hóa MI \flat bất thường thuộc hợp âm F7 và dấu SI \sharp bất thường thuộc hợp âm G7.
- Trong phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 14 đến cuối bài) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả cảm xúc dạt dào.
- Trong phần kết, từ giữa ô nhịp 24 đến cuối cần chơi chậm dần (*Rall.*) để về kết.
- Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối (kỹ thuật glissando) và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặng đi.

HAPPY BIRTHDAY

(dành cho giọng nam)

Sáng tác: Patty Hill & Mildred J. Hill
Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Hap - py birth - day to you! Hap - py birth - day to

you! Hap - py birth - day, hap - py birth - day, hap - py birth - day to

you! Hap - py birth - day to you! Hap - py birth - day to

17 **A** **A7** **D** **E**
 you! Hap-py birth - day, hap-py birth - day, hap-py birth - day to

21 **A** **A7**
 you! Hap-py... ...you! Hap - py birth - day, hap - py

24 **D** *Rall.* **E** **A**
 birth - day, hap - py birth - day to you!

*** Chú ý:**

- Dấu hóa ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7 và RÊ[#] bất thường thuộc hợp âm B7.
- Trong phần đệm rải hợp âm (từ ô nhịp 14 đến cuối bài) cần đàn tay trái nối tiếp liền tiếng (legato) với tay phải diễn tả cảm xúc dạt dào.
- Trong phần kết, từ giữa ô nhịp 24 đến cuối cần chơi chậm dần (*Rall.*) để về kết.
- Đàn lướt hợp âm cột dọc ở ô nhịp cuối (kỹ thuật glissando) và giữ cho nó ngân dài đến khi âm thanh lặng đi.
- Tham khảo CD-ROM (track 10).

NHẠC RỪNG

(dành cho giọng nữ)

Track 11

Nhạc và lời: Hoàng Việt
Soạn phần đệm: Song Minh

System 1: Chords: F, C, F, C, F. Lyrics: Cúc cu! Cúc. *Nhạc dạo...*

System 2: Chords: Gm. Lyrics: cu! Chim rừng ca trong nắng. Im nghe! Im nghe! Ve

System 3: Chords: C, F. Lyrics: rừng kêu liên miên. Rừng hát gió lay trên cành

System 4: Chords: Gm, C, Csus4, C. Lyrics: biếc. Lao xao! Rì rào! Dòng suối uốn quanh, làn

26

(D) Gm C

luôn qua khóm trúc. Lá roi! Lá roi! Xoay tròn nước cuốn

26

trời. Có anh chiến sĩ đi qua khu rừng vắng. Lắng

37 C F B \flat

nghe nhạc rừng tâm hồn vui phơi phới. Anh cười một mình rồi

43 **Gm** **C** **F**

cát tiếng hát vang. Cây rừng dội tiếng theo lời ca mệnh mang.

49 F7 B \flat Gm

Tính tang! Tính tình! Miền đông gian lao mà anh dũng. Tính

55 C F

tang! Tính tình! hăng hái chiến đấu với quân thù. Đường

61 F C

xa chân đi vui bước. Lòng xuân thêm

66 F

bao thấm tươi. Nhạc rừng vắng đưa cùng nhịp

71 Gm C F

bước. Hương rừng thoảng đưa hôn say sưa.

76 *Coda* F C C7 F B^b C7 F C7 F

Rừng bát ngát ôi rừng mên yêu!

*** Chú ý:**

- Dấu hóa MI^b bất thường thuộc hợp âm F7, FA[#] bất thường thuộc hợp âm D. Tại ô nhịp 27, hợp âm (D) ghi trong dấu ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm F trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

- Ở các phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato). Cần thận trọng với ký hiệu nâng cao độ lên một quãng tám tại các ô nhịp 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74 và sự thay đổi liên tục của các khóa nhạc.

- Tại ô nhịp 5, 6, 9, 10, 24, 25, 28, 29, 50, 51, 55, 56, 79, 80 ta sử dụng kỹ thuật glissando để đàn lướt nhanh qua các nốt của hợp âm nhưng không làm ảnh hưởng đến nhịp độ đang diễn ra đều đặn của bài hát.

- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.

- Khi đệm phần *coda* bài *Nhạc rừng* ta có thể chơi theo cách hai tay đuổi nhau dưới đây (tham khảo CD-ROM track 12), lưu ý các ký hiệu nâng cao độ lên một quãng 8 và sự thay đổi của khóa nhạc, ngoài ra nên nhấn bàn đạp (pedal) để tăng hiệu quả biểu hiện:

86 F C

Rừng bát ngát ôi rừng mên yêu!

86 8va- 8va- 8va- *

90 F B^b C7 F C7 F

8va- 8va- *

NHẠC RỪNG

(dành cho giọng nam)

Nhạc và lời: Hoàng Việt
Soạn phần đệm: Song Minh

System 1: Chords: A, E, A, E, A. Lyrics: Cúc cu! Cúc

System 2: Chord: Bm. Lyrics: cu! Chim rừng ca trong nắng. Im nghe! Im nghe! Ve

System 3: Chords: E, A, A. Lyrics: rừng kêu liên miên. Rừng hát gió lay trên cành

System 4: Chords: Bm, E, Esus4, E. Lyrics: biếc. Lao xao! Rì rào! Dòng suối uốn quanh, làn

21 **A** **A**

nước trời trong xanh. Róc rách! Róc rách! Nước

26 **Bm** **E**

luôn qua khóm trúc. Lá rơi! Lá rơi! Xoay tròn nước cuốn

31 **A** **A**

trôi. Có anh chiến sĩ đi qua khu rừng vắng. Lắng

37 **E** **A** **D**

nghe nhạc rừng tâm hồn vui phơi phơi. Anh cười một mình rồi

43 **Bm** **E** **A**

cất tiếng hát vang. Cây rừng dội tiếng theo lời ca mệnh mang.

49 A A7 D Bm

Tính tang! Tính tình! Miền đông gian lao mà anh dũng. Tính

55 E A

tang! Tính tình! hàng hải chiến đấu với quân thù. Đường

61 E

xa chân đi vui bước. Lòng xuân thêm

66 A

bao thơm tươi. Nhạc rừng vắng đưa cùng nhịp

71 Bm E A

bước. Hương rừng thoáng đưa hồn say sưa.

Coda A E E7 A D E A E A

Rừng bát ngát ời rừng mền yêu!

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON^h bất thường thuộc hợp âm A7.
- Ở các phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liền tiếng với tay phải (legato). Cần thận trọng với ký hiệu nâng cao độ lên một quãng tám tại các ô nhịp 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74 và sự thay đổi liên tục của các khóa nhạc. Ngoài ra, ta còn chú ý đến ký hiệu cộng âm quãng 8 tại ô nhịp 52.
- Tại ô nhịp 5, 6, 9, 10, 24, 25, 28, 29, 50, 51, 55, 56, 79, 80 ta sử dụng kỹ thuật glissando để đàn lướt nhanh qua các nốt của hợp âm nhưng không làm ảnh hưởng đến nhịp độ đang diễn ra đều đặn của bài hát.
- Nhấn kết bài ở 2 ô nhịp cuối.
- Tham khảo CD-ROM (track 11).
- Khi đệm phần coda bài *Nhạc rừng* ta có thể chơi theo cách hai tay đuổi nhau dưới đây (tham khảo CD-ROM track 12), lưu ý các ký hiệu nâng cao độ lên một quãng 8 và sự thay đổi của khóa nhạc, ngoài ra nên nhấn bàn đạp (pedal) để tăng hiệu quả biểu hiện:

Coda A E

A D E A E A

NHẬT KÝ CỦA MẸ

(dành cho giọng nữ)

Track 13

Nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung
Soạn phần đệm: Song Minh

Em Bm 1. C G 2. C Bm

Nhạc dạo...

Em Bm C

Bao ngày mẹ ngóng, bao ngày mẹ trông, bao ngày mẹ mong con chào
(Một ngày tỉnh) giấc rồi mẹ chợt nghe, vụng về con nói câu: Mẹ
(Ngày đầu đến) lớp, mẹ cùng con đi, ngập ngừng con bước sau lưng
(Một ngày mẹ) thấy, con cười vu vơ, nụ hồng con giấu trong ngăn
(Một ngày con) lớn, một ngày con khôn, một ngày con phải đi xa
(Bao ngày mẹ) ngóng, bao ngày mẹ trông, bao ngày mẹ mong con quay

Em

G Em C D

đời. Ấp trong đáy lòng, có chẳng tiếng cười, của một hải nhi đang lớn
oi! Chiếc môi bé nhỏ, thốt lên bất ngờ, khiến tim mẹ vui như vỡ
mẹ. Tiếng ve cuối hè hót vang đón chào. ánh mặt trời soi con đến
bàn. Lá thư viết vội, có tên rất lạ, chắc là người con thương rất
mẹ. Bước chân vững vàng, khó khăn chẳng màng, biển rộng trời cao con vẫy
về. Ấp trong giấc mộng, nhớ bao tháng ngày, bé con hồn nhiên bên đáng

* **Chú ý:** Bài hát có 6 lời, giai điệu mỗi lời đôi chỗ khác nhau, nốt nhạc chỉ ghi lại giai điệu lời 1. Phần *nhạc dạo*, bè tay trái dùng khóa SON, khi vào bài chuyển về khóa FA. Từ ô nhịp 6 đến 21 ta gặp âm hình đệm là biến thể của *âm hình 1* điệu Valse, bạn hãy nghe tham khảo CD- track 12 và áp dụng kỹ thuật glissando với cường độ nhẹ (*p*). Cố gắng tập kỹ để diễn tả tình cảm dịu dàng êm ái. Giữ nhịp độ đều đặn.

14 **G** **Em** **Bm** **C**

dân. Mẹ chợt tỉnh giấc và mẹ nhìn thấy, hình hài nhỏ bé như thiên
 ờa. Đây là mặt đất, đây là trời cao, đây là nơi đã sinh ra
 trường. Ngày ngày đến lớp, dần dần con quen, bạn bè thấy cô yêu thương
 nhiều. Một ngày mẹ thấy, con buồn vu vơ, cánh hồng vẫn ở trong ngăn
 vùng. Một ngày chợt nắng, một ngày chợt mưa, lòng mẹ chợt nhớ con vô
 mẹ. Mẹ chợt tỉnh giấc, và mẹ nhìn thấy, con mẹ vẫn bé như thiên

18 **G** **Em** **Bm** **C** **B7** Φ

thân. Tiếng con khóc ờa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên
 con. Bước chân bé nhỏ, bước đi theo cha, dấu chân đầu tiên trên đường
 con. Bé con của mẹ vẫn luôn chăm ngoan, khiến cho mẹ vui mãi trong
 bàn. Lá đầu đã vàng, hoa đầu đã tàn, có sao nhìn con úa thu
 bờ. Nhớ sao dáng hình, nhớ sao nụ cười, nhớ con từng giây phút cuộc
 18 thân. Thấy con khóc ờa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên...

22 **Em** **C** **Bm**

mẹ. Đây con yêu ơi con biết không? Mẹ yêu
 đời. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu
 lòng. Đây con yêu ơi con biết không? Mẹ yêu
 sang. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu
 đời. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu

22

* **Chú ý:** Tại ô nhịp 22 và 23 có một ý nhạc dẫn vào đoạn b (điệp khúc). Ở đoạn b, tay trái cần nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện tình cảm trìu mến, dạt dào. Khi đệm hát lời 6, đến hết ô nhịp 21 thì bắt vào ô nhịp 44 để dẫn vào phần *nhạc kết*.

26 C G Em Bm

con yêu con nhất đời! Ngắm con ngoan nằm trong nôi, mắt xoe
 con, yêu con biết bao! Hãy cứ đi, mẹ bên con, dõi theo
 con, yêu con rất nhiều! Những khuya ôn bài con thức xót xa
 con, yêu con rất nhiều! Những kỷ niệm lần đầu yêu, suốt một
 con, yêu con nhất đời. Ở nơi phương trời xa xôi, hãy yên

30 C D Em Bm

tròn ôi bé cưng. Nhìn cha con cha đang rất vui, giọt nước
 con từng bước chân. Ngày mai sau khi con lớn khôn, đường đời
 tim mẹ biết bao. Từng kỳ thi nối tiếp nhau, tuổi thơ
 đời đâu dễ quên. Vắng trắng kia sẽ sưỡi ấm con, và sau
 lòng mẹ vẫn vui. Từng dòng thư ôm bao nhớ thương, mẹ nhờ

34 C G Em Bm

mắt lăn trên khóe môi, con hãy nhìn kìa cha đang khóc vì
 không như con ước mơ, hãy đứng lên và vững bước trên đường
 con trôi qua rất mau, ước chi con mẹ mai sau sẽ thành
 con mưa nắng sẽ trong, sẽ có một người yêu con hơn mẹ
 mây mang trao đến con, chúc con yêu được hạnh phúc, mãi bình

* *Chú ý:* Dấu hóa RÊ[#] bất thường ở ô nhịp 21, 31 và 47. Trong phần điệp khúc (từ ô nhịp 22 đến 37), tay trái cần nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện tình cảm triu mến, dạt dào.

38 **Em** 1.2.,3.,4.,5.

con.
xa.
công.
yêu.
an.

Một ngày tỉnh...
Ngày đầu đến...
Một ngày mẹ...
Một ngày con...
Bao ngày mẹ...

38 *Nhạc dạo..Am7* **Bm** **Em** **Bm** **Em** **Bm** **Em** 1.2.,3.,4.,5.

44 **Em** *Rit.* **Bm** **C** **B7** **Em**

...mẹ. Thấy con khóc òa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên mẹ,

44 6. 6. 6.

A tempo **Em** **Bm** **C** **G**

Nhạc kết...

Em **Bm** **C** *Rall.* **Bm** **Em**

*** Chú ý:**

- Sự thay đổi của các khóa nhạc trong phần *nhạc nổi* và *nhạc kết*.
- Từ giữa ô nhịp 45 ta chơi kìm tốc độ lại và âm thanh ngân dài một cách tự do ở dấu miễn nhịp (♩), các ô nhịp sau đó cũng tự do về nhịp nhưng từ phần *nhạc kết*, tốc độ trở lại bình thường cho đến giữa ô nhịp 55 thì đàn chậm dần (*Rall.*) để về kết.

NHẬT KÝ CỦA MẸ

(dành cho giọng nam)

Nhạc và lời: Nguyễn Văn Chung
Soạn phần đệm: Song Minh

Chorus:

Nhạc dạo...

Verse 1:

Bao ngày mẹ ngóng,
(Một ngày tỉnh) giấc
(Ngày đầu đến) lớp,
(Một ngày mẹ) thấy,
(Một ngày con) lớn,
(Bao ngày mẹ) ngóng,

Verse 2:

bao ngày mẹ trông,
rồi mẹ chợt nghe,
mẹ cùng con đi,
con cười vu vơ,
một ngày con khôn,
bao ngày mẹ trông,

Verse 3:

bao ngày mẹ mong con chào
vùng về con nói câu: Mẹ
ngập ngừng con bước sau lưng
nụ hồng con giấu trong ngăn
một ngày con phải đi xa
bao ngày mẹ mong con quay

Verse 4:

đời. Ấp trong đáy lòng,
oi! Chiếc môi bé nhỏ,
mẹ. Tiếng ve cuối hè
bàn. Lá thư viết vội,
mẹ. Bước chân vững vàng,
về. Ấp trong giấc mộng,

Verse 5:

có chẳng tiếng cười,
thốt lên bất ngờ,
hót vang đón chào.
có tên rất lạ,
khó khăn chẳng màng,
nhớ bao tháng ngày,

Verse 6:

của một hài nhi đang lớn
khiến tim mẹ vui như vỡ
ánh mặt trời soi con đến
chắc là người con thương rất
biển rộng trời cao con vẫy
bé con hồn nhiên bèn đáng

* **Chú ý:** Bài hát có 6 lời, giai điệu mỗi lời đôi chỗ khác nhau, nốt nhạc chỉ ghi lại giai điệu lời 1. Từ ô nhịp 6 đến 21 ta gặp âm hình đệm là biến thể của *âm hình 1* điệu Valse, bạn hãy nghe tham khảo CD- track 12 và áp dụng kỹ thuật glissando với cường độ nhẹ (*p*). Cố gắng tập kỹ để diễn tả tình cảm dịu dàng êm ái. Giữ nhịp độ đều đặn.

4 D Bm F#m G

dân. Mẹ chợt tỉnh giấc và mẹ nhìn thấy, hình hài nhỏ bé như thiên
 òa. Đây là mặt đất, đây là trời cao, đây là nơi đã sinh ra
 trường. Ngày ngày đến lớp, dần dần con quen, bạn bè thấy cô yêu thương
 nhiều. Một ngày mẹ thấy, con buồn vu vơ, cánh hồng vẫn ở trong ngăn
 vùng. Một ngày chợt nắng, một ngày chợt mưa, lòng mẹ chợt nhớ con vô
 mẹ. Mẹ chợt tỉnh giấc, và mẹ nhìn thấy, con mẹ vẫn bé như thiên

8 D Bm F#m G F#7

thân. Tiếng con khóc òa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên
 con. Bước chân bé nhỏ, bước đi theo cha, dấu chân đầu tiên trên đường
 con. Bé con của mẹ vẫn luôn chăm ngoan, khiến cho mẹ vui mãi trong
 bàn. Lá dâu đã vàng, hoa dâu đã tàn, có sao nhìn con úa thu
 bờ. Nhớ sao dáng hình, nhớ sao nụ cười, nhớ con từng giây phút cuộc
 thân. Thấy con khóc òa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên...

22 Bm G F#m

mẹ. Đây con yêu ơi con biết không? Mẹ yêu
 đời. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu
 lòng. Đây con yêu ơi con biết không? Mẹ yêu
 sang. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu
 đời. Đây con yêu ơi, con biết không? Mẹ yêu

* **Chú ý:** Tại ô nhịp 22 và 23 có một ý nhạc dẫn vào đoạn b (điệp khúc). Ở đoạn b, tay trái cần nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện tình cảm triu mến, dạt dào. Khi đệm hát lời thứ 6, đến hết ô nhịp 21 thì bắt vào ô nhịp 44 để dẫn vào phần *nhạc kết*.

26 **G D Bm F#m**

con yêu con nhất đời! Ngắm con ngoan nằm trong nôi, mắt xoe
 con, yêu con biết bao! Hãy cứ đi, mẹ bên con, dõi theo
 con, yêu con rất nhiều! Những khuya ôn bài con thức xốt xa
 con, yêu con rất nhiều! Những kỷ niệm lần đầu yêu, suốt một
 con, yêu con nhất đời. Ở nơi phương trời xa xôi, hãy yên

30 **G A Bm F#m**

tròn òi bé cung. Nhìn cha con cha đang rất vui, giọt nước
 con từng bước chân. Ngày mai sau khi con lớn khôn, đường đời
 tìm mẹ biết bao. Từng kỳ thi nối tiếp nhau, tuổi thơ
 đời đâu dễ quên. Vầng trăng kia sẽ sưởi ấm con, và sau
 lòng mẹ vẫn vui. Từng dòng thư ôm bao nhớ thương, mẹ nhờ

34 **G D Bm F#m**

mắt lăn trên khóe môi, con hãy nhìn kia cha đang khóc vì
 không như con ước mơ, hãy đứng lên và vững bước trên đường
 con trôi qua rất mau, ước chi con mẹ mai sau sẽ thành
 cơn mưa nắng sẽ trong, sẽ có một người yêu con hơn mẹ
 mây mang trao đến con, chúc con yêu được hạnh phúc, mãi bình

* **Chú ý:** Dấu hóa RÊ[#] bất thường ở ô nhịp 31. Trong phần điệp khúc (từ ô nhịp 22 đến 37) tay trái cần nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện tình cảm triu mến, dạt dào.

38 **Bm** 1.2.,3.,4.,5.

con.
xa.
công.
yêu.
an.

Một ngày tỉnh...
Ngày đầu đến...
Một ngày mẹ...
Một ngày con...
Bao ngày mẹ...

38 *Nhạc nối...* **Em7** **F#m** **Bm** **F#m** **Bm** **F#m** **Bm** 1.2.,3.,4.,5.

44 **Bm** *Rit.* **F#m** **G** **F#7** **Bm**

44 ...me. Thấy con khóc òa, mắt mẹ lệ nhòa, cảm ơn vì con đến bên mẹ,

49 *A tempo* **Bm** **F#m** **G** **D**

Nhạc kết...

53 **Bm** **F#m** **G** *Rall.* **F#m** **Bm**

* **Chú ý:** Sự thay đổi khóa nhạc ở phần *nhạc nối* và ô nhịp 44. Từ giữa ô nhịp 45 ta chơi kìm tốc độ lại và âm thanh ngân dài một cách tự do ở dấu miễn nhịp (♩), các ô nhịp sau đó cũng tự do về nhịp nhưng từ phần *nhạc kết*, tốc độ trở lại bình thường cho đến giữa ô nhịp 55 thì đàn chậm dần (*Rall.*) để về kết. Tham khảo CD-ROM (track 13).

MỘT MÙA XUÂN NHỎ NHỎ

(dành cho giọng nữ)

Track 14

Nhạc: Trần Hoàn

Lời: Thơ Thanh Hải

Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a female voice and piano. It begins with a 3/4 time signature. The piano part starts with a series of chords: C, A7, and Dm. The vocal melody enters in the second measure. The score is divided into four systems, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are in Vietnamese and describe a small spring scene. The chords used throughout the piece are C, A7, Dm, G, Cm, A^b, Fm, and B^b.

Nhạc dạo...

giữa dòng sông xanh một bóng hoa tím biếc. Oi con chim chiền
chiền hót chi mà vang trời. Từng giọt long lanh rơi tôi

21 **A^{dim}** **G^{sus4}** **G** **Cm**

đưa tay hứng về. Mùa xuân người cầm súng lộc

26 **C7** **Fm** **Cm** **B^b**

giắt dây trên lưng. Mùa xuân người ra đồng lộc trái dài nương

31 **E^b** **G** **C7** **Fm**

lúa. Đất nước bốn nghìn năm vát

36 **Fm6** **Cm** **Fm** **Cm**

vả và gian lao. Đất nước như vì sao vũng vàng phía

41 **A^b** **Fm** **B^b** **E^b**

trước. Ta làm con chim hót ta làm một nhành hoa. Một

46 **Gm** **Cm** **G7**

nốt trầm xao xuyến ta biến trong hòa ca.

51 **C** **C**

Mùa xuân mùa xuân một mùa xuân nho nhỏ lặng

56 **Dm** **G**

lẽ dàng cho đời. Mùa xuân mùa xuân mùa xuân tôi xin

61 **Em** **F** **C** **Dm** **G**

hát khúc Nam Ai Nam Bằng. Nước non ngàn dặm

66 **Em** **G**

ình, nước non ngàn dặm mình đất

The image shows a musical score for the song "Một mùa xuân nho nhỏ". It consists of three systems of music, each with a vocal line and a piano accompaniment.

- System 1 (Measures 71-76):** The vocal line starts with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked "Cm" (Crescendo mezzo). The lyrics are "Huế, nhịp phách tiên. Mùa...". The piano accompaniment is in the same key and tempo.
- System 2 (Measures 77-80):** The vocal line has a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked "Rit." (Ritardando). The lyrics are "...dầm mình đất Huế". The piano accompaniment is in the same key and tempo.
- System 3 (Measures 81-84):** The vocal line has a treble clef and a key signature of one flat. The tempo is marked "C" (Crescendo). The lyrics are "nhịp phách tiên.". The piano accompaniment is in the same key and tempo.

*** Chú ý:**

- Bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ* có cấu trúc hai đoạn (a, b), đoạn a viết ở điệu thứ, đoạn b chuyển sang điệu trưởng cùng tên. Trong phần đệm cho tông giọng nữ, phần *nhạc dạo* khởi đầu bằng giọng ĐÔ trưởng, đoạn thứ nhất soạn ở giọng ĐÔ thứ, đoạn thứ hai (điệp khúc) chuyển giọng ĐÔ trưởng. Bởi vậy, trước hết ta cần quan sát cẩn thận sự thay đổi của hệ thống hóa biểu (dấu hóa theo khóa), thêm nữa là quan sát dấu hóa trước và sau khi giọng điệu thay đổi. Ngoài ra, còn cần chú ý các dấu hóa LA^h bất thường thuộc hợp âm A^{dim}, MI^h bất thường thuộc hợp âm C7, SI^h bất thường thuộc hợp âm G và G7, ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7.

- Ở các phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện cảm xúc dạt dào.

- Từ ô nhịp 77 thì kìm tốc độ lại (*Rit.*) và xử lý nhịp tự do để về kết. Các hợp âm cột dọc ở ô nhịp 80, 81 và ô nhịp cuối cần đàn lướt và tự do về nhịp phách, có thể giữ cho nó ngân dài hơn so với trường độ viết trên bản nhạc.

MỘT MÙA XUÂN NHỎ NHỎ

(dành cho giọng nam)

Nhạc: Trần Hoàn
Lời: Thơ Thanh Hải
Soạn phần đệm: Song Minh

System 1: Chords: G, E7, Am. Lyrics: Nhạc dạo...

System 2: Chords: D, Gm, Mọc. Lyrics: giữa dòng sông xanh một bông hoa tím biếc. Ôi con chim chiền

System 3: Chords: Gm, Eb, Cm. Lyrics: chiền hót chi mà vang trời. Từng giọt long lanh rơi tôi

System 4: Chords: Gm, F, Cm, Eb. Lyrics: chiền hót chi mà vang trời. Từng giọt long lanh rơi tôi

21 **E^{dim}** **D^{sus4}** **D** **Gm**

đưa tay hứng về. Mùa xuân người cầm súng lộc

26 **G7** **Cm** **Gm** **F**

giắt dây trên lưng. Mùa xuân người ra đồng lộc trải dài nương

31 **B^b** **D** **G7** **Cm**

lúa. Đất nước bốn nghìn năm vất

36 **Cm6** **Gm** **Cm** **Gm**

và và gian lao. Đất nước như vì sao vừng vàng phía

41 **E^b** **Cm** **F** **B^b**

trước. Ta làm con chim hót ta làm một nhành hoa. Một

46 **Dm** **Gm** **D7**

nốt trầm xao xuyến ta biến trong hòa ca.

51 **G** **G**

Mùa xuân mùa xuân một mùa xuân nhỏ nhỏ lặng

56 **Am** **D**

lẽ dàng cho đời. Mùa xuân mùa xuân mùa xuân tôi xin

61 **Bm** **C** **G** **Am** **D**

hát khúc Nam Ai Nam Bàng. Nước non ngàn dặm

66 **Bm** 1. **D**

tình, nước non ngàn dặm mình đất

*** Chú ý:**

- Bài hát *Một mùa xuân nho nhỏ* có cấu trúc hai đoạn (a, b), đoạn a viết ở điệu thứ, đoạn b chuyển sang điệu trưởng cùng tên. Trong phần đệm cho tông giọng nam, phần nhạc dạo khởi đầu bằng giọng SON trưởng, đoạn thứ nhất soạn ở giọng SON thứ, đoạn thứ hai (điệp khúc) chuyển giọng SON trưởng. Bởi vậy, trước hết ta cần quan sát cẩn thận sự thay đổi của hệ thống hóa biểu (dấu hóa theo khóa), thêm nữa là quan sát dấu hóa trước và sau khi giọng điệu thay đổi. Ngoài ra, ta còn cần chú ý các dấu hóa MI^b bất thường thuộc hợp âm Edim, SI^b bất thường thuộc hợp âm G7, FA[#] bất thường thuộc hợp âm D và D7, SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7.

- Ở các phần đệm rải hợp âm tay trái nối tiếp liên tiếng với tay phải (legato) thể hiện cảm xúc dạt dào.

- Từ ô nhịp 77 thì giảm tốc độ lại (*Rit.*) và xử lý nhịp tự do để về kết. Các hợp âm cột dọc ở ô nhịp 80, 81 và ô nhịp cuối cần đàn lướt và tự do về nhịp phách, có thể giữ cho nó ngân dài hơn so với trường độ viết trên bản nhạc. Tham khảo CD-ROM (track 14).

CÁCH ĐỆM ĐIỆU MARCH

March có nghĩa là *hành khúc*. Đây là tiết điệu có tính chất khoẻ mạnh của nhịp quân hành. Điệu March thường được dùng để đệm cho những ca khúc viết về người lính.

Chúng tôi tạm chia tiết tấu đệm cơ bản của điệu March làm 2 dạng: *âm hình đệm chính* và *âm hình đệm phụ*. Sự kết hợp đan xen giữa các dạng âm hình chính và phụ cũng không ngoài mục đích tránh sự đơn điệu và làm cho phần đệm thêm sinh động, phong phú.

1. Âm hình chính

Âm hình chính là dạng âm hình đệm giữ vai trò chủ đạo trong tiết điệu âm nhạc. Trong cuốn sách này, các bản hành khúc được lựa chọn thường gồm hai đoạn (a,b) hoặc ba đoạn (a, b, a') trong đó đoạn b là đoạn điệp khúc. Mỗi đoạn nhạc có một âm hình đệm chính giữ vai trò chủ đạo. Chúng tôi tạm mô phỏng tiết tấu đệm của điệu March qua ba loại âm hình chính, bây giờ chúng ta cùng tập theo hướng dẫn:

1.1. Âm hình chính 1 thường dùng trong đoạn a hoặc a' của bài hát. Bài tập 1 và bài tập 2 dưới đây thực chất cùng là một dạng âm hình nhưng được trình bày ở hai loại nhịp: 4/4 và 2/4.

Bài tập 1: Âm hình chính 1 (nhịp 4/4)

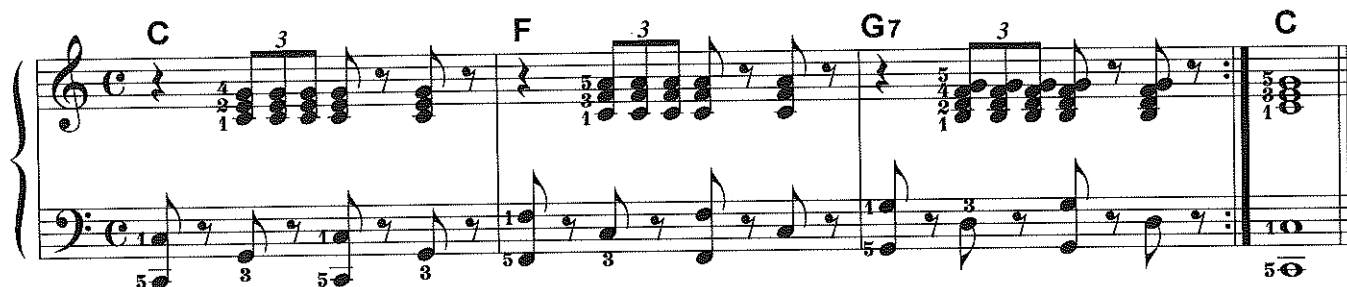
Bài tập 2: Âm hình chính 1 (nhịp 2/4)

1.2. Âm hình chính 2

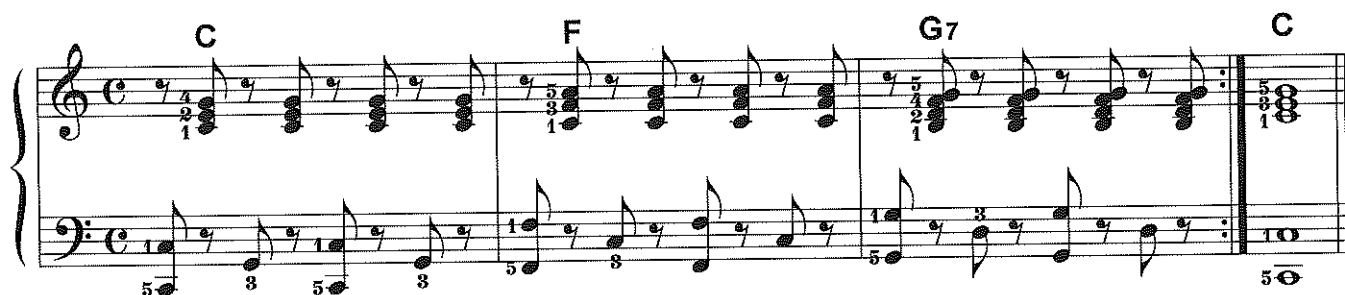
Ngoài ra, tại đoạn a của một số bài hát viết ở nhịp 4/4, ta cũng có thể sử dụng thêm âm hình đệm sau:

Bài tập 3: Âm hình chính 2 (nhịp 4/4)

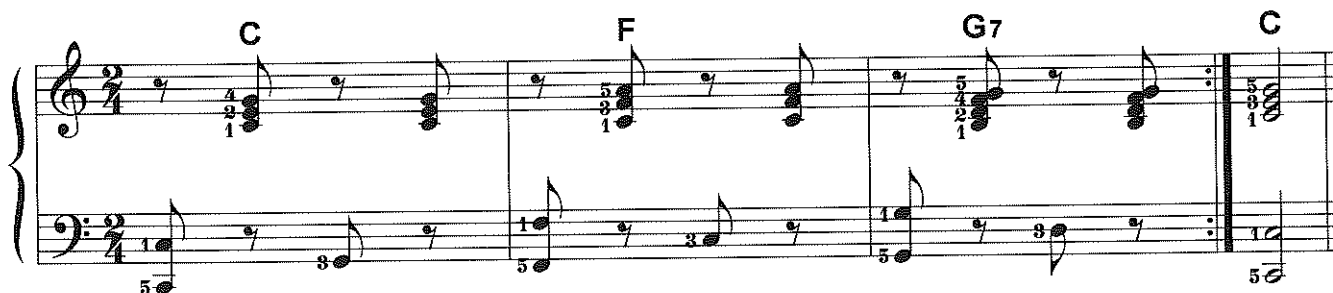

1.3. Âm hình chính 3 thường dùng trong đoạn b (điệp khúc) của bài hát. Bài tập 3 và bài tập 4 dưới đây thực chất cùng là một dạng âm hình nhưng được trình bày ở hai loại nhịp: 4/4 và 2/4.

Bài tập 4: Âm hình chính 3 (nhịp 4/4)

Bài tập 5: Âm hình chính 3 (nhịp 2/4)

* **Hướng dẫn** cách đệm các âm hình chính của điệu March:

- Với **âm hình 1** (bài tập 1 và 2) tay phải ta bấm chồng hợp âm còn tay trái bấm đồng âm cách quãng 8 vào phách mạnh và bấm đơn âm vào các phách nhẹ. Bấm xuống với cường độ hơi mạnh (*f*) vào tất cả các phách, nhất là các phách mạnh và nhắc tay lên một cách dứt khoát.

- Với **âm hình 2** (bài tập 3) tay phải có âm hình chùm 3 nên cần tập riêng tay phải nhiều lần, tay trái chơi giống hệt bè 2 của bài tập 1. Nhấn vào tất cả các phách, nhất là các phách mạnh, nhắc tay lên một cách dứt khoát.

- Với **âm hình 3** (bài tập 4 và 5) tay phải bấm chồng hợp âm, tay trái chơi giống hệt bè trầm của các bài tập 1, 2, 3. Tuy nhiên, ở âm hình này hai tay nhấn so le nhau với sắc thái nhẹ hơn một chút so với âm hình chính 1 và 2 (*mf*) để thể hiện tính chất đàn trải và dạt dào.

- Bè tay trái của ba âm hình chính hoàn toàn giống nhau về cấu trúc âm nhạc. Ngoài ra, bè tay trái còn có vai trò chủ đạo trong việc giữ nhịp độ đều đặn cho tiết điệu phần đệm.

- Đặc trưng của điệu March là các điểm nhấn, ngắt mạnh, do đó, mặc dù trên các âm hình không ghi ký hiệu nhấn nhưng các bạn cần phải thể hiện rõ đặc trưng phong cách của tiết điệu hành khúc.

- Khởi đầu bài tập với tốc độ chậm, giữ nhịp độ đều đặn. Cần tập từng bài một cách nhuần nhuyễn để khi thực hành đệm hát không bị rối loạn.

- Tập tốt bài này rồi mới chuyển sang bài khác.

2. Âm hình phụ

Âm hình phụ là dạng tiết tấu xuất hiện đan xen cuối mỗi tiết nhạc, câu nhạc hoặc những chỗ giai điệu có nốt ngân dài. Trong cuốn sách này, ngoài ba âm hình chính, chúng tôi còn biên soạn thêm các âm hình phụ nhằm tạo cho mỗi phần đệm thêm phong phú, sinh động. Có thể nói, luyện tập âm hình phụ khó hơn một chút so với âm hình chính, bạn nên tập trước để khi vào bài đệm không bị bối ngỡ. Mặt khác, khi gặp những bản hành khúc khác không có trong sách, bạn có thể ngẫu hứng một cách hợp lý nhờ những kỹ năng đệm đa dạng của mình. Chúng ta hãy cùng tập:

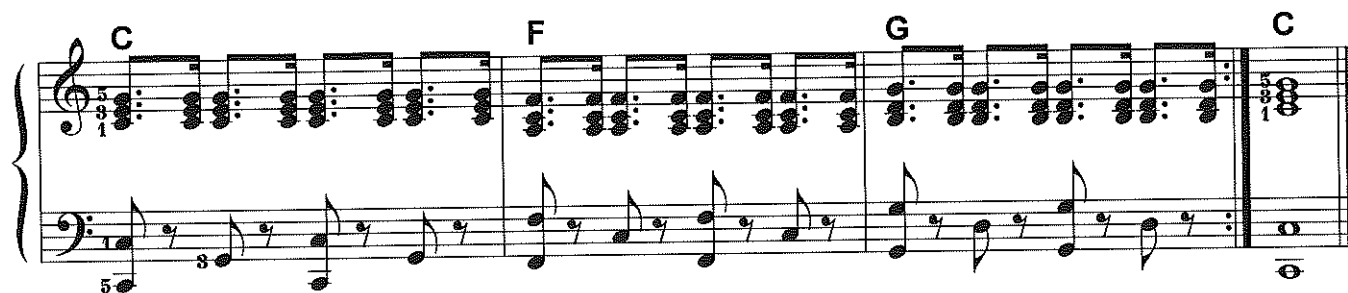
Bài tập 6: Âm hình phụ 1

Bài tập 7: Âm hình phụ 2

Bài tập 8: Âm hình phụ 3

Bài tập 9: Âm hình phụ 4

*** Lưu ý:**

- So với âm hình chính, bè tay phải có sự thay đổi về cao độ và tiết tấu, bè tay trái giống hoàn toàn các âm hình chính và cũng có vai trò chủ đạo trong việc giữ nhịp độ đều đặn cho tiết điệu phần đệm.

- Khởi đầu bài tập với tốc độ chậm, giữ nhịp độ đều đặn.

- Tập tốt bài này rồi mới chuyển sang bài khác.

CÁC BÀI TẬP ỨNG DỤNG ĐIỀU MARCH

TIẾN QUÂN CA

(Quốc ca)
(dành cho giọng nữ)

Nhạc và lời: Văn Cao

Soạn phần đệm: Song Minh

Đoàn quân Việt Nam đi, chung lòng sao vàng
(Đoàn quân Việt) Nam đi đi sao vàng

cứu pháp quốc. Bước chân dõn vang trên đường gặp ghềnh
phối. Đất giống nòi quê hương qua nơi lắm

xa. Cờ in máu chiến thắng mang hồn
than. Cùng chung sức phấn đấu xây đời

nước. Súng ngoài xa chen khúc quân hành
mới. Đứng đều lên giong kích ta đập

9 C C F.

ca. tan. Đường vinh quang xây xác quân
Từ bao lâu ta nuốt cảm

11 C E7 Am G

thù. hèn. Thắng gian lao cùng nhau lập chiến
Quyết hi sinh đời ta tươi thấm

13 C C F.

khu. hèn. Vì nhân dân chiến đấu không
Vì nhân dân chiến đấu không

15 G E7 Am G

ngừng. ngừng. Tiến mau ra sa trường.
Tiến mau ra sa trường.

17 C F

Tiến lên! Tiến lên! Cùng tiến tiến

19 C G

lên! lên! Nước non Việt Nam ta vững vững...

21 1. C 2. C

bên. Đoàn quân Việt... bên.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7.
- Ô nhịp mở đầu, ta nhấn hợp âm C để định hình tông giọng, từ ô nhịp 2 đến cuối bài, chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhấc lên cùng lúc một cách dứt khoát. Đan xen với âm hình đệm chính có âm hình đệm phụ gồm nhóm tiết tấu kép sau nối tiếp với tiết tấu móc đơn () xuất hiện cuối các tiết nhạc, câu nhạc hoặc mỗi khi giai điệu có nốt ngân dài.

- Nhấn vào chùm 3 để kết bài.
- Tham khảo CD-ROM (track 15).

TIẾN QUÂN CA

(Quốc ca)
(dành cho giọng nam)

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Song Minh

Track 15

♩ F

Đoàn quân Việt Nam đi
(Đoàn quân Việt) Nam đi
chung lòng
sao vàng

B \flat

cứ pháp quốc.
phái. Bước chân dòn vang trên đường gặp ghềnh
Đất giống nòi què hương qua nơi lắm

F

xa.
than. Cờ in máu chiến thắng mang hồn
Cùng chung sức phấn đấu xây đời

C

nước.
mới. Súng ngoài xa chen khúc quân hành
Đứng đều lên gong xích ta đập

9 F F B \flat

ca. tan. Đường vinh quang xây xác quân
Từ bao lâu ta nuốt căm

11 F A7 Dm C

thù. hờn. Tháng Quyết gian lao cùng nhau lập chiến
hờn. Quyết hi sinh đời ta tươi thăm

13 F F B \flat

khu. hơn. Vì nhân dân chiến đấu không
hơn. Vì nhân dân chiến đấu không

15 C A7 Dm C

ngừng. ngừng. Tiến mau ra sa trường.
ngừng. Tiến mau ra sa trường.

17 F B \flat

Tiến lên! Tiến lên! Cùng tiến

19 F C

lên! lên! Nước non Việt Nam ta vững vững...

21 1. F 2. F

bên. Đoàn quân Việt... ...bên.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa ĐÔ \sharp bất thường thuộc hợp âm A7.
- Ô nhịp mở đầu, ta nhấn hợp âm F để định hình tông giọng, từ ô nhịp 2 đến cuối bài, chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhắc lên cùng lúc một cách dứt khoát. Đan xen với âm hình đệm chính có âm hình đệm phụ gồm nhóm tiết tấu kép sau nối tiếp với tiết tấu móc đơn () xuất hiện cuối các tiết nhạc, câu nhạc hoặc mỗi khi giai điệu có nốt ngân dài.
- Nhấn vào chùm 3 để kết bài.

THANH NIÊN LÀM THEO LỜI BÁC

(Đoàn ca)

(dành cho giọng nữ)

Nhạc và lời: Hoàng Hòa

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng nhau đi lên.

Giờ nắm tay thề gìn giữ hòa bình độc lập tự do.

18 E7

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng quyết tiến bước.

22 F G C

Đánh tan quân thù xây đắp cuộc đời hạnh phúc ấm no.

26 C

Đi lên thanh niên! Chớ ngại ngần chi.

30 Dm G C

Đi lên thanh niên! Làm theo lời Bác. Không

34 có việc gì khó. Chỉ sợ lòng không bền. Đào

38 núi và lấp biển. Quyết chí ắt làm nên.

42 Kết liên... ..nên.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7.
- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 11 đến 25 (đoạn a), chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhấc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 26 đến 41 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đan xen với âm hình đệm chính có âm hình đệm phụ là các chùm ba đơn (♩♩♩) xuất hiện cuối các tiết nhạc, câu nhạc mỗi khi giai điệu có nốt ngân dài.

- Nhấn vào các chùm 3 để kết bài.
- Tham khảo CD-ROM (track 16).

THANH NIÊN LÀM THEO LỜI BÁC

(Đoàn ca)

(dành cho giọng nam)

Track 16

Nhạc và lời: Hoàng Hòa

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

5

10

14

G C G D G

3

3

3

3

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng nhau đi lên.

Giơ nắm tay thề gìn giữ hòa bình độc lập tự do.

18 B7

Kết liên lại thanh niên chúng ta cùng quyết tiến bước.

22 C D G

Đánh tan quân thù xây đắp cuộc đời hạnh phúc ấm no.

26 G

Đi lên thanh niên! Chớ ngại ngần chi.

30 (E7) Am D G

Đi lên thanh niên! Làm theo lời Bác. Không

* Chú ý:

- Dấu hóa RÊ[#] bất thường thuộc hợp âm B7.
- Trong ô nhịp 30 xuất hiện hợp âm (E7) trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm G trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

34 có việc gì khó. Chỉ sợ lòng không bền. Đào

38 núi và lấp biển. Quyết chí ắt làm nên.

42 Kết liên... ...nên.

*** Chú ý:**

- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 11 đến 25 (đoạn a), chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhấc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 26 đến 41 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đàn xen với âm hình đệm chính có âm hình đệm phụ là các chùm ba đơn (♩♩♩) xuất hiện cuối các tiết nhạc, câu nhạc mỗi khi giai điệu có nốt ngân dài.

- Nhấn vào các chùm 3 để kết bài.

HÁT MÃI KHÚC QUÂN HÀNH

(dành cho giọng nữ)

Nhạc và lời: Diệp Minh Tuyên
Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Am G Em Am

Am G Em Am (Dù)

9 % Am

mình là một khúc quân hành. Đòi
ràng đời ta thích hoa hồng. Kẻ

11 Am (G) C Dm

mình là bài ca chiến sĩ. Ta ca
thù buộc ta ôm cây súng. Ta yêu

13 Dm Dm C

vang triền miên qua tháng ngày. Lượn bay trên núi
sao làng quê non nước mình. Tình quê hương vút

15 C (Em) Am

rừng biên cương đến nơi đảo xa.
thành thanh âm khúc quân hành ca.

17 Am G

Mãi mãi lòng chúng ta.

19 Em Am

Ca bài ca người, lính.

* *Chú ý:* Tham khảo CD-ROM (track 17).

21 **Am** **G**
Mãi mãi lòng chúng ta.

23 **Em** **Am**
Vẫn hát khúc quân hành ca. Dù...

25 **Am** **Em** **Am**
...ca. Vẫn hát khúc quân hành ca.

* **Chú ý:**

- Trong ô nhịp 11 và 15 xuất hiện hợp âm ghi trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 9 đến 16 (đoạn a), chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhấc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 17 đến 24 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đan xen với âm hình đệm chính, cuối các tiết nhạc, câu nhạc còn xuất hiện các âm hình đệm phụ ♪♪♪♪ và ♪♪♪♪.

- Nhấn vào âm hình móc giạt (♪♪♪♪) ở cuối phần nhạc dạo và phân kết để báo hiệu bắt vào bài hoặc để kết bài.

HÁT MÃI KHÚC QUÂN HÀNH

(dành cho giọng nam)

Track 17

Nhạc và lời: Diệp Minh Tuyên

Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a male voice and piano. It consists of four systems of music. The first system shows the piano introduction with the lyrics "Nhạc dạo...". The second system continues the piano accompaniment. The third system introduces the vocal melody with the lyrics "mình là một khúc quân hành. Đòi Kẻ", "rằng đời ta thích hoa hồng.". The fourth system continues the vocal melody with the lyrics "mình là bài ca chiến sĩ. Ta ca", "thù buộc ta ôm cây súng. Ta yêu". The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

System 1: Piano introduction. Chords: Dm, C, Am, Dm. Lyrics: Nhạc dạo...

System 2: Piano accompaniment. Chords: Dm, C, Am, Dm. Lyrics: Đòi (Dù)

System 3: Vocal melody. Chords: Dm. Lyrics: mình là một khúc quân hành. Đòi Kẻ, rằng đời ta thích hoa hồng.

System 4: Vocal melody. Chords: Dm, (C), F, Gm. Lyrics: mình là bài ca chiến sĩ. Ta ca, thù buộc ta ôm cây súng. Ta yêu

13 **Gm** **Gm** **F**

vang sao triển miên qua tháng ngày. Lượn bay trên núi
 sao làng quê non nước mình. Tình quê hương vút

15 **F** (Am) **Dm**

rừng biên cương đến nơi đảo xa.
 thành thanh âm khúc quân hành ca.

17 **Dm** **C**

Mãi mãi lòng chúng ta.

19 **Am** **Dm**

Ca bài ca người lính.

21 Dm C

Mãi mãi lòng chúng ta.

23 Am 1. Dm

Vẫn hát khúc quân hành ca. Dù...

25 2. Dm Am Dm

...ca. Vẫn hát khúc quân hành ca.

*** Chú ý:**

- Trong ô nhịp 11 và 15 xuất hiện hợp âm ghi trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 9 đến 16 (đoạn a), chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhấc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 17 đến 24 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đan xen với âm hình đệm chính, cuối các tiết nhạc, câu nhạc còn xuất hiện các âm hình đệm phụ và .

- Nhấn vào âm hình móc giạt () ở cuối phần nhạc dạo và phần kết để báo hiệu bắt vào bài hoặc để kết bài.

LÊN ĐÀNG

(dành cho giọng nữ)

Nhạc: Lưu Hữu Phước

Lời: Huỳnh Văn Tiểng - Lưu Hữu Phước

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Nào anh em ta cùng
(Nhìn) non sông ta ta trời
(Kia) gương trung kiên truyền

nhau xong pha lên dàng kiểm nguồn tươi
mây bao la muôn đời đôi tám hồn phơi
lưu muôn năm lên dàng kết đoàn hùng

sáng. (E7) Am D
phối. Ta nguyên đồng lòng điểm
trắng. Mau Mau nhìn hoàn cầu khá
Ta Mau Danh lòng Bạch Đàng tiếng

11 **G** **C**

tô non sông từ nay ra sức anh
trông năm châu cùng nhau tung chí anh
vang Chi Lăng đồng tâm noi dấu anh

13 **G** **G**

tài. Đòan ta chen vai nề
hào. Đòan ta đi mau lòng
hùng. Ngày xưa ai đem tài

15 **C** **G**

chi chông gai lên dăng
trai không nao lên dăng
cho quê hương bao lần
ta ta người Việt
khuông phò nhà

17

Nam. Nhìn tương lai huy hoàng Đòan ta
Nam. Nhìn non sông hùng bừng Đòan ta
Nam. Đòan ta ghi trong lòng thể hy

19 D 1.2. G. %

bước lên đàng cùng hiên ngang hát vang. Nhìn...
hát vang lòng nào tung bay chí trai. Kia...
sinh đến cùng nhìn non sông thẳng...

22 3. G.

...xông. Đoàn ta ghi trong lòng thể hy sinh đến cùng nhìn non
sông thẳng xông.

25 D G

sông thẳng xông.

*** Chú ý:**

- Trong ô nhịp 9 xuất hiện hợp âm (E7) trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm G trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 6 đến 13, ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 2* để đệm bằng việc nhấn xuống phím đàn và nhấc lên một cách dứt khoát; từ ô nhịp 14 đến 21 ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Bài hát có 3 lời, các lần quay lại đệm tương tự.

- Tại ô nhịp 25, có hiện tượng nhấn lệch so với giai điệu (nghe tham khảo CD-ROM (track 18)). Cuối cùng, chú ý nhấn chùm 3 để kết bài.

LÊN ĐÀNG

(dành cho giọng nam)

Track 18

Nhạc: Lưu Hữu Phước

Lời: Huỳnh Văn Tiểng - Lưu Hữu Phước

Soạn phần đệm: Song Minh

Nhạc dạo...

Nào (Nhìn) (Kìa) anh non em sông ta cùng
guơng trung kiên trời
truyền

nhau mây xông pha lên đàng kiếm nguồn tươi
lưu bao muôn la năm muôn lên đàng kết hồn phơi
hùng

sáng. phối. trắng. Ta Mau nguyên đông lòng điểm
Danh nhìn lòng Bạch Cầu Đàng khá
tiếng

11 C F

tô non sông từ nay ra sức anh
trông năm châu cùng nhau tung chí anh
vang Chi Lăng đồng tâm noi dấu anh

13 C C

tài. Đòan ta chen vai nề
hào. Đòan ta đi mau lòng
hùng. Ngày xưa ai đem tài

15 F C

chi chông gai lên dăng dăng ta người Việt
trai không nao lên dăng dăng ta người Việt
cho quê hương bao lần khôn người Việt
nhà

17

Nam. Nhìn tương lai huy hoàng Đòan ta
Nam. Nhìn non sông tưng bừng Đòan ta
Nam. Đòan ta ghi trong lòng thể hy

19 **G** 1,2 **C** $\frac{8}{8}$

bước lên đàng cùng hiên ngang hát vang. Nhìn...
hát vang lòng nào tung bay hát chỉ trai. Kia...
sinh đến cùng nhìn non sông thẳng...

22 **3.C**

...xông. Đoàn ta ghi trong lòng thể hy sinh đến cùng nhìn non

25 **G** **C**

sông thẳng xông.

*** Chú ý:**

- Trong ô nhịp 9 xuất hiện hợp âm (A7) trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm C trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.
- Ký hiệu cộng thêm âm cách quãng 8 ở ô nhịp 10 và 25.
- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 6 đến 13, ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 2* để đệm bằng việc nhấn xuống phím đàn và nhắc lên một cách dứt khoát; từ ô nhịp 14 đến 21 ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Bài hát có 3 lời, các lần quay lại đệm tương tự.
- Tại ô nhịp 25, có hiện tượng nhấn lệch so với giai điệu (nghe tham khảo CD tặng kèm). Cuối cùng, chú ý nhấn chùm 3 để kết bài.

NỔI VÒNG TAY LỚN

(dành cho giọng nữ)

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a female voice and piano accompaniment. It consists of six systems of music. The first system shows the piano introduction with a treble and bass clef, a 2/4 time signature, and a key signature of one sharp (F#). The melody begins with a half rest, followed by a quarter note G4, and then a series of eighth and quarter notes. The bass line consists of a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The second system continues the piano introduction, with the treble clef showing a half rest and the bass clef showing a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The third system introduces the vocal melody. The treble clef shows a half note G4, a quarter note A4, a half note B4, and a quarter note A4. The bass line consists of a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The lyrics for this system are "núi đang tay nổi lại biển xa. Ta". The fourth system continues the vocal melody. The treble clef shows a half note G4, a quarter note A4, a half note B4, and a quarter note A4. The bass line consists of a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The lyrics for this system are "đi vòng tay lớn mãi để nổi sơn hà.". The fifth system continues the vocal melody. The treble clef shows a half note G4, a quarter note A4, a half note B4, and a quarter note A4. The bass line consists of a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The lyrics for this system are "Mặt đất bao la anh em ta". The sixth system continues the vocal melody. The treble clef shows a half note G4, a quarter note A4, a half note B4, and a quarter note A4. The bass line consists of a half note F#3, a quarter note G3, and then a series of eighth and quarter notes. The lyrics for this system are "Mặt đất bao la anh em ta".

Nhạc dạo...

Am G

B7 Rừng

Em Bm Em

núi đang tay nổi lại biển xa. Ta

Am Em

đi vòng tay lớn mãi để nổi sơn hà.

(D) G Em

Mặt đất bao la anh em ta

21 **Dm** **Am**

21 về gặp nhau mừng như bão cát, quay cuồng trời

25 **G** **Em**

25 rộng, bàn tay ta nắm nổi tròn một vòng Việt

29 **Am** **Am**

29 Nam. Cờ nổi gió đêm vui nổi ngày. Dòng máu

33 **G** **E7**

33 nổi con tim đồng loại, dựng tình người trong ngày mới. Thành phố

37 **Am** **G**

37 nổi thôn xa vời vợi. Người chết nổi linh thiêng vào đời và nư

41 **E7** **Am** **Am**

41 cười nói trên môi. Từ Bắc vô

45 **Em** **Am**

45 Nam nói, liền nắm tay. Ta đi từ đông

49 **Dm** **Am** (G)

49 hoang vu vượt hết núi đồi. Vượt

53 **C** **Am**

53 thác cheo leo tay ta vượt đèo, từ

57 **Dm** **Am**

57 quê nghèo lên phố lớn, nắm tay nói liền, biển

61 G Em Am
xanh sông gấm nói liền một vòng tứ sinh, biển

65 G Em Am
xanh sông gấm nói liền một vòng tứ sinh.

69

*** Chú ý:**

- Dấu hóa SON[#] bất thường thuộc hợp âm E7.
- Trong ô nhịp 17 và 52 xuất hiện hợp âm (G) trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm Am trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.
- Bài hát có cấu trúc 3 đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a' đệm gần giống đoạn a, chỉ khác là đoạn a' có thêm câu hát nhắc lại để kết. Vì vậy, sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 9 đến 29 (đoạn a) và từ ô nhịp 44 đến hết bài (đoạn a') chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhắc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 30 đến 42 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào.
- Nhấn vào các chùm 3 ở cuối phần nhạc dạo, cuối đoạn nhạc a, cuối đoạn nhạc b và ở phần nhạc kết.
- Tham khảo CD-ROM (track 19).

NỐI VÒNG TAY LỚN

(dành cho giọng nam)

Track 19

Nhạc và lời: Trịnh Công Sơn
Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a male voice and piano accompaniment. It is in the key of D major (one sharp) and 2/4 time. The score is divided into five systems, each with a vocal line and a piano accompaniment line. The lyrics are in Vietnamese. The piano accompaniment includes various chords and melodic lines, with some sections featuring triplets and arpeggiated figures. The vocal line includes lyrics and musical notation for the melody.

System 1: Chords: Em, D. The piano accompaniment starts with a D major chord in the right hand and a D major chord in the left hand. The vocal line starts with a D major chord in the right hand and a D major chord in the left hand.

System 2: Chords: B7, Rừng. The piano accompaniment features a B7 chord in the right hand and a B7 chord in the left hand. The vocal line features a B7 chord in the right hand and a B7 chord in the left hand.

System 3: Chords: Em, Bm, Em. The piano accompaniment features an Em chord in the right hand and an Em chord in the left hand. The vocal line features an Em chord in the right hand and an Em chord in the left hand.

System 4: Chords: Am, Em. The piano accompaniment features an Am chord in the right hand and an Am chord in the left hand. The vocal line features an Am chord in the right hand and an Am chord in the left hand.

System 5: Chords: (D), G, Em. The piano accompaniment features a D major chord in the right hand and a D major chord in the left hand. The vocal line features a D major chord in the right hand and a D major chord in the left hand.

Lyrics:

núi dang tay nói lại biển xa. Ta
đi vòng tay lớn mãi để nói son hà.
Mặt đất bao la anh em ta

21 Am Em

về gặp nhau mừng như bão cát, quay cuồng trời

25 D Bm

rộng, bàn tay ta nắm nổi tròn một vòng Việt

29 Em Em

Nam. Cờ nổi gió đêm vui nổi ngày. Dòng máu

33 D B7

nổi con tim đồng loại, dựng tình người trong ngày mới. Thành phố

37 Em D

nổi thôn xa vơi vợi. Người chết nổi linh thiêng vào đời và nư

41 **B7** **Em** **Em**

cười nổi trên môi. Từ Bắc vô

45 **Bm** **Em**

Nam nói liền nắm tay. Ta đi từ đông

49 **Am** **Em** (D)

hoang vu vượt hết núi đôi. Vượt

53 **G** **Em**

thác cheo leo tay ta vượt đèo, từ

57 **Am** **Em**

quê nghèo lên phố lớn, nắm tay nói liền, biển

61 D Bm Em

xanh sông gấm nổi liền một vòng tứ sinh, biển

65 D Bm Em

xanh sông gấm nổi liền một vòng tứ sinh.

69

*** Chú ý:**

- Dấu hóa RÊ[♯] bất thường thuộc hợp âm B7.
- Trong ô nhịp 17 và 52 xuất hiện hợp âm (D) trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm Em trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.
- Bài hát có cấu trúc 3 đoạn (a, b, a') trong đó đoạn a' đệm gần giống đoạn a, chỉ khác là đoạn a' có thêm câu hát nhắc lại để kết. Vì vậy, sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 9 đến 29 (đoạn a) và từ ô nhịp 44 đến hết bài (đoạn a') chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc hai tay nhấn xuống phím đàn và nhắc lên cùng lúc một cách dứt khoát; từ ô nhịp 30 đến 42 (đoạn b) ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng với cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào.
- Nhấn vào các chùm 3 ở cuối phần *nhạc dạo*, cuối đoạn nhạc a, cuối đoạn nhạc b và ở phần nhạc kết.

TIẾN VỀ HÀ NỘI

(dành cho giọng nữ)

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Song Minh

System 1: Am Dm G
Nhạc dạo... (Piano introduction)

System 2: C
Trùng trùng quân đi như sóng.
(Trùng) trùng say trong câu hát.

System 3: F C
Lốp Lốp lốp lánh đoàn quân tiến về.
Lốp Lốp lốp lánh lữ lê sáng ngời.

System 4: F (F#dim)
Chúng ta đi nghe vui lúc quân thù đầu
Chúng ta đem vinh quang sức dân tộc trở

* **Chú ý:** Trong phần *nhạc dạo* xuất hiện các ký hiệu (>) mô phỏng kiểu dần dần nhạc (tutti), chúng ta cần nhấn mạnh, có thể tăng thêm âm trầm cho dày dặn hơn nhưng phải là các nốt có trong hợp âm.

21 **G** 1. **C**

hàng, cờ ngày nào tung bay trên phố.
về. Cả cuộc đời tươi...

25 2. **C** (**G**) **C**

Trùng...
...vui về đây.

29 **C** **Am** **D7** **G**

Năm cửa ô đón mừng đoàn quân tiến về.

35 **C** **Am** (**D7**) **G**

Như đài hoa đón mừng nở năm cánh đào chảy dòng sương sớm long

* **Chú ý:** Trong ô nhịp 20, 26, 38, 48 và 68 xuất hiện các hợp âm ghi trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm xuất hiện trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

41 C Am Dm

lanh. Chúng ta uơm lại hoa. Sắc hương phai ngày xa. Ôi phố

47 G C (G) C Am

phường Hà Nội xưa yêu dấu. Những bông hoa ngày mai đón tương

53 Dm G C

lai vào tay. Những xuân đời mỉm cười vui hát lên.

59 C Am D7 G

Khi đoàn quân tiến về là đêm tan dần.

* *Chú ý:* Trong phần giữa tác phẩm (từ ô nhịp 43 đến 54) xuất hiện các ký hiệu (>) mô phỏng kiểu dần dần nhạc (tutti), chúng ta cần nhấn mạnh, cả hai tay có thể tăng thêm nốt cho dày dặn hơn nhưng phải là các nốt có trong hợp âm.

65 **C** **Am** (D7) **G**

Như mùa xuân xuống cảnh, đường nghe gió về Hà

70 1. **C** 2. **G**

Nội bùng Tiến quân ca. ...Nội bùng Tiến

75 **C**

quân ca.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa FA[#] bất thường thuộc hợp âm D7.
- Sau phần nhạc dạo, từ ô nhịp 10 đến 28 chúng ta chủ yếu áp dụng âm hình chính 1 để đệm bằng việc nhấn hai tay xuống phím đàn cùng lúc và nhắc lên một cách dứt khoát; từ ô nhịp 29 đến 41 và từ ô nhịp 59 đến 72 ta áp dụng chủ yếu âm hình chính 3 với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đan xen với âm hình đệm chính, cuối các tiết nhạc, câu nhạc còn xuất hiện các âm hình đệm phụ (♩♩♩♩♩) và (♩♩♩♩).
- Trong phần cuối bài hát (ô nhịp 74 - 75), xuất hiện âm hình nhấn lệch so với giai điệu (nghe tham khảo CD-ROM (track 20). Chú ý nhấn chùm 3 để kết bài.

TIẾN VỀ HÀ NỘI

(dành cho giọng nam)

Track 20

Nhạc và lời: Văn Cao
Soạn phần đệm: Song Minh

The musical score is written for a male voice and piano accompaniment. It is in the key of D major (one sharp) and 2/4 time. The score is divided into four systems, each with a key signature change indicated above the staff.

System 1: Key signature changes from D major to E minor (Em), then to A minor (Am), and finally to D major (D). The piano part includes a "Nhạc dạo..." (Intro) section. The vocal melody begins with the lyrics "Trùng trùng quân đi như sóng." and "(Trùng) trùng say trong câu hát."

System 2: Key signature changes to G major (G). The piano part features a triplet of eighth notes. The vocal melody continues with the lyrics "Lớp lớp đoàn quân tiến về." and "Lấp lánh lưới lê sáng ngời."

System 3: Key signature changes to C major (C). The piano part continues with a triplet of eighth notes. The vocal melody continues with the lyrics "Chúng ta đi nghe vui lúc quân thù" and "Chúng ta đem vinh quang sức dân tộc đầu" and "trở."

System 4: Key signature changes to E minor (Em), then to C major (C), and finally to A7 (A7). The piano part continues with a triplet of eighth notes. The vocal melody continues with the lyrics "Chúng ta đi nghe vui lúc quân thù" and "Chúng ta đem vinh quang sức dân tộc đầu" and "trở."

* *Chú ý:* Trong phần *nhạc dạo* xuất hiện các ký hiệu (>) mô phỏng kiểu dần dần nhạc (tutti), chúng ta cần nhấn mạnh, có thể tăng thêm âm trầm cho dày dặn hơn nhưng phải là các nốt có trong hợp âm.

21 **D** **G**

hàng, cờ ngày nào tung bay trên phố.
về. Cả cuộc đời tươi...

25 **G** (D) **G**

Trùng... ..vui về đây.

29 **G** (D) **Em** (A7) 3 **D**

Năm cửa ô đón mừng đoàn quân tiến về.

35 **G** (D) **Em** (A7) 3 **D**

Như đài hoa đón mừng nở năm cánh đào chảy dòng sương sớm long

* **Chú ý:** Trong ô nhịp 20, 26, 36, 38, 48, 60, 62, 66 và 68 xuất hiện các hợp âm ghi trong ngoặc đơn, chúng ta có thể bỏ qua, có nghĩa là vẫn đệm bằng hợp âm xuất hiện trước nó, tuy nhiên nếu chơi đầy đủ thì sẽ hay hơn.

41 **G** **Em** **Am**

lanh. Chúng ta ươm lại hoa. Sắc hương phai ngày xa. Ôi phố

47 **D** **G** **(D)** **G** **Em**

phường Hà Nội xưa yêu dấu. Những bông hoa ngày mai đón tương

53 **Am** **D** **G**

lai vào tay. Những xuân đời mỉm cười vui hát lên.

59 **G** **(D)** **Em** **(A7)** **D**

Khi đoàn quân tiến về là đêm tan dần.

* **Chú ý:** Trong phần giữa tác phẩm (từ ô nhịp 42 đến 54) xuất hiện các ký hiệu (>) mô phỏng kiểu dần dần nhạc (tutti), chúng ta cần nhấn mạnh, cả hai tay có thể tăng thêm nốt cho dày dặn hơn nhưng phải là các nốt có trong hợp âm.

65 **G** (D) **Em** (A7) 3 **D**
 Như mùa xuân xuống cánh, đường nghe gió về Hà
 Nội

70 1. **G** 2. **D**
 Nội bưng Tiến quân ca. ...Nội bưng Tiến
 quân ca.

75 **G**
 quân ca.

*** Chú ý:**

- Dấu hóa ĐÔ[#] bất thường thuộc hợp âm A7.
- Sau phần *nhạc dạo*, từ ô nhịp 10 đến 28 chúng ta chủ yếu áp dụng *âm hình chính 1* để đệm bằng việc nhấn hai tay xuống phím đàn cùng lúc và nhắc lên một cách dứt khoát; từ ô nhịp 29 đến 41 và từ ô nhịp 59 đến 72 ta áp dụng chủ yếu *âm hình chính 3* với việc hai tay nhấn so le nhau nhưng cường độ nhẹ hơn diễn tả cảm xúc dạt dào. Đan xen với âm hình đệm chính, cuối các tiết nhạc, câu nhạc còn xuất hiện các âm hình đệm phụ () và ().
- Trong phần cuối bài hát (ô nhịp 74 - 75), xuất hiện âm hình nhấn lệch so với giai điệu (nghe tham khảo CD tặng kèm). Chú ý nhấn chùm 3 để kết bài.

Phần thứ nhất

MỘT SỐ KIẾN THỨC NHẠC LÝ BỔ TRỢ

Muốn học đệm, bạn cần nắm vững một số kiến thức nhạc lý để có thể thị tấu được bản nhạc. Trong phạm vi cuốn sách này, chúng tôi chỉ nhắc lại một số kiến thức cơ bản có liên quan trực tiếp đến việc học đệm piano.

1. Tên nốt

Bảy tên nốt được sắp xếp theo thứ tự như sau:

Số thứ tự	1	2	3	4	5	6	7
Tên nốt (quốc tế)	DO	RE	MI	FA	SOL	LA	SI
Tên nốt (phiên âm)	ĐÔ	RÊ	MI	PHA	XON hoặc SON	LA	XI hoặc SI
Ký hiệu chữ cái	C	D	E	F	G	A	H hoặc B

Để thống nhất với nhiều tài liệu đang lưu hành trên thị trường, trong cuốn sách này, chúng tôi gọi các tên nốt là ĐÔ, RÊ, MI, FA, SON, LA, SI và ký hiệu đối với nốt SI là chữ cái B.

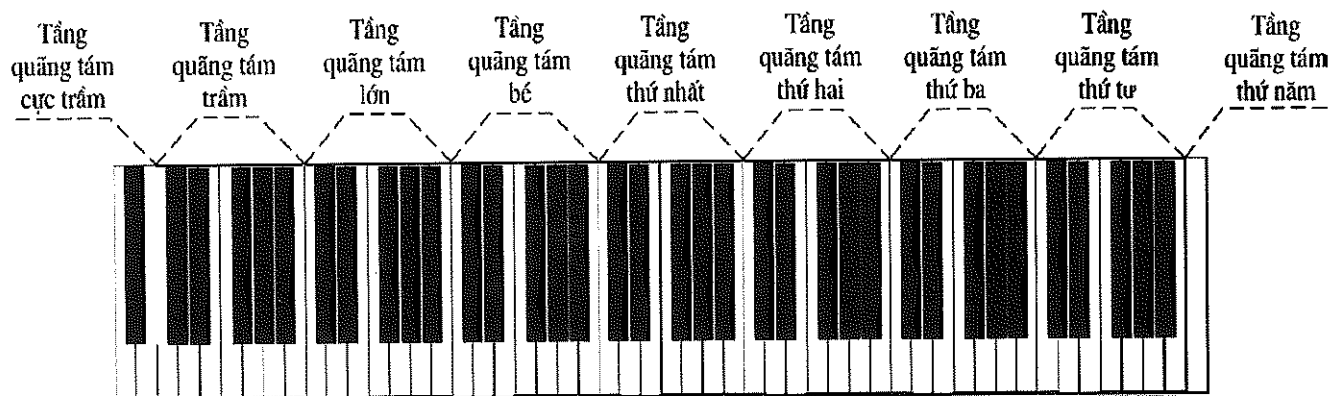
2. Âm vực của đàn piano

Piano có tới 9 tầng quãng tám với 88 phím có thể biểu đạt được đầy đủ các nốt nhạc từ thấp đến cao nằm trong giới hạn tai con người có thể cảm nhận được. Tên gọi của 9 tầng quãng tám tính lần lượt từ trái qua phải được quy định như sau:

- Tầng quãng tám cực trầm
- Tầng quãng tám trầm
- Tầng quãng tám lớn
- Tầng quãng tám bé (hay còn gọi là *tầng quãng tám nhỏ*)
- Tầng quãng tám thứ nhất
- Tầng quãng tám thứ hai
- Tầng quãng tám thứ ba
- Tầng quãng tám thứ tư
- Tầng quãng tám thứ năm

Trong chín tầng quãng tám của đàn piano thì tầng quãng tám cực trầm và tầng quãng tám thứ năm không đầy đủ.

Bàn phím đàn Piano

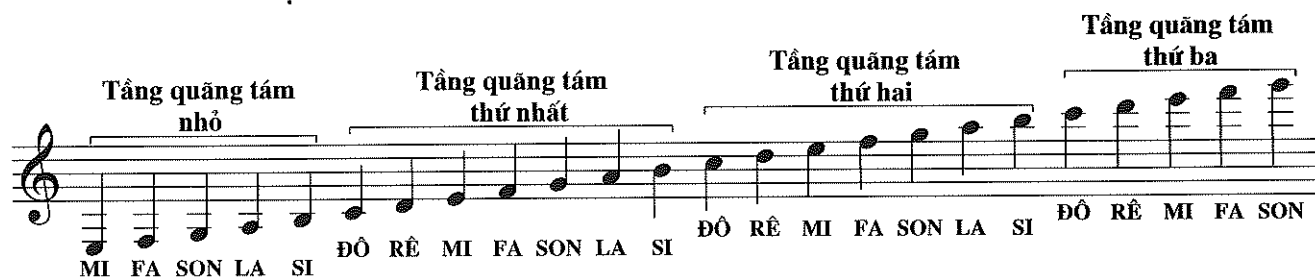
3. Các nốt nhạc thường dùng trên đàn piano

Đàn piano thường dùng khóa SON và khóa FA. Trong cuốn sách này, chúng tôi có thể sử dụng các nốt nhạc sau:

Các nốt nhạc khóa FA

Các nốt nhạc khóa SON

Do âm vực của đàn piano rộng nên đôi lúc các nốt nhạc có thể sẽ có nhiều dòng kẻ phụ gây khó khăn trong việc thị tấu. Trong một số trường hợp, chúng tôi dùng các ký hiệu để dịch chuyển giai điệu lên hoặc xuống một quãng tám.

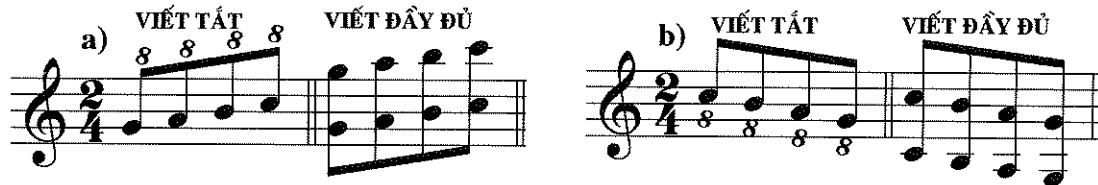
Ký hiệu cộng âm thêm một quãng tám

Để tăng cường cho giai điệu thêm âm cách nốt gốc một quãng tám, người ta viết số 8 ở trên hoặc dưới nốt nhạc.

- Số 8 ghi ở phía trên nốt nhạc có nghĩa là tăng cường thêm âm cao hơn nốt gốc một quãng tám.

- Số 8 ghi ở phía dưới nốt nhạc có nghĩa là tăng cường thêm âm thấp hơn nốt gốc một quãng tám.

Ví dụ:

Ký hiệu dịch chuyển giai điệu một quãng tám

- Khi số 8 có thêm chữ “*va*” cùng các nét đứt kéo dài phía trên khuông nhạc thì người chơi nhạc phải thể hiện giai điệu cao hơn nốt viết một quãng tám.

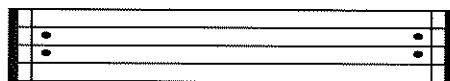
- Khi số 8 có thêm chữ “*vb*” cùng các nét đứt kéo dài phía dưới khuông nhạc thì người chơi nhạc phải thể hiện giai điệu thấp hơn nốt viết một quãng tám.

Ví dụ:

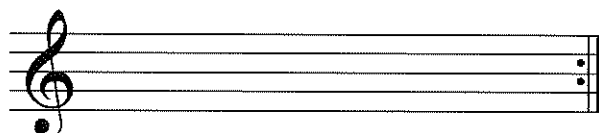

4. Dấu nhắc lại

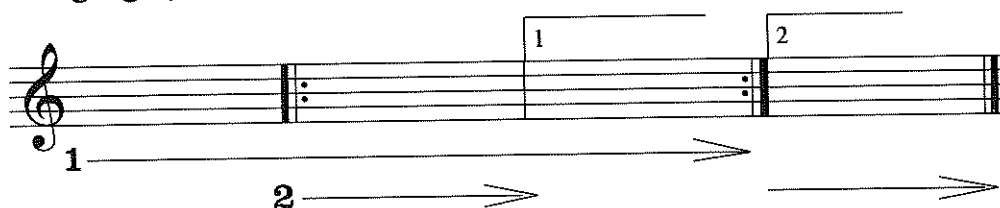
- Dấu nhắc lại là dấu hai chấm đặt ở đầu và cuối giai điệu hoặc đoạn nhạc cần nhắc lại.

- Trong trường hợp đoạn nhạc phải quay lại từ đầu thì người ta chỉ cần dùng dấu hai chấm đặt ở cuối đoạn nhạc là đủ.

- Sau khi nhắc lại, nếu phần nhạc phía sau có sự thay đổi, người ta dùng các dấu ngoặc vuông, dưới dấu ngoặc vuông được đánh số $\boxed{1}$, $\boxed{2}$, $\boxed{3}$, ... Điều này có nghĩa là: đoạn nhạc vuông $\boxed{1}$ cho lần diễn tấu đầu, khi quay lại sẽ bỏ phần nhạc trong ngoặc vuông $\boxed{1}$ tiếp vào phần trong ngoặc vuông $\boxed{2}$ hoặc $\boxed{3}$, ...

- Dấu Segno (ký hiệu là %) thường được dùng khi muốn nhắc lại một đoạn nhạc hoặc nhiều hơn một đoạn nhạc. Dấu Segno đặt ở đầu và cuối đoạn nhạc cần nhắc lại và còn được dùng cùng với các ký hiệu và thuật ngữ khác, chẳng hạn:

+ *D. S al fine* có nghĩa là: Quay lại từ dấu Segno cho đến chữ *fine* (*fine* có nghĩa là hết).

+ *D. S al coda* có nghĩa là: Quay lại từ dấu Segno và bắt vào đoạn *coda* (*coda* có nghĩa là đoạn kết, ký hiệu là Φ).

Ví dụ:

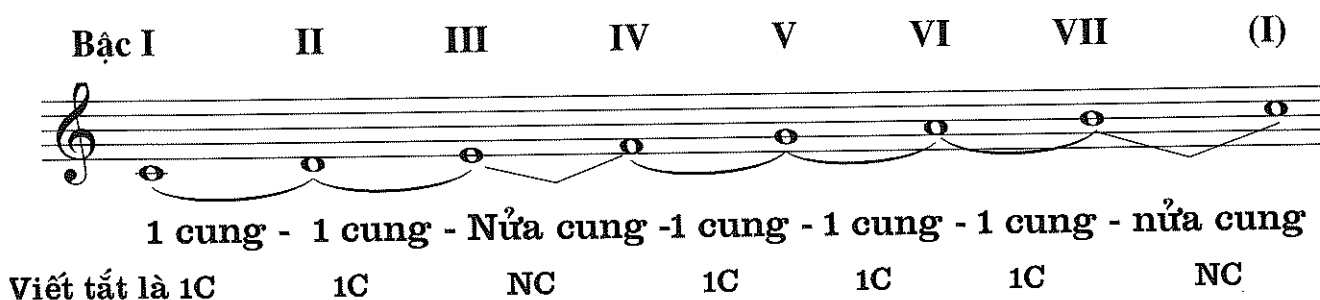
Ở ví dụ trên, chúng ta thấy có dấu *Coda* (Φ) chặn ở hai đầu đoạn nhạc. Khi gặp trường hợp tương tự, sơ đồ biểu diễn như sau: Chơi lần 1 từ đầu đến dấu *Segno* (%) thì quay lại từ đầu chơi lần 2. Trong lần 2, chúng ta bỏ phần nhạc có hai dấu *Coda* chặn ở hai đầu để nối với phần nhạc còn lại.

- Ngoài ra, khi muốn nhắc lại cả bài nhạc, cũng có thể người ta dùng đồng thời cả 2 loại dấu % và ||: || đặt ở đầu và cuối phần nhạc cần nhắc lại.

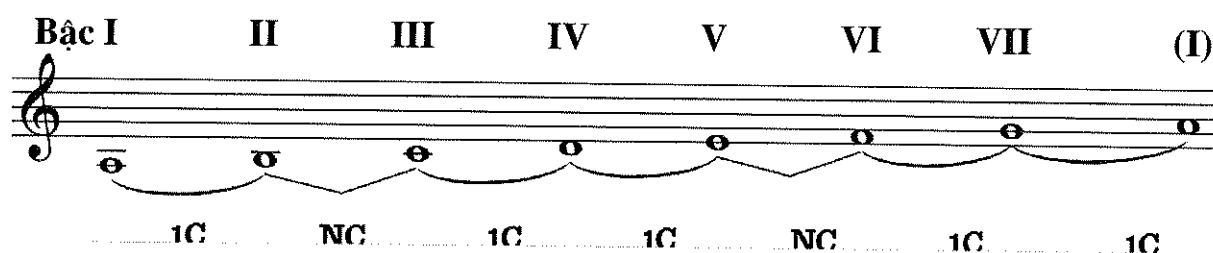
5. Điệu thức

Có hai loại điệu thức cơ bản là: Điệu trưởng và điệu thứ.

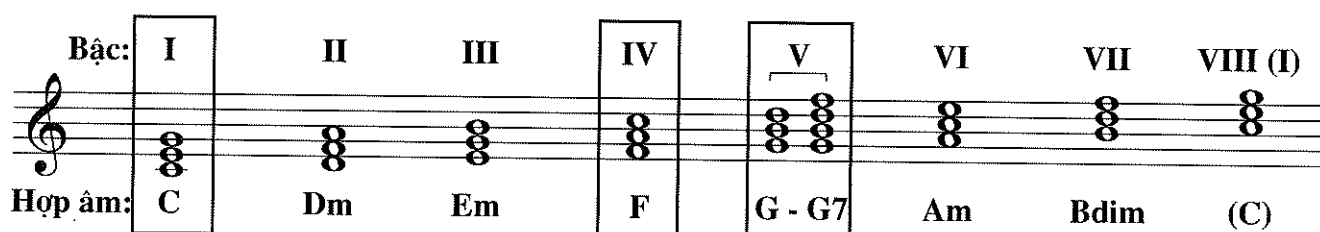
+ *Điệu trưởng tự nhiên* có cấu tạo các quãng như sau:

+ *Điệu thứ tự nhiên* có cấu tạo các quãng như sau:

Ngoài ra, còn có các biến thể của điệu trưởng tự nhiên và điệu thứ tự nhiên như điệu trưởng hòa thanh, điệu trưởng giai điệu, điệu thứ hòa thanh, điệu thứ giai điệu. Người học đệm cũng phải nắm vững cấu tạo của các dạng điệu thức để liên hệ với cơ cấu hình thành hợp âm của các tông giọng. Chẳng hạn giọng ĐÔ trưởng tự nhiên (xây dựng trên cơ sở cấu tạo các quãng của điệu trưởng tự nhiên) sẽ có cơ cấu hợp âm cơ bản như sau:

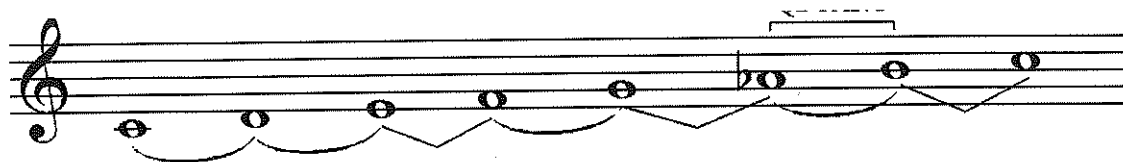

Ở giọng ĐÔ trưởng, các hợp âm chính (trong khung) là C, F, G (hoặc G7), trong đó hợp âm C gọi là *hợp âm chủ*; hợp âm F gọi là *hợp âm hạ út* (trưởng); hợp âm G7 gọi là *hợp âm bảy út*.

Với các hợp âm chính của giọng, người ta có thể sắp xếp để soạn phần đệm cho rất nhiều ca khúc, dĩ nhiên dù có làm tốt điều này cũng chỉ đáp ứng yêu cầu tối thiểu trong điều kiện ca khúc đó từ đầu đến cuối chỉ viết ở một loại giọng điệu (không sử dụng thủ pháp ly điệu hoặc chuyển điệu). Tuy nhiên, nếu chỉ dùng hợp âm chính thì hòa thanh phần đệm thường nghèo nàn và nhàm chán. Bởi vậy, với các bài hát soạn ở giọng ĐÔ trưởng, chúng ta sẽ thấy sự kết hợp đan xen giữa các hợp âm chính C, F, G (G7) với các hợp âm phụ Dm, Em, Am, Bdim. Ngoài ra, có thể chúng ta sẽ gặp một số hợp âm khác các hợp âm nêu trên, trong số đó có những hợp âm là sản phẩm sáng tạo của các trào lưu nhạc nhẹ trên khắp thế giới. Để biết cách sử dụng hòa âm, chúng ta cần ghi nhớ tốt cơ cấu hợp âm cơ bản nói trên, rồi mới dần dần liên hệ, so sánh để tiếp thu mở rộng.

Quay trở lại vấn đề điệu thức, ta cần biết thêm về các biến thể của điệu trưởng và thứ tự nhiên:

+ *Điệu trưởng hoà thanh* gần giống điệu trưởng tự nhiên nhưng có bậc VI bị hạ thấp nửa cung.

Âm bậc VI^b sẽ là cơ sở cho sự xuất hiện của hợp âm hạ át thứ, ví dụ như một ca khúc viết ở giọng ĐÔ trưởng ngoài các hợp âm C, F, G (G7) Dm, Em, Am,... sẽ có thêm hợp âm Fm (FA-LA^b-ĐÔ) do bậc VI^b tạo nên.

Bậc I	II	III	IV		V	VI	VII	VIII (I)
C	Dm	Em	F	Fm	G	Am		

(Hạ át trưởng) (Hạ át thứ)

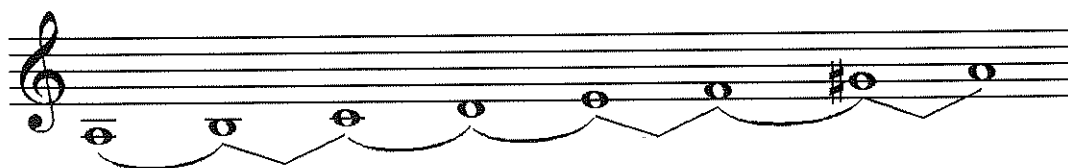
Tuy nhiên, ta cũng nên lưu ý rằng ở giọng C-dur không nhất thiết giai điệu phải có âm LA^b thì mới xếp hợp âm Fm mà việc ứng dụng cũng phải hết sức linh hoạt. Hợp âm Fm nói riêng, các hợp âm khác nói chung là phương tiện dùng để pha màu hòa âm cho mỗi tác phẩm. Việc “pha chế” màu sắc hòa âm cần có những hiểu biết cơ bản về lý thuyết cũng như phong cách của từng loại hình âm nhạc. Trải qua một quá trình thực hành, người học sẽ có thêm kinh nghiệm sắp xếp hợp âm, từ đó sẽ hình thành tư duy thẩm mỹ hòa âm của riêng mình.

+ **Điệu trưởng giai điệu** gần giống điệu trưởng tự nhiên nhưng có bậc VI và bậc VII bị hạ thấp nửa cung. *Điệu trưởng giai điệu* rất ít dùng và hầu như chỉ giáng âm bậc VI và VII khi đường chuyển động giai điệu đi xuống.

Điệu trưởng giai điệu là cơ sở cho sự xuất hiện của các hợp âm bậc VI^b và VII^b, chẳng hạn như trong một bài hát viết ở giọng ĐÔ trưởng, có thể ta sẽ gặp hợp âm A^b và B^b.

+ **Điệu thứ hòa thanh** khác *điệu thứ tự nhiên* là có âm bậc VII được tăng lên nửa cung. Bậc VII được nâng cao do sự cần thiết tăng sức hút về âm chủ.

Nếu so sánh cơ cấu hợp âm của giọng điệu LA thứ tự nhiên với LA thứ hòa thanh ta sẽ thấy sự khác biệt ở hợp âm át thuộc bậc V (hợp âm chính).

Bậc:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII (I)
Hợp âm:	Am	B dim	C	Dm	Em E7	F	G	(Am)

Thực tế cho thấy, ở giọng LA thứ nói chung người ta thường dùng hợp âm E7 (nếu tuyến giai điệu có SON[#]) và Em (nếu tuyến giai điệu có SON^b). Nhân đây cũng xin lưu ý rằng, rất ít ca khúc thuần túy viết ở một dạng điệu thức, thường có sự kết hợp đan xen giữa điệu thức tự nhiên với các biến thể của nó Dạng điệu thức hòa thanh và điệu thức giai điệu.

+ **Điệu thứ giai điệu** khác với thứ tự nhiên ở chỗ bậc VI và bậc VII được tăng lên. Điệu thứ giai điệu hầu như chỉ thăng âm bậc VI và VII khi đường chuyển động giai điệu đi lên.

Chúng ta có thể gặp điệu thứ giai điệu xuất hiện nhiều trong các bản nhạc Nga, ví dụ như bài hát quen thuộc *Chiều ngoại ô Mát-xcơ-va*. Ngoài ra, có thể một bài hát không phải viết ở điệu thứ giai điệu nhưng khi phối âm ta có thể tạo thêm các đường nét giai điệu hòa âm mang màu sắc đặc sắc riêng miễn sao nghe thấy hợp lý và đúng phong cách. Trong cuốn sách này, chúng ta gặp đường nét MI FA[#] SON[#] LA của điệu thứ LA thứ giai điệu xuất hiện trong bè trầm của bài *Mẹ hiền yêu dấu, Tình nồng cháy* (phần đệm dành cho giọng nữ).

6. Giọng

Giọng (tone) là độ cao mà trên đó người ta sắp xếp các bậc của điệu thức, ví dụ: Điệu trưởng xây dựng trên âm ĐÔ gọi là giọng ĐÔ trưởng (kí hiệu là C- dur hoặc C major); điệu thứ xây dựng trên âm LA gọi là giọng LA thứ (kí hiệu là a- moll hoặc a minor).

Trên thực tế, người Việt thường quen dùng các từ "**cung**" (từ truyền thống) hoặc "**tông**" (từ phiên âm) cùng một nghĩa với khái niệm "**giọng**" nói trên. Như vậy, có thể hiểu rằng: Giọng ĐÔ trưởng = Tông ĐÔ trưởng = Cung Đô trưởng.

Cấu tạo các quãng của giọng ĐÔ trưởng tự nhiên và LA thứ tự nhiên có thể tạm gọi là một “công thức” để dựa vào đó chúng ta xây dựng nên các giọng trưởng và thứ tự nhiên khác. “Công thức” đó như sau:

Trưởng tự nhiên

1C — 1C — NC — 1C — 1C — 1C — NC

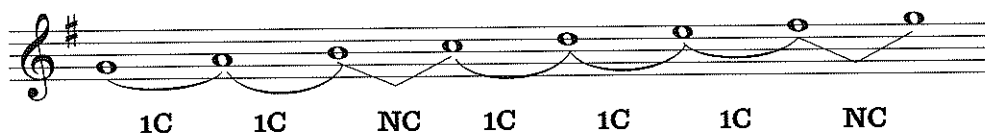
Thứ tự nhiên

1C — NC — 1C — 1C — NC — 1C — 1C

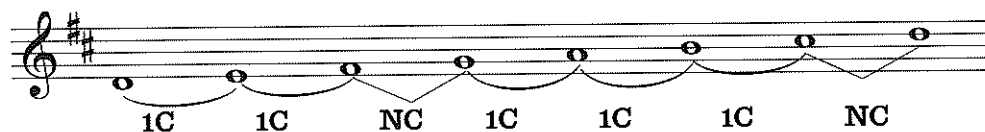
Ngoài hai giọng ĐÔ trưởng và LA thứ không có dấu hóa theo khóa, các giọng trưởng và thứ còn lại sẽ có từ 1 đến 7 dấu hóa. Người học đệm cũng cần nắm thật vững hệ thống hóa biểu của các giọng để từ đó có thể xác định tông giọng cho mỗi bài hát, trên cơ sở đó mới có thể sắp xếp hòa thanh đúng và hợp lý. Chúng tôi xin liệt kê một cách có hệ thống các giọng như sau:

*** Giọng trưởng có dấu thăng**

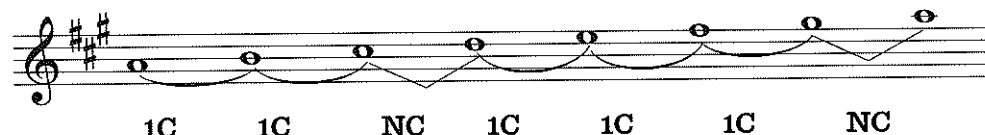
Son trưởng
(G-dur)

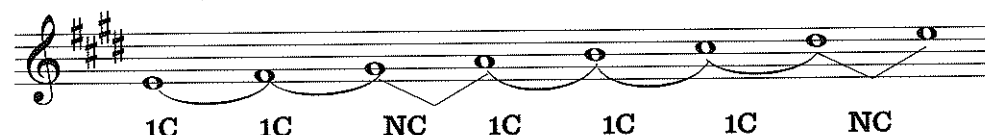
Rê trưởng
(D-dur)

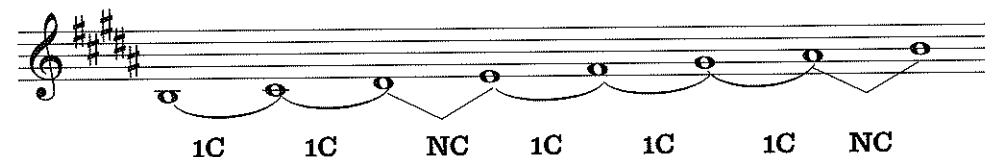
La trưởng
(A-dur)

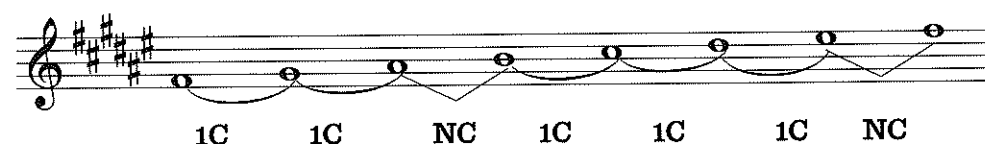
Mi trưởng
(E-dur)

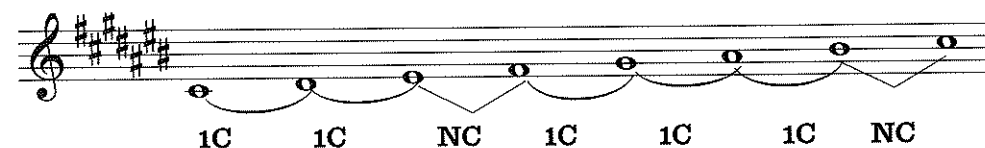
Si trưởng
(B-dur)

Fa thăng trưởng
(F#-dur)

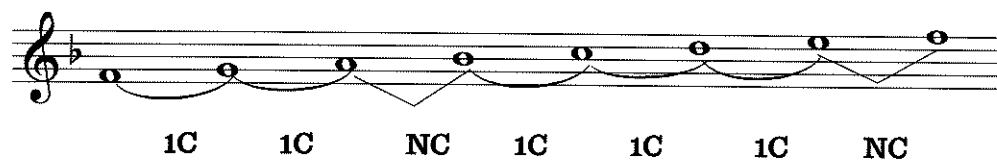
Đô thăng trưởng
(C#-dur)

*** Giọng trưởng có dấu giáng**

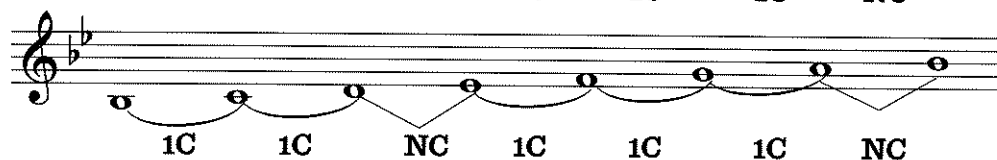
Fa trưởng

(F-dur)

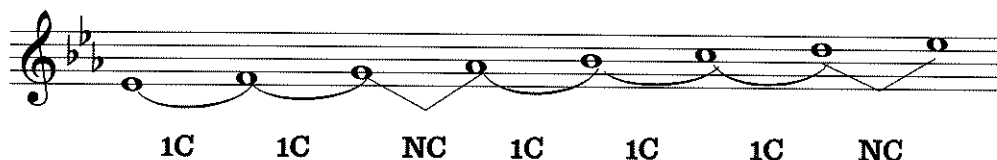
Si giáng trưởng

(B^b-dur)

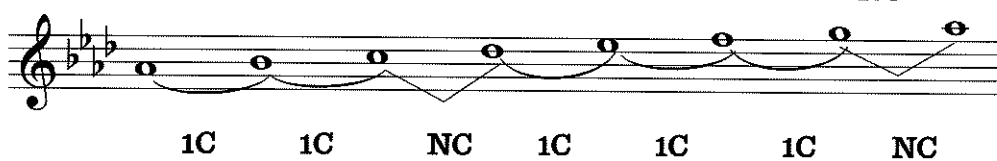
Mi giáng trưởng

(E^b-dur)

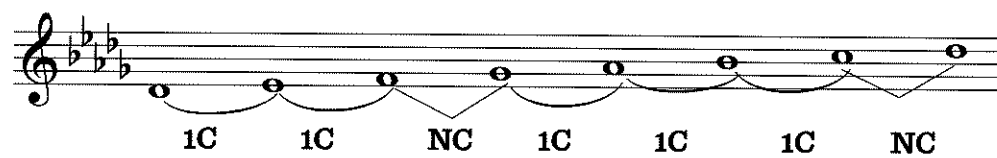
La giáng trưởng

(A^b-dur)

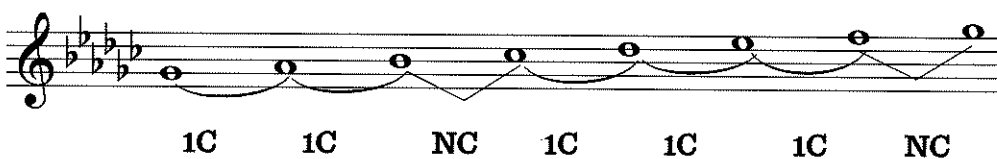
Rê giáng trưởng

(D^b-dur)

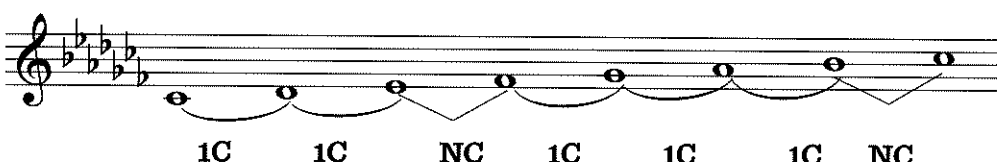
Son giáng trưởng

(G^b-dur)

Đô giáng trưởng

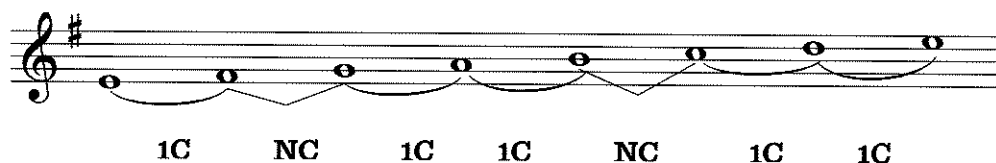
(C^b-dur)

*** Giọng thứ có dấu thăng**

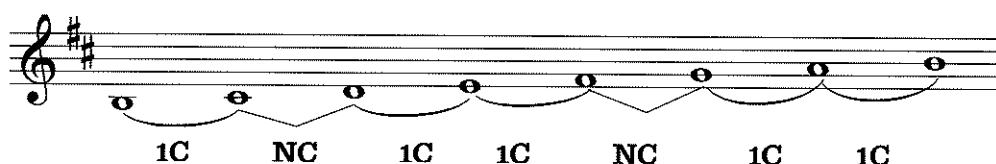
Mi thứ

(e-moll)

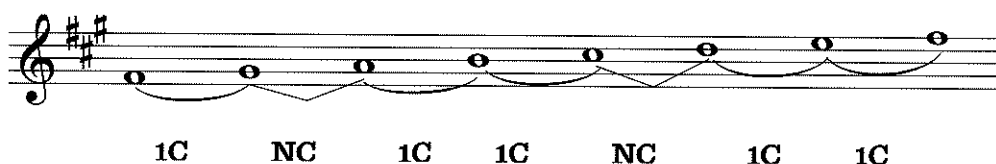
Si thứ

(b-moll)

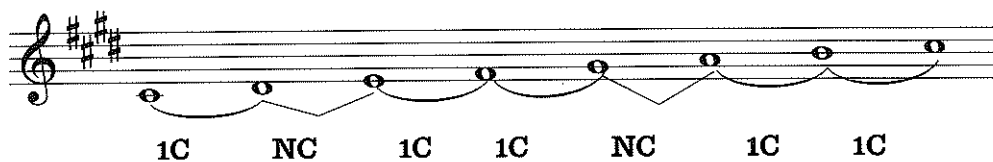

Fa thăng thứ

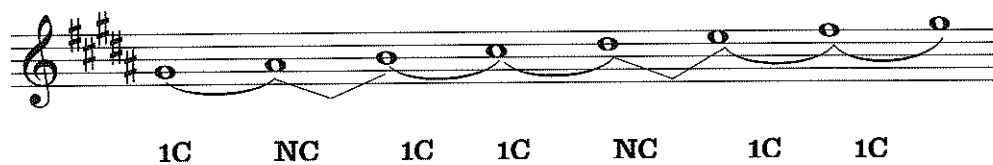
(f[#]-moll)

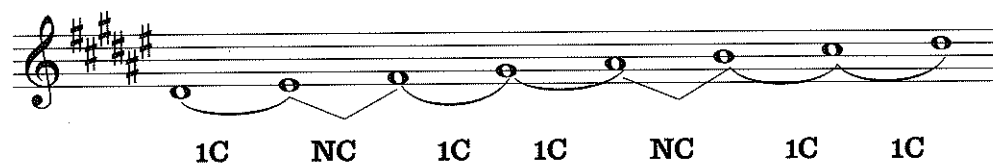
Đô thăng thứ
(c[#]-moll)

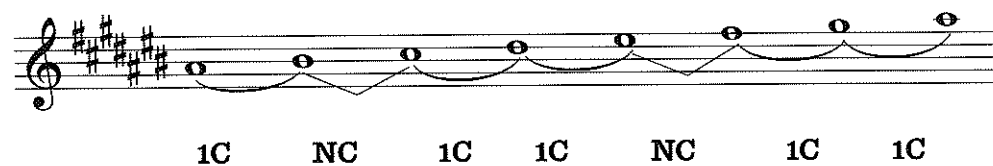
Son thăng thứ
(g[#]-moll)

Rê thăng thứ
(d[#]-moll)

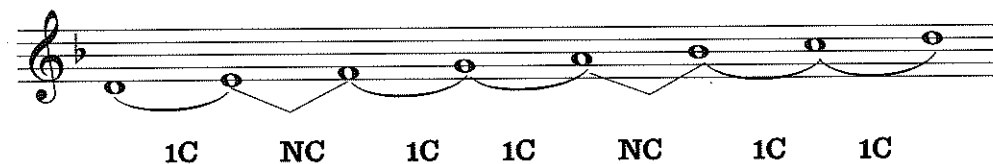

La thăng thứ
(a[#]-moll)

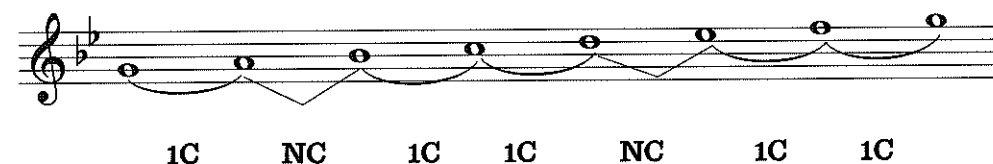

** Giọng thứ có dấu giáng*

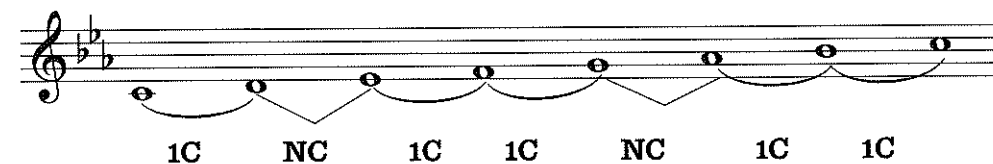
Rê thứ
(d-moll)

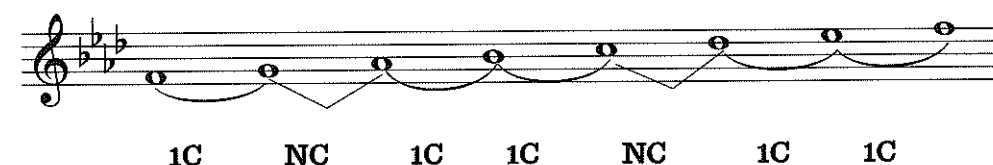
Son thứ
(g-moll)

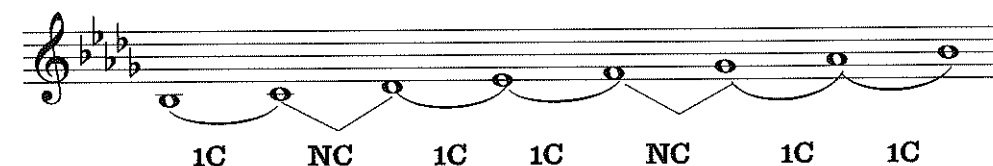
Đô thứ
(c-moll)

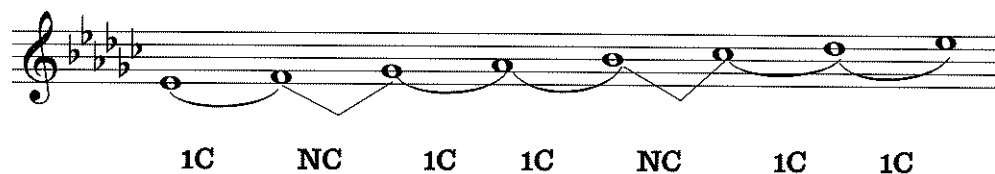
Fa thứ
(f-moll)

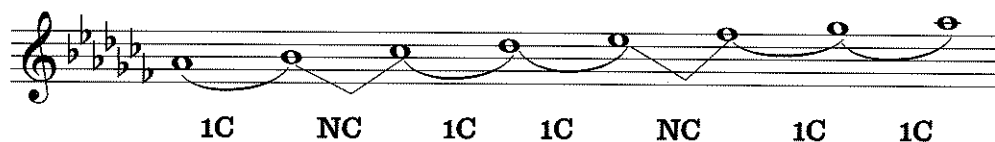
Si giáng thứ
(b^b-moll)

Mi giáng thứ
(e^b-moll)

La giáng thứ
(a^b-moll)

* *Lưu ý:* Cũng do từ “*giọng*” dễ nhầm với từ ngữ chỉ thanh âm (voice) nên để cho gần gũi và dễ hiểu, trong cuốn sách này, chúng tôi thường dùng từ “*tông giọng*” có ý nghĩa tương đương với khái niệm *giọng* nói trên.

7. Quãng và đảo quãng

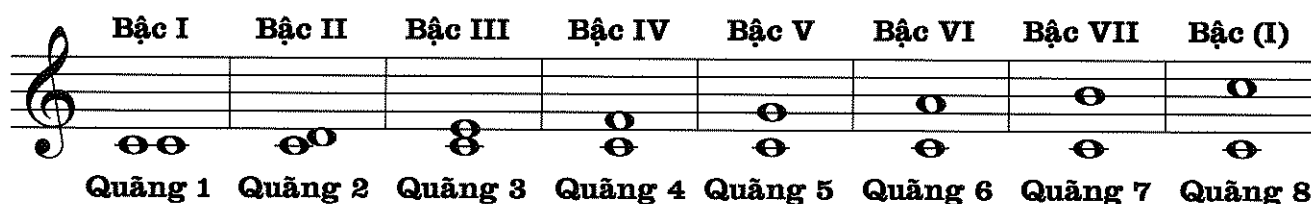
Bạn cần nắm vững tên quãng và nguyên tắc đảo quãng vì đây là kiến thức giúp chúng ta có thể xây dựng hợp âm cho phần đệm.

7.1. Tên quãng

Tên của một quãng bất kỳ được xác định bởi hai độ lớn: Độ lớn số lượng và độ lớn chất lượng.

a) Độ lớn số lượng

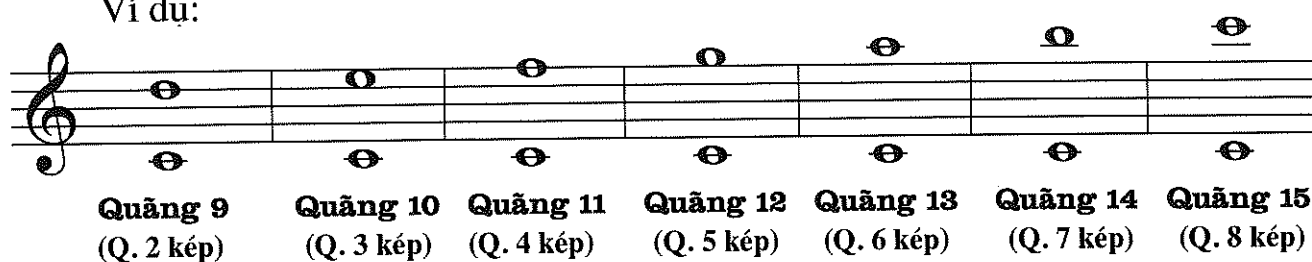
Độ lớn số lượng là độ lớn thể hiện bằng số lượng các bậc hợp thành quãng. Trong phạm vi một quãng tám hình thành nên các quãng đơn sau:

- ĐÔ - ĐÔ là quãng một.
- ĐÔ - RÊ là quãng hai, được tạo thành từ hai bậc ĐÔ, RÊ.
- ĐÔ - MI là quãng ba, được tạo thành từ ba bậc ĐÔ, RÊ, MI.
- ĐÔ - SON là quãng năm, nó tạo thành từ năm bậc ĐÔ, RÊ, MI, FA, SON.

Trong phạm vi hai quãng tám có các quãng kép. Quãng kép được cấu tạo từ một quãng đơn cộng thêm một quãng tám nữa.

Ví dụ:

- Quãng chín là quãng hai chồng lên một quãng tám
- Quãng 12 là quãng năm chồng lên một quãng tám
- Quãng 15 là quãng tám chồng lên một quãng tám

v.v....

b) Độ lớn chất lượng

Độ lớn chất lượng là độ lớn thể hiện bằng số lượng nguyên cung (1C) và nửa cung (NC) hợp thành quãng.

Giữa các bậc cơ bản của hàng âm (trong phạm vi một quãng tám) hình thành những quãng sau đây:

Tên quãng	Viết tắt	Số cung hợp thành
1. Quãng một đúng (quãng đồng âm)	Q. 1đ	0 cung
2. Quãng hai thứ	Q. 2t	0,5 cung
3. Quãng hai trưởng	Q. 2T	1 cung
4. Quãng ba thứ	Q. 3t	1,5cung
5. Quãng ba trưởng	Q. 3T	2 cung
6. Quãng bốn đúng	Q. 4đ	2,5cung
7. Quãng bốn tăng	Q. 4 ⁺	3 cung
8. Quãng năm giảm	Q. 5 ⁻	3 cung
9. Quãng năm đúng	Q. 5đ	3,5 cung
10. Quãng sáu thứ	Q. 6t	4 cung
11. Quãng sáu trưởng	Q. 6T	4,5 cung
12. Quãng bảy thứ	Q. 7t	5 cung
13. Quãng bảy trưởng	Q. 7T	5,5 cung
14. Quãng tám đúng	Q. 8đ	6 cung

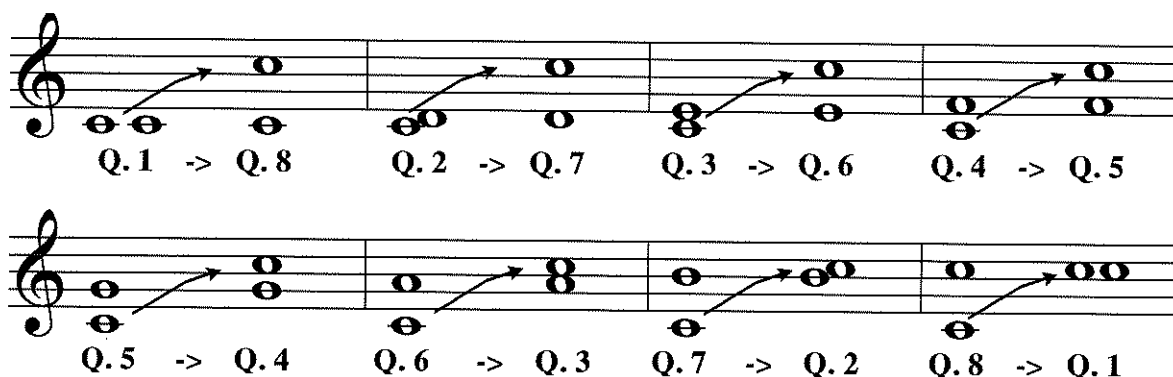
Tất cả các quãng trên gọi là quãng cơ bản, đồng thời chúng còn được gọi là quãng đi-a-tô-ních (diatonic).

Chúng ta cần phải ghi nhớ tên gọi và giá trị chất lượng (số nguyên cung và bán cung) của các loại quãng kể trên để biết cách thành lập các loại hợp âm.

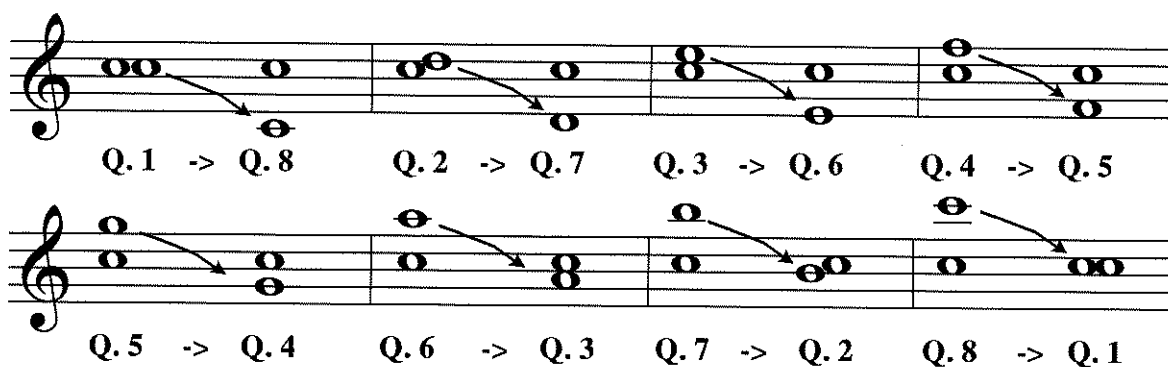
7.2. Đảo quãng

Đảo quãng là sự thay đổi vị trí của hai âm trong một quãng khiến âm gốc trở thành âm ngọn và ngược lại. Có hai cách thức đảo quãng là đảo âm gốc lên và đảo âm ngọn xuống.

* Chuyển âm gốc lên một quãng tám đúng trở thành âm ngọn.

* Chuyển âm ngọn xuống một quãng tám đúng trở thành âm gốc.

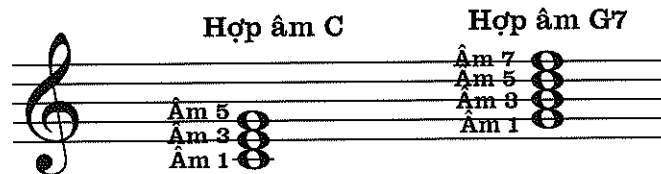

8. Hợp âm và cách thành lập

Để đệm cho ca khúc, người ta cần dùng đến các hợp âm. Hợp âm là nền tảng quan trọng của các bài đệm. Vì vậy, trước hết với các loại hợp âm thông dụng, bạn cần ghi nhớ cấu tạo quãng và thành phần các âm trong hợp âm, ở cả thể gốc và các thể đảo của chúng. Nhờ nắm vững cấu tạo của các hợp âm thông dụng, bạn mới dần dần ghi nhớ mở rộng nhiều loại khác.

Như chúng ta đã biết, hợp âm là sự kết hợp cùng một lúc ba âm thanh trở lên theo một quy luật nhất định. Có rất nhiều loại hợp âm khác nhau, thông dụng nhất thường có cấu tạo gồm từ 3 đến 4 âm. Trong âm nhạc đầu thế kỷ XX, người ta đã ghi nhận việc sử dụng các hợp âm đa chức năng có thể gồm 5, 6, 7 âm. Dựa trên nền tảng lý thuyết hòa âm cổ điển và một số hiểu biết về hòa âm nhạc nhẹ, chúng tôi nhắc lại tên gọi và cấu tạo của một số loại hợp âm phổ biến, có cấu tạo gồm từ 3 đến 4 âm.

Ví dụ:

Trong ví dụ trên, chúng ta thấy hợp âm ĐÔ trưởng (C) tạo nên bởi ba âm: ĐÔ - MI - SON. Âm ĐÔ gọi là âm 1 (âm gốc). Âm MI gọi là âm 3 vì nó cách âm ĐÔ (âm gốc) một quãng ba. Âm SON gọi là âm 5 vì nó cách âm ĐÔ (âm gốc) một quãng năm. Còn với hợp âm SON bảy (G7) cấu tạo gồm 4 âm trong đó âm thứ tư gọi là âm 7 vì nó cách âm gốc một quãng 7.

Trong cơ cấu hợp âm của một giọng điệu bất kỳ, hợp âm ba trưởng, hợp âm ba thứ và hợp âm bảy át là ba loại hợp âm hay dùng nhất.

* Hợp âm ba trưởng

Hợp âm ba trưởng vang lên nghe sáng sủa, lạc quan, ký hiệu bằng chữ cái in hoa. Ví dụ: C, F[#], A^b,...

Hợp âm ba trưởng tạo nên bởi ba âm xếp chồng quãng 3, trong đó khoảng cách giữa âm 1 và âm 3 bằng hai cung (2C), giữa âm 3 và âm 5 bằng một cung rưỡi (1,5C). Có thể tạm viết thành công thức sau:

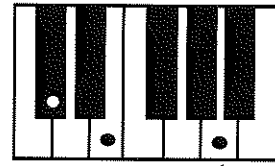
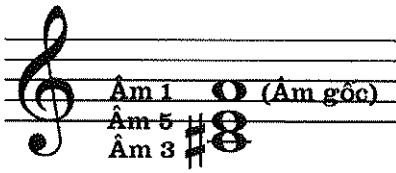
$$\text{Hợp âm trưởng} = 2C + 1,5C$$

Ví dụ: Từ âm LA ta xây dựng hợp âm LA trưởng (A).

--	--

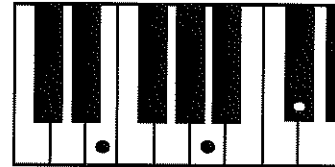
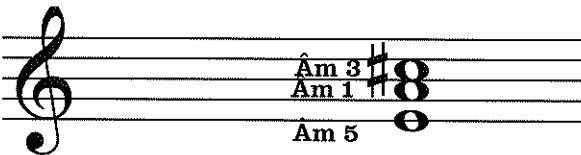
Hợp âm LA trưởng có 2 thể đảo:

+ Thể đảo 1: Âm gốc (âm 1) của hợp âm chuyển lên một quãng tám, âm 3 trở thành âm thấp nhất.

Trong các tài liệu nhạc nhẹ, hợp âm LA trưởng ở thể đảo 1 sẽ được ký hiệu là A/C#, có nghĩa là chơi hợp âm LA trưởng với âm trầm (bass) là nốt ĐÔ#. Trong cuốn sách này chúng tôi dùng nhiều hợp âm đảo nhưng không ghi trên khuông nhạc mà để các bạn tự điền vào, hãy coi như đó là những bài tập về hòa âm.

+ Thể đảo 2: Âm 1 và âm 3 chuyển lên một quãng tám, âm 5 trở thành âm thấp nhất.

Trong nhạc nhẹ, hợp âm LA trưởng ở thể đảo 2 sẽ được ký hiệu là A/E, có nghĩa là bấm hợp âm LA trưởng với âm trầm là nốt MI.

Khi muốn chơi hợp âm ở thể đảo nào, bạn chỉ cần bấm nốt trầm nhất của thể đảo đó trên đàn cùng với các nốt khác trong hợp âm.

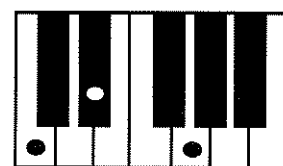
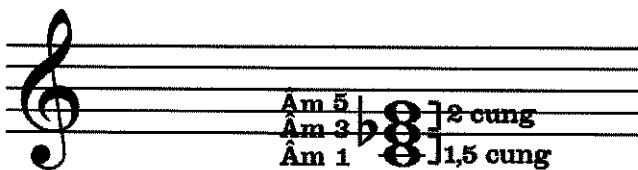
* Hợp âm ba thứ

Hợp âm ba thứ có màu sắc dịu dàng, pha chút buồn, được ký hiệu bằng chữ cái in hoa bên cạnh chữ "m" in thường. Ví dụ: Cm, F#m, Ebm,...

Hợp âm ba thứ kết hợp cùng một lúc ba âm thanh xếp chồng theo quãng ba, trong đó khoảng cách giữa âm 1 và âm 3 bằng một cung rưỡi, giữa âm 3 và âm 5 bằng hai cung. Có thể tạm viết thành công thức sau:

$$\text{Hợp âm thứ} = 1,5C + 2C$$

Ví dụ: Từ hợp âm ĐÔ ta xây dựng hợp âm ĐÔ thứ (Cm).

Hợp âm ĐỒ thứ có 2 thể đảo:

Thế đảo 1 Thế đảo 2

* Hợp âm bảy

Hợp âm bảy vang lên nghe hơi kịch tính, cần được giải quyết, nó được ký hiệu bằng chữ cái in hoa bên cạnh số 7. Ví dụ: D^7 , $C^{\#7}$, A^{b7} , ...

Hợp âm bảy còn gọi là hợp âm *bảy trưởng thứ*, hay *bảy át*. Loại hợp âm này vang lên gây cảm giác kịch tính cần được giải quyết và vì thế nó luôn có xu hướng hút về hợp âm chủ. Ví dụ:

D^7 : hợp âm RÊ bảy

$D^7 \Rightarrow G$ (Gm)

B^{b7} : hợp âm SI giáng bảy

$B^{b7} \Rightarrow E^b$ (E^bm)

Hợp âm bảy kết hợp cùng một lúc bốn âm thanh xếp chồng theo quãng 3 trong đó khoảng cách giữa âm 1 và âm 3 bằng hai cung; giữa âm 3 và âm 5 bằng một cung rưỡi; giữa âm 5 và âm 7 bằng một cung rưỡi. Có thể tạm viết thành công thức sau:

$$\text{Hợp âm bảy} = 2C + 1,5C + 1,5C$$

Ví dụ: Từ âm RÊ ta xây dựng hợp âm RÊ bảy (D^7).

Hợp âm bảy có ba thể đảo:

Thế đảo 1: Âm 1 chuyển lên một quãng tám, âm 3 trở thành âm thấp nhất.

Thế đảo 2: Âm 1 và âm 3 chuyển lên một quãng tám, âm 5 trở thành âm thấp nhất.

Thể đảo 3: Âm 1, âm 3, âm 5 chuyển lên một quãng tám, âm 7 trở thành âm thấp nhất.

The image shows three musical triads on a treble clef staff and their corresponding keyboard diagrams below them.

- Thể đảo 1:** The staff shows notes G4, B4, and D5. Labels above the notes are "Âm 1", "Âm 7", and "Âm 5". The keyboard diagram shows white keys G, B, and D.
- Thể đảo 2:** The staff shows notes A4, C5, and E5. Labels above the notes are "Âm 3", "Âm 1", and "Âm 5". The keyboard diagram shows white keys A, C, and E.
- Thể đảo 3:** The staff shows notes B4, D5, and F#5. Labels above the notes are "Âm 5", "Âm 3", and "Âm 1". The keyboard diagram shows white keys B, D, and F.

Ngoài ba loại hợp âm trưởng, thứ và bảy là những loại hợp âm thông dụng nhất, trong các ca khúc có biên soạn phần đệm còn có nhiều loại hợp âm khác như: *hợp âm bảy trưởng trưởng, hợp âm tăng, hợp âm giảm, hợp âm bốn treo, hợp âm sáu treo, hợp âm chín...* tạo nên màu sắc hòa âm rất đa dạng.

* Hợp âm bảy trưởng trưởng

Hợp âm bảy trưởng trưởng (còn gọi là hợp âm bảy *ma-zơ*) ký hiệu bằng chữ cái in hoa + chữ "M" in hoa + số 7. Trong một số tài liệu âm nhạc, hợp âm này còn có những ký hiệu khác, chẳng hạn: $CM^7 = C^7M = Cmaj^7 = C^7maj$.

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm bảy trưởng trưởng} = 2C + 1,5C + 2C$$

Ví dụ: Từ âm ĐÔ ta xây dựng hợp âm ĐÔ bảy trưởng trưởng ($Cmaj^7$).

The image shows the musical notation for the Cmaj7 chord on a treble clef staff. The notes are C4, E4, G4, and B4. Labels next to the notes are "2C", "1,5C", and "2C".

* Hợp âm bảy thứ

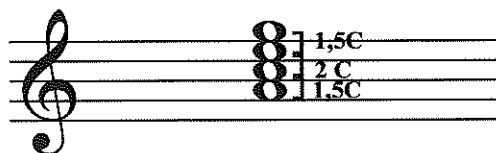
Hợp âm bảy thứ (còn gọi là hợp âm *thứ bảy*) ký hiệu bằng chữ cái in hoa + chữ "m" + số 7, hoặc chữ cái in hoa + số 7 + chữ "m".

Chúng ta cũng có thể gặp những ký hiệu khác của hợp âm bảy thứ, chẳng hạn như: $Am^7 = A^7m = Amin^7$.

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm bảy thứ} = 1,5C + 2C + 1,5C$$

Ví dụ: Từ âm LA ta xây dựng hợp âm LA bảy thứ (A_m^7).

* Hợp âm ba tăng

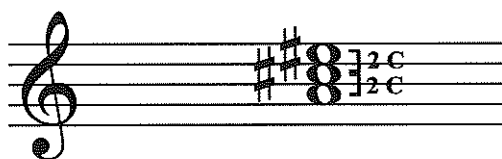
Hợp âm ba tăng có màu sắc chói chang, căng thẳng, được ký hiệu bằng chữ cái in hoa bên cạnh dấu “+”.

Hợp âm này cũng có ký hiệu khác, chẳng hạn như: $A^+ = A^{aug}$

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm ba tăng} = 2C + 2C$$

Ví dụ: Từ âm LA ta xây dựng hợp âm LA tăng (A^+)

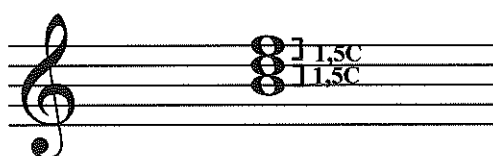
* Hợp âm ba giảm

Hợp âm ba giảm mang màu sắc buồn ảm đạm. Nó được ký hiệu bằng chữ in hoa bên cạnh chữ “dim” hoặc số 0 hay dấu trừ nhỏ ở trên đỉnh bên phải chữ cái. Ví dụ: $Bdim = B^0 = B^-$

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm ba giảm} = 1,5C + 1,5C$$

Ví dụ: Từ âm SI ta xây dựng hợp âm SI giảm ($Bdim$).

* Hợp âm bảy giảm

Hợp âm bảy giảm (còn gọi là *bảy dẫn giảm*) vang lên gây cảm giác ảm đạm, ma quái, kịch tính. Vì vậy, nó luôn có xu hướng hút dẫn về hợp âm trưởng hoặc hợp âm bảy trên nó một bán cung, chẳng hạn **D[#]dim⁷** → E (**E⁷**). Hợp âm này ký hiệu bằng chữ cái in hoa + “dim” + số 7.

Các bạn cũng có thể gặp những ký hiệu khác của hợp âm bảy giảm, chẳng hạn như: **D[#]dim⁷** = **D^{#7}dim** = **D^{#o7}**

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm bảy giảm} = 1,5C + 1,5C + 1,5C$$

Ví dụ: Từ âm RÊ[#] ta xây dựng hợp âm RÊ[#] bảy giảm (**D[#]dim⁷**).

* Hợp âm thứ sáu treo

Hợp âm thứ sáu treo ký hiệu bằng chữ cái in hoa + “m” + số 6 chẳng hạn như: **Dm⁶**, **Am⁶**, **Em⁶**,... Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm thứ sáu treo} = 1,5C + 2C +$$

Ví dụ: Từ âm RÊ ta xây dựng hợp âm RÊ thứ sáu treo (**Dm⁶**).

Và tiếp theo là một số hợp âm cũng được dùng khá phổ biến trong nhạc nhẹ.

* Hợp âm bốn treo

Hợp âm bốn treo ký hiệu bằng chữ cái in hoa + “sus⁴”. Loại hợp âm này luôn có xu hướng hút về hợp âm bảy cùng tên với nó, ví dụ:

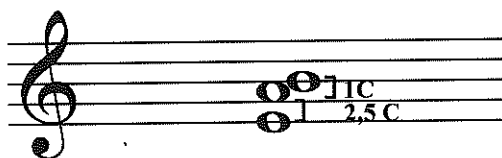
- **Esus⁴** → **E⁷**

- **Asus⁴** → **A⁷**

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm bốn treo} = 2,5C + 1C$$

Ví dụ: Từ âm MI ta xây dựng hợp âm MI bốn treo (E_{sus}^4).

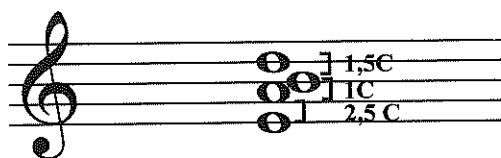
* Hợp âm bốn bảy treo

Hợp âm bốn bảy treo ký hiệu bằng chữ cái in hoa + số 7 + “sus⁴”. Giống như hợp âm bốn treo, hợp âm này cũng luôn có xu hướng hút về hợp âm bảy cùng tên với nó chẳng hạn như: $E^7_{sus} \rightarrow E^7$

Để thành lập loại hợp âm này có thể dùng công thức sau:

$$\text{Hợp âm bốn bảy treo} = 2,5C + 1C + 1,5C$$

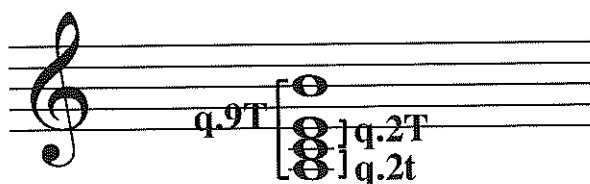
Ví dụ: Từ âm MI ta xây dựng hợp âm MI bốn bảy treo ($E^7_{sus}^4$).

* Hợp âm chín

Trong nhạc nhẹ, người ta thường sử dụng hợp âm thứ và hợp âm trưởng sau đó xếp thêm cho chúng một âm nữa cách âm gốc một quãng chín trưởng ($q_8 + 2T$). Như vậy, sẽ tạo nên hai loại hợp âm chín:

- Hợp âm *chín thứ* (hoặc *thứ chín*) ký hiệu bằng chữ cái in hoa + chữ “m” in thường + số 9. Ví dụ: Từ hợp âm Am ta xây dựng hợp âm Am^9 .

- Hợp âm *chín trưởng* (hoặc *trưởng chín*) ký hiệu bằng chữ cái in hoa + số 9.
Ví dụ: Từ hợp âm C ta xây dựng hợp âm C⁹.

Hợp âm chín cho âm hưởng trữ tình, lãng mạn, tính chất này được thể hiện rõ nhất qua các nét chạy rải hợp âm chiều ngang. Hợp âm chín thường không dùng kéo dài qua nhiều ô nhịp mà chỉ dùng lướt qua như một nét phốt hòa âm. Trong phần nhạc kết bài *Nhật ký của mẹ* (tông giọng MI thứ), chúng tôi ghi hợp âm Em nhưng nếu xét theo chiều ngang hòa âm gồm các âm MI-SON-SI-FA[#], đây chính là hợp âm Em⁹.

Hợp âm chín thường thích hợp với các tác phẩm có tốc độ vừa phải, tính chất trữ tình, nhất là những bản tình ca về Hà Nội.

Tóm lại, các loại hợp âm nói chung là phương tiện chủ yếu để pha màu hòa âm cho phần đệm mỗi ca khúc. Tùy theo phong cách của bài nhạc cũng như sắc thái tình cảm từng khúc nhạc mà chúng ta lựa chọn, xếp đặt hợp âm cho phù hợp.

Nhằm giúp người học hiểu được cơ cấu hợp âm của một số tông giọng, quy luật chuyển động phổ biến của chúng cũng như chủ động hơn trong việc sắp xếp và ngẫu hứng, trong cuốn “**Học đệm piano cơ bản - phần 3**”, chúng tôi sẽ có riêng phần phân tích tổng hợp hòa âm của hầu hết các ca khúc sử dụng trong bộ sách. Mời các bạn đón đọc.

Mục lục CD

STT	Tên bài hát	Tác giả	Trg
1	Mẹ hiền yêu dấu (<i>Maman oh maman</i>)	J. Larriaga, lời Việt: Sưu tâm	16
2	Tình nồng cháy (<i>Over and over</i>)	N. Mouskouri, lời Việt: Sưu tâm	20
3	Giàn thiên lý đã xa (<i>Scarborough fair</i>)	Dân ca Anh, lời Việt: Phạm Duy	24
4	Khát vọng mùa xuân (<i>Spring song</i>)	W. A. Mozart	28
5	Chỉ có một trên đời	Trương Quang Lục	32
6	Ngày mùa	Văn Cao	36
7	Con kênh xanh xanh	Ngô Huỳnh	42
8	We wish you a merry Christmas	Nhạc nước ngoài	50
9	Cho con	Phạm Trọng Cầu - Tuấn Dũng	54
10	Happy birthday (<i>Chúc mừng sinh nhật</i>)	Patty Hill & Mildred J.Hill	58
11	Nhạc rừng	Hoàng Việt	62
12	Nhạc rừng (coda 2)		65
13	Nhật ký của mẹ	Nguyễn Văn Chung	70
14	Một mùa xuân nho nhỏ	Trần Hoàn - Thanh Hải	78
15	Tiến quân ca (<i>Quốc ca</i>)	Văn Cao	93
16	Thanh niên làm theo lời Bác (<i>Đoàn ca</i>)	Hoàng Hòa	99
17	Hát mãi khúc quân hành	Diệp Minh Tuyên	105
18	Lên đàn	Lưu Hữu Phước- Huỳnh Văn Tiểng	111
19	Nối vòng tay lớn	Trịnh Công Sơn	118
20	Tiến về Hà Nội	Văn Cao	126

MỤC LỤC SÁCH

STT	Tên mục/Tên bài hát/Tên tác giả	Tông giọng		Trg
	CÁCH ĐỆM ĐIỀU VALSE			4
	1. Dẫn nhập			4
	2. Cách đệm điệu valse			5
	3. Cách thị tấu phần đệm			8
	4. Cách xếp ngón tay			9
	5. Về phần đệm dành riêng cho giọng nữ & giọng nam			14
	6. Những lưu ý quan trọng khác			15
1	<i>Mẹ hiền yêu dấu</i> (Maman oh maman) - J.Larriaga	a-moll	Nữ	16
2	<i>Mẹ hiền yêu dấu</i>	d-moll	Nam	18
3	<i>Tình nồng cháy</i> (Over and over) - N.Mouskouri	a-moll	Nữ	20
4	<i>Tình nồng cháy</i>	d-moll	Nam	22
5	<i>Giàn thiên lý đã xa</i> (Scarborough fair)	a-moll	Nữ	24
6	<i>Giàn thiên lý đã xa</i>	e-moll	Nam	26
7	<i>Khát vọng mùa xuân</i> (Spring song) - Mozart	C-dur	Nữ	28
8	<i>Khát vọng mùa xuân</i>	F-dur	Nam	30
9	<i>Chỉ có một trên đời</i> - Trương Quang Lục	C-dur	Nữ	32
10	<i>Chỉ có một trên đời</i>	F-dur	Nam	34
11	<i>Ngày mùa</i> - Văn Cao	C-dur	Nữ	36
12	<i>Ngày mùa</i>	G-dur	Nam	39
13	<i>Con kênh xanh xanh</i> - Ngô Huỳnh	C-dur	Nữ	42
14	<i>Con kênh xanh xanh</i>	G-dur	Nam	46
15	<i>We wish you a merry Christmas</i> - nhạc nước ngoài	F-dur	Nữ	50
16	<i>We wish you a merry Christmas</i>	B ^b -dur	Nam	52
17	<i>Cho con</i> - Phạm Trọng Cầu - Tuấn Dũng	F-dur	Nữ	54
18	<i>Cho con</i>	B ^b -dur	Nam	56
19	<i>Happy birthday</i> - Patty Hill & Mildred J.Hill	F-dur	Nữ	58

20	<i>Happy birthday</i>	A-dur	Nam	60
21	<i>Nhạc rừng</i> - Hoàng Việt	F-dur	Nữ	62
22	<i>Nhạc rừng</i>	A-dur	Nam	66
23	<i>Nhật ký của mẹ</i> - Nguyễn Văn Chung	e-moll	Nữ	70
24	<i>Nhật ký của mẹ</i>	b-moll	Nam	74
25	<i>Một mùa xuân nho nhỏ</i> - Trần Hoàn - Thanh Hải	c -> C	Nữ	78
26	<i>Một mùa xuân nho nhỏ</i>	g -> G	Nam	82
	CÁCH ĐỆM ĐIỀU MARCH			86
27	<i>Tiến quân ca</i> (Quốc ca) - Văn Cao	C-dur	Nữ	90
28	<i>Tiến quân ca</i> (Quốc ca)	F-dur	Nam	93
29	<i>Thanh niên làm theo lời Bác</i> (Đoàn ca)- Hoàng Hòa	C-dur	Nữ	96
30	<i>Thanh niên làm theo lời Bác</i> (Đoàn ca)	G-dur	Nam	99
31	<i>Hát mãi khúc quân hành</i> - Diệp Minh Tuyền	a-moll	Nữ	102
32	<i>Hát mãi khúc quân hành</i>	d-moll	Nam	105
33	<i>Lên đàn</i> - Lưu Hữu Phước - Huỳnh Văn Tiểng	G-dur	Nữ	108
34	<i>Lên đàn</i>	C-dur	Nam	111
35	<i>Nổi vòng tay lớn</i> - Trịnh Công Sơn	a-moll	Nữ	114
36	<i>Nổi vòng tay lớn</i>	e-moll	Nam	118
37	<i>Tiến về Hà Nội</i> - Văn Cao	C-dur	Nữ	122
38	<i>Tiến về Hà Nội</i>	G-dur	Nam	126
	MỘT SỐ KIẾN THỨC NHẠC LÝ BỔ TRỢ			130
	1. Tên nốt			130
	2. Âm vực của đàn piano			130
	3. Các nốt nhạc thường dùng trên đàn piano			131
	4. Dấu nhắc lại			132
	5. Điệu thức			133
	6. Giọng			136
	7. Quãng và đảo quãng			140
	8. Hợp âm và cách thành lập			142

MỜI CÁC BẠN TÌM ĐỌC sách nhạc:

TÀI LIỆU HỌC ĐÀN PIANO

- * Piano Méthode Rose (kèm CD đánh mẫu)**
- * Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng - Phần 1**
(kèm CD đánh mẫu)
- * Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng - Phần 2**
(kèm CD đánh mẫu)
- * Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng - Phần 3**
(kèm CD đánh mẫu)
- * Piano cho thiếu nhi tuyển tập 220 tiểu phẩm nổi tiếng - Phần 4**
(kèm CD đánh mẫu)
- * Piano cổ điển được yêu thích - Phần 1 (CD-Rom tặng kèm theo sách)**
- * Piano cổ điển được yêu thích - Phần 2 (CD-Rom tặng kèm theo sách)**

- * Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc- Tập 1 (CD-Rom kèm theo sách)**
- * Nhạc sĩ thiên tài và những bài tập piano quen thuộc- Tập 2 (CD-Rom kèm theo sách)**

SÁCH DÀNH CHO GIÁO VIÊN DẠY NHẠC

- * Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng**
Âm nhạc lớp 1 (kèm CD đánh mẫu)
- * Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng**
Âm nhạc lớp 2 (kèm CD đánh mẫu)
- * Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng**
Âm nhạc lớp 3 (kèm CD đánh mẫu)
- * Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng**
Âm nhạc lớp 4 (kèm CD đánh mẫu)
- * Giúp giáo viên sử dụng tốt đàn phím điện tử trong thiết kế bài giảng**
Âm nhạc lớp 5 (kèm CD đánh mẫu)

SÁCH DÀNH CHO NGƯỜI TỰ HỌC

- Tự học nhạc lý cơ bản**
- Bài tập vui giúp bé thuộc nhanh nốt nhạc**

- 30 ngày biết đệm Guitar- điệu nhạc Valse, Boston, Tango, Boléro, Rumba, Chacha (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)
- 45 ngày biết đệm guitar- điệu nhạc Slow Fox, Disco, March, Bebop, Hard Rock
 - (kèm CD đệm đàn và hát mẫu)

MỜI CÁC BẠN TÌM NGHE đĩa nhạc:

- * CD Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 1
- * CD Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 2
- * CD Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 3
- * CD Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 4
- * CD Âm nhạc dành cho giáo viên & học sinh lớp 5

- Bộ 24 CD “Chị Hằng Nga kể chuyện” với những câu chuyện cổ tích hấp dẫn, mỗi câu chuyện là một bài học giáo dục cho bé. Bên cạnh đó, bộ CD còn giới thiệu những tuyệt phẩm âm nhạc nổi tiếng thế giới và những câu chuyện về tấm gương lao động, học tập, sáng tạo của các nhạc sĩ thiên tài.

- VOL 1 Những người bạn bốn chân
- VOL 2 Những người bạn biết bay
- VOL 3 Những người bạn trong rừng
- VOL 4 Phép lạ của ông Bụt
- VOL 5 Chuyện về tình anh em
- VOL 6 Những nàng công chúa xinh đẹp
- VOL 7 Những chàng trai tài giỏi
- VOL 8 Những cô bé đáng yêu
- VOL 9 Những cuộc phiêu lưu kỳ thú
- VOL 10 Sự tích các loài hoa
- VOL 11 Chuyện về trí thông minh
- VOL 12 Chuyện về lòng nhân ái
- VOL 13 Bài học cho thói kiêu ngạo
- VOL 14 Chuyện về hoàng tử & công chúa
- VOL 15 Bài học về lòng hiếu thảo
- VOL 16 Sự tích loài vật
- VOL 17 Những nàng tiên kiêu diễm
- VOL 18 Những bảo bối thần kỳ
- VOL 19 Sự tích các loài cây
- VOL 20 Những câu chuyện phép thuật
- VOL 21 Những ông Trạng tài giỏi
- VOL 22 Những vị thần tài ba
- VOL 23 Những tòa lâu đài kỳ bí
- VOL 24 Những chuyện ngụ ngôn thế giới

Hòm thư góp ý: minhnhat76@gmail.com

HỌC ĐỆM PIANO CƠ BẢN – PHẦN 1

NHÀ XUẤT BẢN DÂN TRÍ

Địa chỉ: Số 9 - Ngõ 26 - Phố Hoàng Cầu - TP. Hà Nội

VPGD: Số 45 TT2 KĐT Văn Phú - Q. Hà Đông - TP. Hà Nội

Tel: (04). 66860751 - (04). 66860752

Email: nxbdantri@gmail.com Website: nxbdantri.com.vn

Chịu trách nhiệm xuất bản:

BÙI THỊ HƯƠNG

Chịu trách nhiệm nội dung:

NGUYỄN PHAN HÁCH

Biên tập: **Vũ Thị Thu Ngân**

Trình bày: **Thu Hà**

Sửa bản in: **Phương Anh**

Thiết kế bìa: **Quang Vinh**

HUY HOANG

LIÊN KẾT XUẤT BẢN, PHÁT HÀNH:

CÔNG TY CỔ PHẦN VĂN HÓA HUY HOÀNG

110D Ngọc Hà, Ba Đình, Hà Nội

Tel: (043) 736.5859 - 736.6075 Fax: 043.7367783

Email: info@huyhoangbook.vn

CHI NHÁNH PHÍA NAM

357A Lê Văn Sỹ, P1, Q. Tân Bình, TP. HCM

Tel: (083) 991 3636 - 991 2472 Fax: (083) 991 2482

Email: cnsaigon@huyhoangbook.vn

www.huyhoangbook.vn

Mã sách tiêu chuẩn quốc tế (ISBN): 978-604-88-4278-9

In 2000 cuốn khổ 20,5x29,5 cm tại: Công ty TNHH Phát triển Minh Đạt

Số 4 ngách 41/9 ngõ 41 Thái Hà, Trung Liệt, Đống Đa, Hà Nội

Số xác nhận đăng ký xuất bản: 810-2017/CXBIPH/21-29/DT

Số QĐ của NXB Dân Trí: 810-21/QĐXB/NXBĐT, ngày 30/03/2017

In xong nộp lưu chiểu quý II năm 2017

Cảm ơn bạn đã chọn sách của Huy Hoàng!

Mọi góp ý xin gửi về: rights@huyhoangbook.vn

HỌC ĐỆM

PIANO

CƠ BẢN

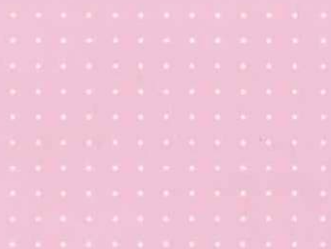
TIẾT ĐIỀU VALSE - MARCH

"... Đây là bộ sách có phương pháp trình bày khá cụ thể và dễ học, với lượng kiến thức cơ bản có thể giải quyết được những đòi hỏi cấp thiết của người học đệm Piano. Học viên có thể luyện tập từ bất cứ phần nào vì các bài tập trong mỗi cuốn sách đều khởi đầu từ trình độ cơ bản và được sắp xếp từ dễ đến khó..."

PGS. TS. TẠ QUANG ĐÔNG

Giảng viên Khoa Piano - Học viện Âm nhạc Quốc gia Việt Nam

Giá: 115.000VNĐ